

Meerjarenplanwijziging nr. 11

2014 - 2020

Toelichtingsrapporten:
Omgevingsanalyse

OMGEVINGSANALYSE

Omgevingsanalyse

Inhoud

1.	Inleiding	5
2.	Situering	6
3.	Demografie	7
3.1	Bevolkingsevolutie en prognose	7
3.1.1	Leeftijdsverdeling	7
3.2	Afhankelijkheidsratio, Groene druk, Grijs druk	9
3.3	Bevolkingspiramide	11
3.4	Migratie	11
3.5	Huishoudens	13
3.6	Bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen	14
3.6.1	Herkomstlanden en aandeel in de totale bevolking	14
3.6.2	Leeftijdsverdeling totale bevolking in Mechelen	16
4.	Cultuur en vrije tijd	18
4.1	Tevredenheid	18
4.2	Participatie	18
4.2.1	Aanbod van vrijetijdsactiviteiten in de stad	19
4.3	Sport	19
4.3.1	Verenigingsleven sport	19
4.4	Vrijetijdsinfrastructuur jeugd	20
4.4.1	Open jeugdruimte in de wijk	20
4.4.2	Overdekte jeugdruimte in de wijk	21
4.4.3	Tevredenheid over speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd	22
4.5	Bibliotheekbezoek	22
4.6	Cultuurcentra	23
5.	Leren en onderwijs	24
5.1	Leerlingen in Mechelen	24
5.1.1	Procentueel aantal leerlingen per opleidingsvorm	25
5.1.2	Aantal inschrijvingen in het hoger onderwijs	25
5.2	Het aanbod aan scholen binnen Mechelen	26
5.3	Capaciteit kleuter en lager onderwijs	27
5.4	Spijbelgedrag	29
5.5	Ongekwalficeerde uitstroom	30

5.6	Onderwijskansarmoede-indicator (OKI).....	31
5.7	Mechels taalbeleid	32
6.	Inkomen, armoede en uitsluiting	33
6.1	Gemiddeld inkomen per inwoner en per aangifte.....	33
6.1.1	Fiscale inkomens onder de kritische grens.....	33
6.2	Geboorten in kansarme gezinnen	33
6.3	Kinderen in een gezin zonder betaald werk.....	35
6.4	Huishoudens met betalingsmoeilijkheden.....	36
6.5	Overmatige schuldenlast.....	36
6.6	Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering	37
6.7	Energiearmoede	38
6.7.1	Aantal budgetmeters elektriciteit en aardgas.....	38
6.7.2	Afsluitingen elektriciteit en aardgas.....	39
6.8	Leefloon en equivalent leefloon.....	40
7.	Ondernemen en werken	43
7.1	Winkelaanbod	43
7.1.1	Branchemix Mechelen-Centrum	43
7.1.2	Passantentelling	44
7.2	Reca aanbod	44
7.3	Aanbod uitbatingen.....	45
7.3.1	Capaciteit van de uitbatingen.....	46
7.3.2	Overnachtingen	46
7.3.3	Bezettingsgraad	48
7.3.4	Gemiddelde kamerprijs in Mechelen	49
7.4	Aantal bezoekers in toeristische attracties	49
8.	Werken	51
8.1	Evolutie werkzoekende	51
8.2	Evolutie jongere werkzoekenden < 25 jaar	52
8.3	Evolutie werkzoekenden 50+	53
8.4	Evolutie allochtone werkzoekenden	54
8.5	Evolutie werkloosheidsgraad	55
8.6	Presentatie VDAB	55
8.6.1	Overzicht NWWZ	55
8.6.2	NWWZ naar studieniveau en werkloosheidsduur.....	56
8.6.3	Allochtone NWWZ en arbeidsgehandicapte werkzoekenden.....	57
8.6.4	NWWZ naar leeftijd	57

8.7	Stuurgroep VDAB.....	58
8.8	Ondernemingen in Mechelen.....	59
8.9	Bezetting en bezettingsgraad bedrijventerreinen in 2014 in ha.....	60
9.	Veiligheidszorg	61
9.1	Subjectieve veiligheid.....	62
9.1.1	Algemeen onveiligheidsgevoel.....	62
9.1.2	Objectieve onveiligheid	63
9.2	Overzicht Misdrijven in Mechelen.....	64
9.2.1	Inbreuk tegen bijzondere wetten: en uitsplitsing voor 2015	64
9.2.2	Mechelen 2015: Evolutie fenomenen 2002 - 2015 in één oogopslag.....	65
9.3	Verkeersslachtoffers.....	65
9.3.1	Verkeersslachtoffers bij fietsers	66
9.4	Buurtproblemen	67
10.	Wonen en woonomgeving	68
10.1	Vastgoedprijzen.....	68
10.1.1	Betaalbaarheid van het wonen: betalingsmoeilijkheden.....	69
10.1.2	Betalingsmoeilijkheden voor wonen onderverdeeld naar eigenaars en huurders.....	69
10.2	Woningaanbod	70
10.3	Evolutie bebouwde percelen oppervlakte in ha	70
10.4	Tevredenheid over elementen gerelateerd aan de woonomgeving.....	71
10.5	Duurzaamheid van de woning.....	72
11.	Mobiliteit	73
11.1	Vervoersmiddelenbezit	73
11.2	Pendelintensiteit	74
11.2.1	Ingaande en uitgaande pendelintensiteit	74
11.3	Basismobiliteit	76
11.3.1	Tevredenheid over het aanbod bussen/trams in de buurt	77
11.4	Bereikbaarheid van het centrum van de stad	77
11.5	Parkings in Mechelen	78
11.6	Duurzame Kilometers.....	80
11.6.1	Cambio.....	80
12.	Zorg en opvang.....	81
12.1	Gezinszorg en aanvullende thuiszorg.....	82
12.2	Kinderopvang.....	83
12.3	Ouderenzorg.....	84
12.3.1	Residentiële ouderenzorg	84

OMGEVINGSANALYSE

12.4	Betaalbaarheid van zorg en opvang	85
12.5	Mantelzorg	86
12.6	Lokale dienstencentra	86
12.7	Aangepaste woningen voor senioren.....	87
13.	Sociale principes	88
13.1	Houding tegenover diversiteit.....	88
13.2	Sociale integratie en vrijwilligerswerk.....	89
14.	Natuur en milieu.....	89
14.1	Bereikbaar openbaar buurtgroen.....	89
14.2	Indruk van netheid in de stad en in de buurt.....	90
14.3	Tevredenheid over huisvuilvoorzieningen	90
14.4	Waterzuivering	91
14.5	Bodembezetting naar functie	92
14.6	Evolutie CO2-uitstoot per jaar.....	93
15.	Burgerschap en overheid	94
15.1	Vertrouwen in het stadsbestuur vergeleken met het vertrouwen in de Vlaamse en Federale overheid.....	95
15.2	Spreading van informatie over en door de stad.....	95
15.3	Consultatie van bewoners door het stadsbestuur	96
15.4	Fierheid over de eigen stad	96
15.5	Werking van het Huis van de Mechelaar	96

1. Inleiding

In het kader van de meerjarenplanning binnen de BBC (Beheers- en beleidscyclus) is het opmaken van een omgevingsanalyse een essentieel onderdeel. Deze analyse moet de bestuurders van de stad ondersteunen bij het maken van keuzes door hen relevante cijfers aan te reiken.

Deze omgevingsanalyse maakt op diverse domeinen een observatie van een aantal aspecten binnen Mechelen en werd opgemaakt voor Stad en Sociaal Huis. De indeling van deze analyse volgt gedeeltelijk die van de stadsmonitor zoals verschenen in 2014. De Stadsmonitor is dan ook een zeer belangrijk informatiebron. Hieruit kan je als bestuur en organisatie heel wat bruikbare informatie halen over de sociale, maatschappelijke, culturele, en economische ontwikkelingen die zich voordoen binnen Mechelen.

De update van deze omgevingsanalyse is tot stand gekomen door een interactief proces met alle diensten van stad en sociaal huis. Het overzicht van alle acties die momenteel lopen of gepland zijn kan geraadpleegd worden in de strategische nota. Waar nuttig of relevant werden een aantal van deze acties expliciet opgenomen in deze omgevingsanalyse.

Het is niet de bedoeling van deze analyse om exhaustief te zijn maar wel om de belangrijkste ontwikkelingen in Mechelen in kaart te brengen.

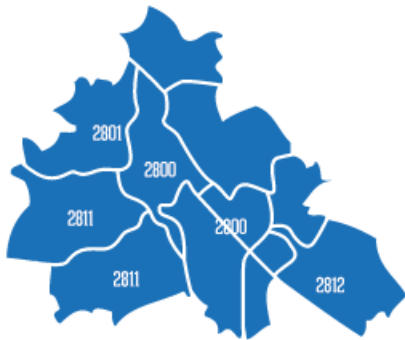
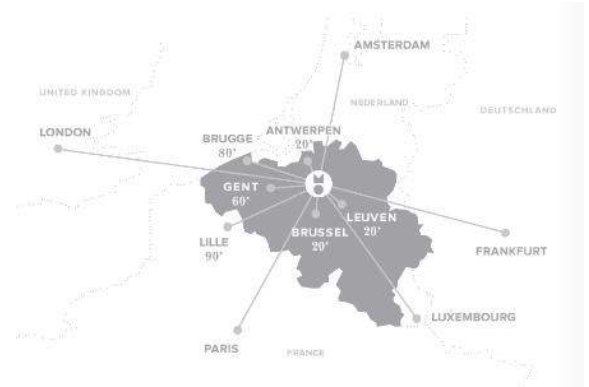
De cijfers die zijn opgenomen in deze omgevingsanalyse zijn de meest recente cijfers die voorhanden waren op 1/10/2016.

2. Situering

Mechelen bevindt zich in het hart van Vlaanderen, tussen Brussel en Antwerpen. Deze centrale ligging zorgt ervoor dat beide steden te bereiken zijn in 20 minuten. Mechelen is dan ook een ideale uitvalbasis. De hoge pendelintensiteit zowel ingaand als uitgaand (p.62) beschrijft dit.

Mechelen is een van de 13 centrumsteden en neemt dus een centrumfunctie op voor zijn ruimere omgeving.

Naast de stad zelf telt

Mechelen nog vijf kleinere deelgemeenten, namelijk Heffen (2801), Hombeek (2811), Leest (2811), Muizen (2812) en Walem (2800).

Walem ligt ten noorden van de stad, aan de Nete. Heffen, Leest en Hombeek liggen ten westen, aan de overkant van de Zenne. Muizen ligt ten zuidoosten, iets verder stroomopwaarts langs de Dijle.

Mechelen is één van de vijf kunststeden in Vlaanderen en beschikt dus over heel wat historische plaatsen zoals de Sint-Romboutstoren, Kazerne Dossin, Dijlepad, Groot Begijnhof, ... Dit trekt jaarlijks zeer veel toeristen naar Mechelen zowel uit binnen als buitenland.

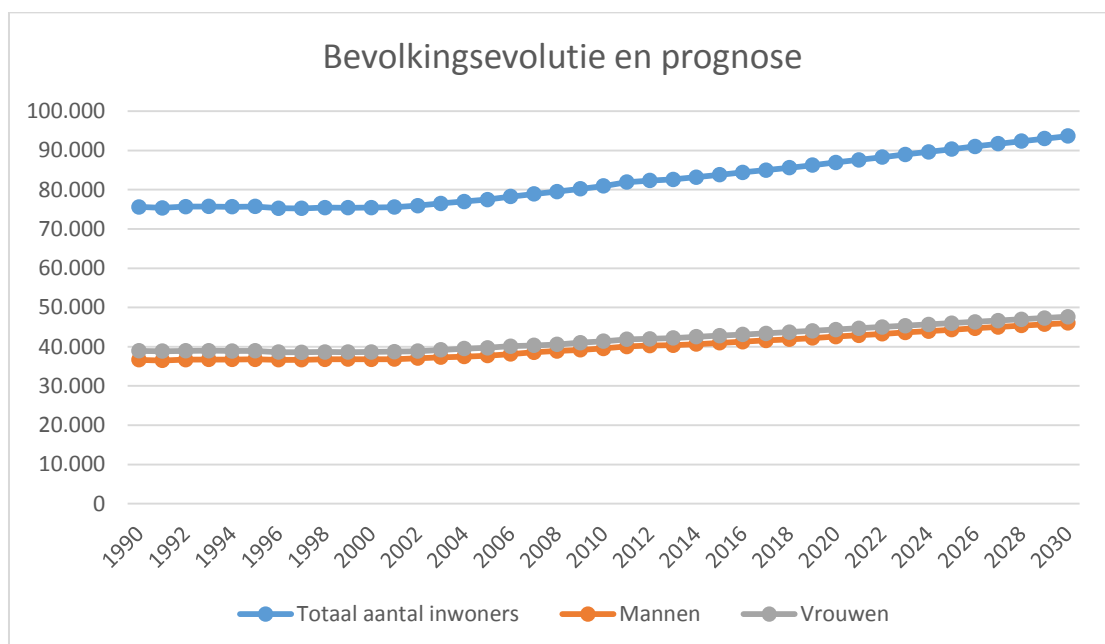
3. Demografie

3.1 Bevolkingsevolutie en prognose

In Mechelen woonden er op 1 januari 2016 84.386 inwoners. Dit is een stijging van 4,25% ten opzichte van 2010. Deze trend zal zich de komende jaren ook verderzetten. Tegen 2020 zal de bevolking toegenomen zijn tot 86.925 inwoners. Dit komt neer op een stijging van 3,51% ten opzichte van 2015. In 2025 zal de kaap van 90.000 inwoners overschreden worden.

Binnen Mechelen wonen er ook net iets meer vrouwen dan mannen.

Opmerking: Onderstaande gegevens en prognose komen van de Studiedienst van de Vlaamse Regering. Uit eigen cijfers blijkt dat het aantal inwoners op 24/10/2016 al gestegen is tot 85.619. Volgens de prognose van de studiedienst van de Vlaamse Regering zou dit aantal pas bereikt worden in 2018.

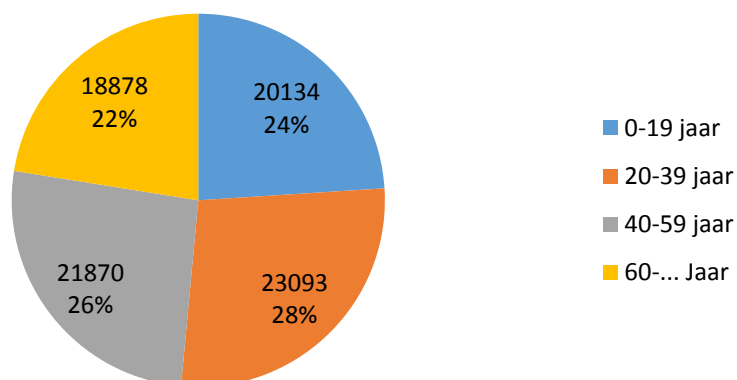

Bron: Studiedienst van de Vlaamse Regering 1/10/2015

3.1.1 Leeftijdsverdeling

Het grootste deel van de Mechelse bevolking bevindt zich in de categorie tussen 20 en 39 jaar. Dit is 28% van de totale bevolking in Mechelen.

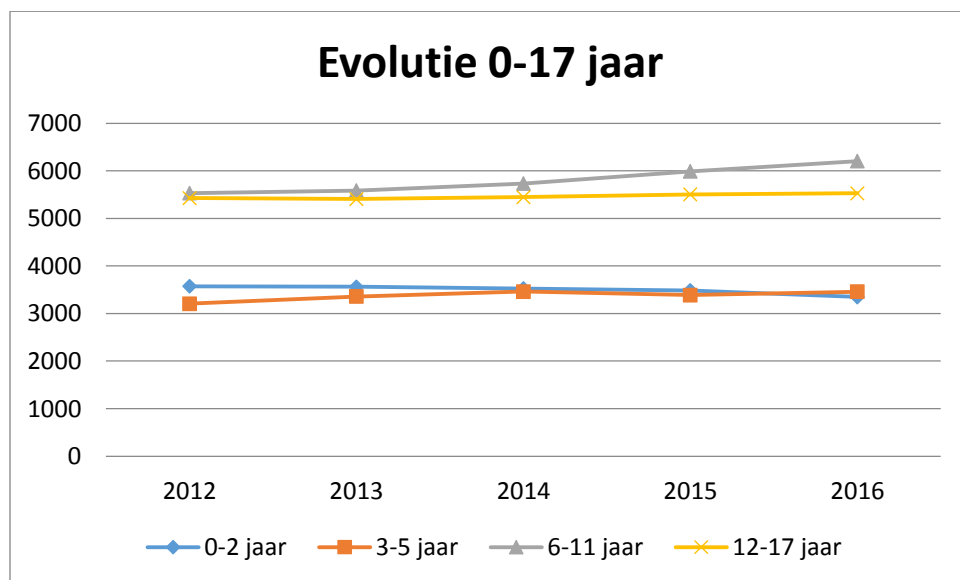
Leeftijdsverdeling in groepen in 2015

Bron: Provincies.incijfers.be

3.1.1.1 0-17 jaar

Als er een opdeling gemaakt wordt in leeftijdscategorieën binnen de 0 tot 17-jarigen dan stellen we vast dat de meeste kinderen in Mechelen tussen de 6 en 11 jaar oud zijn. Deze groep kent ook de sterkste stijging doorheen de jaren. De groep 0 tot 2-jarige kent een lichte daling tussen 2015 en 2016.

Bron: Provincies.incijfers.be

3.1.1.2 Structuur van de bevolking doorheen de jaren

	Eenheid	1991	2000	2010	2014
Kinderen en jongeren (0-19jaar)	%	22,8	23,7	23,7	24
Jongvolwassenen (20-29 jaar)	%	15,6	12,8	13,6	13,4

OMGEVINGSANALYSE

Actieve bevolking	%	59,7	57,7	58,9	58,8
Senioren (65+)	%	17,5	18,6	17,3	17,2
Oudste ouderen (80+)	%	4,3	4	5,3	5,5

Bron: Stadsmonitor 2014

Ten opzichte van 1991 zijn de kinderen en jongeren en de oudste ouderen toegenomen. De andere categorieën kennen een lichte daling ten opzichte van 1991.

3.1.1.3 Natuurlijke aangroei

De toename van de bevolking en het aantal huishoudens is voornamelijk te verklaren door de natuurlijke aangroei, het positief verschil tussen aantal geboorten en overlijdens, eerder dan een migratie of het verschil tussen vertrekkers en binnenkomers. De prognose opgemaakt door de studiedienst van de Vlaamse Regering geeft weer dat dit ook zo in de toekomst zal zijn.

Natuurlijke aangroei

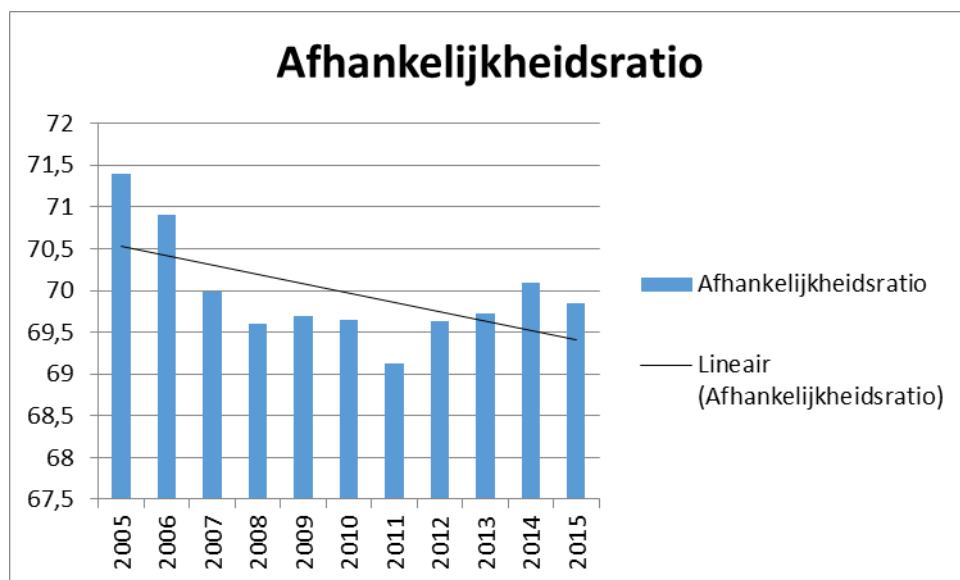
2000	2005	2010	2014	2015	2020	2025
+134	+262	+498	+424	+431	+536	+566

Bron: Studiedienst Vlaamse Regering

3.2 Afhankelijkheidsratio, Groene druk, Grijs druk

De afhankelijkheidsratio (aantal 0-19-jarigen en 65+'ers ten opzichte van de 20 – 64-jarigen)

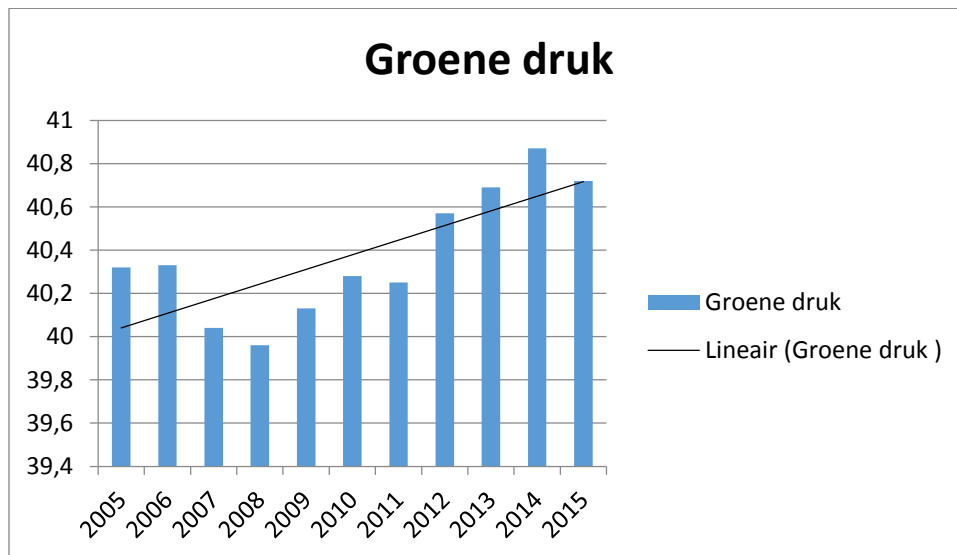
bedraagt 69,85 in Mechelen in 2015. Dit wil zeggen dat er per 100 inwoners op arbeidsleeftijd 69,85 inwoners zijn die ofwel jonger zijn dan 19 of ouder dan 65 jaar.

Bron: Lokale statistieken

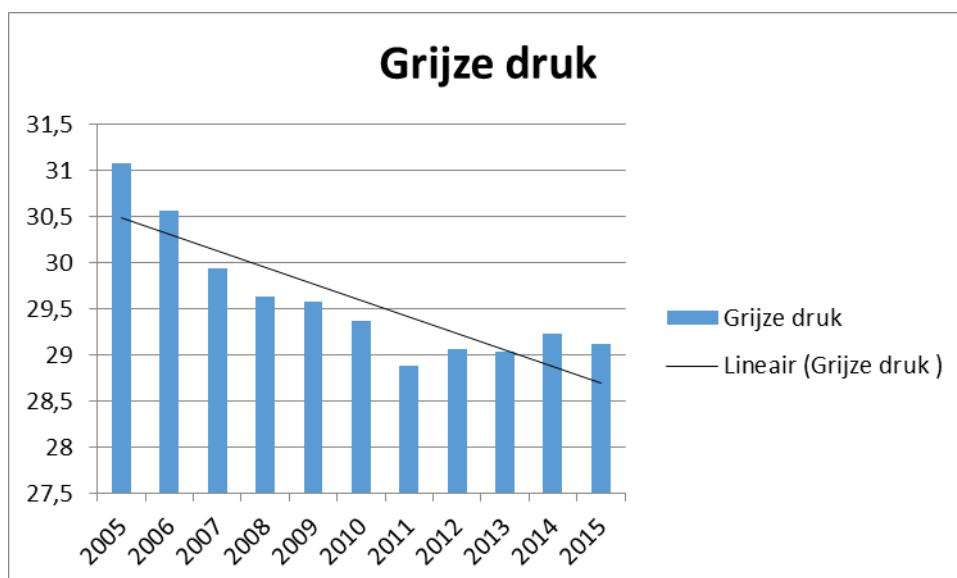
Als we de cijfers doorheen de tijd bekijken stellen we vast dat er t.o.v. 2005 een daling is en ook de trendlijn geeft een dalend verloop weer.

De groene druk (aantal 0-19-jarigen ten opzichte van het aantal 20-64-jarigen) bedraagt in Mechelen 40,72 in 2015. Dit wil zeggen dat er per 100 inwoners op arbeidsleeftijd 40,72 inwoners zich in de categorie 0-19-jarigen bevinden. Doorheen de jaren kunnen we een stijgend verloop vaststellen. Dit is echter wel een beperkte stijging van 40,3 in 2005 naar 40,7 in 2015.

Bron: Lokale statistieken

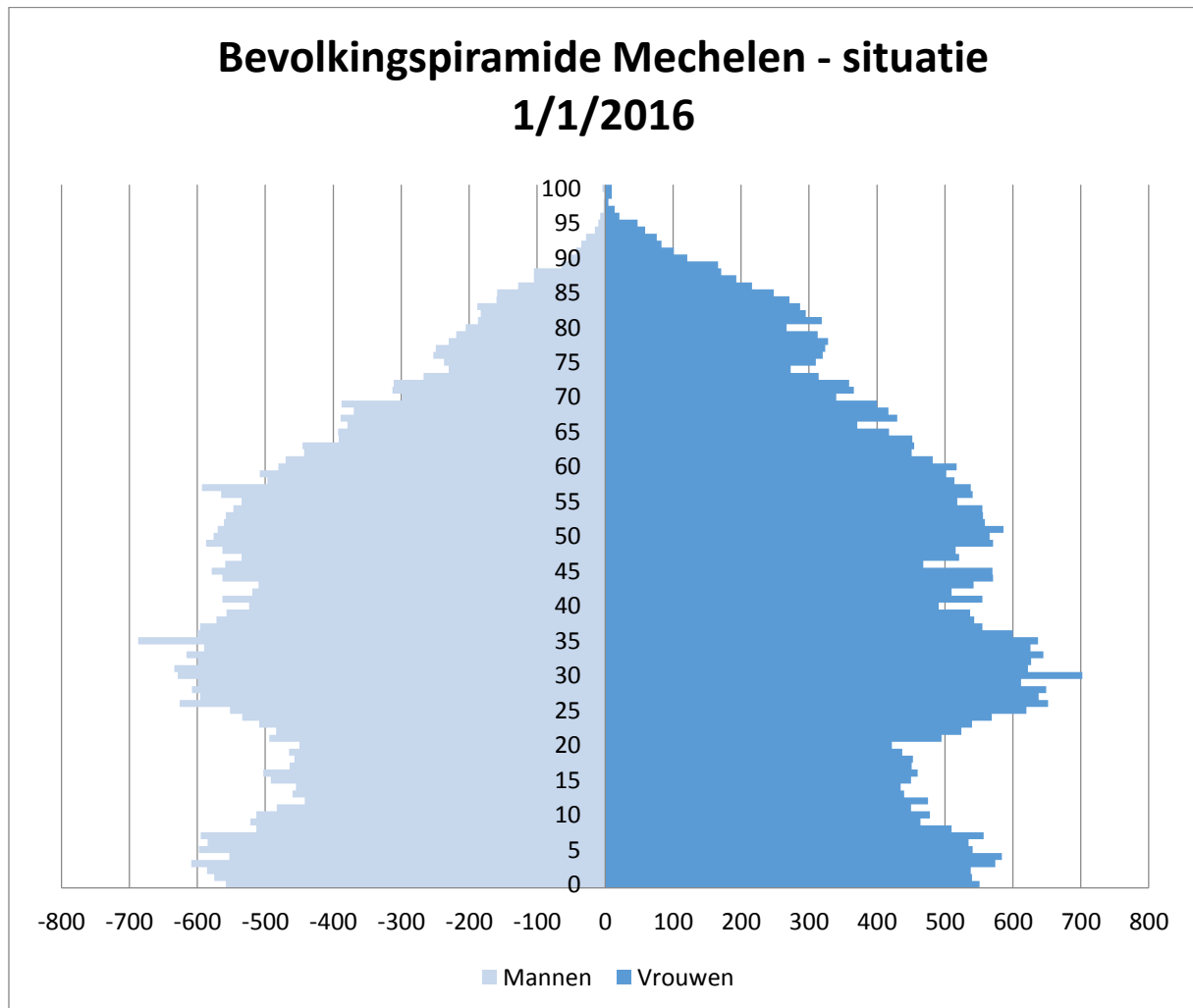
De grijze druk (aantal 65+ 'ers ten opzichte van het aantal 20-64-jarigen) bedraagt 29,12 in Mechelen. Dit wil zeggen dat er per 100 inwoners op arbeidsleeftijd 29,12 inwoners zich in de categorie 65+ bevinden. De grijze druk kent doorheen de jaren een dalend verloop.

Bron: lokale statistieken

3.3 Bevolkingspiramide

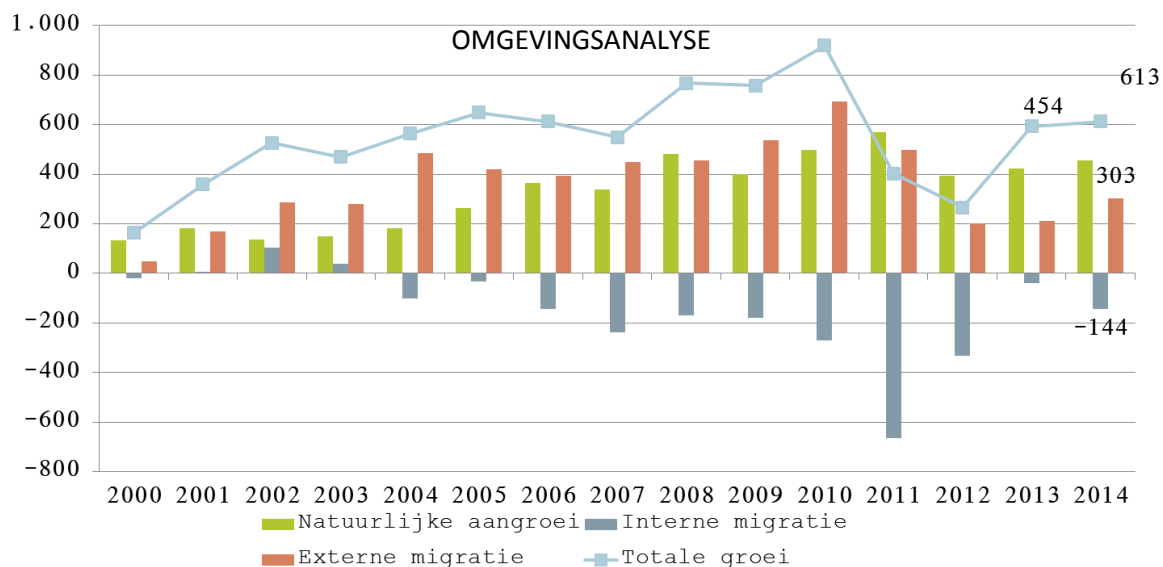
Onderstaande bevolkingspiramide geeft een gedetailleerd beeld van de leeftijdsverdeling van de Mechelse bevolking verdeeld over mannen en vrouwen.

Bron: FOD Economie

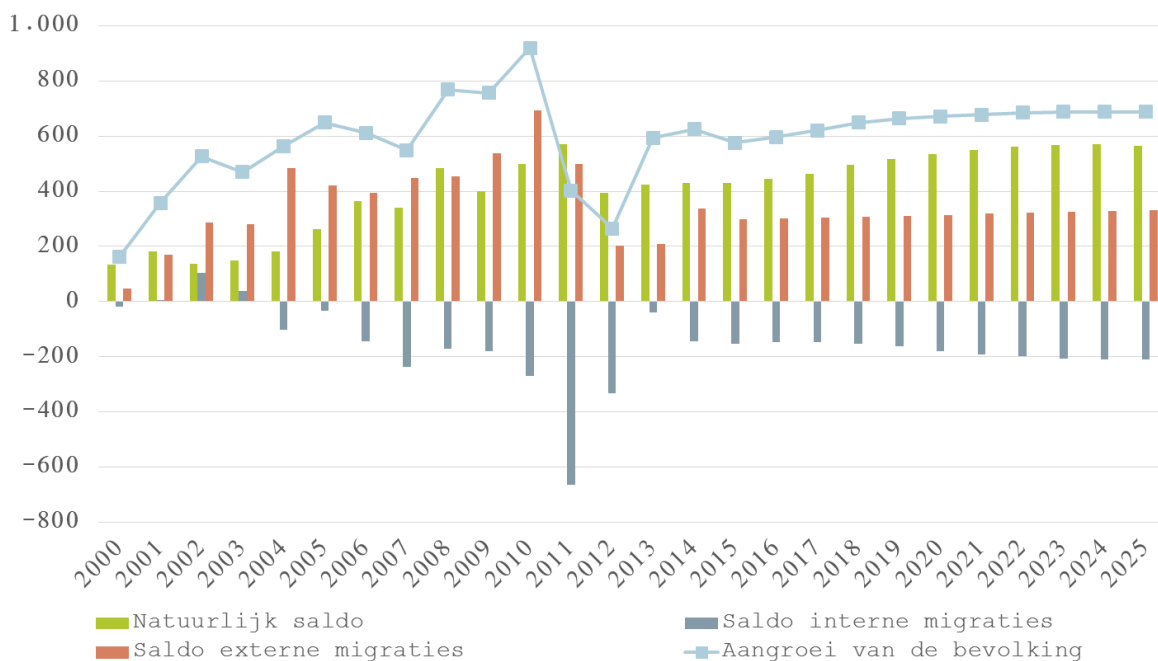
3.4 Migratie

Naast de natuurlijke aangroei wordt de bevolkingstoename verklaard door externe migratie. Deze evolutie wordt echter deels gecompenseerd door een negatieve interne migratie m.a.w. er zijn meer Mechelaars die onze stad verlaten, dan Mechelaars die van andere Vlaamse steden of gemeenten aangetrokken worden. Deze trend geldt echter ook voor het gemiddelde van de andere Vlaamse centrumsteden.

Bron: H. Schelfaut & H. Lahousse, voorstelling stadsmonitor 2014

Wanneer we dit bekijken naar de toekomst toe, verwachten we dat deze trend zich verderzet.

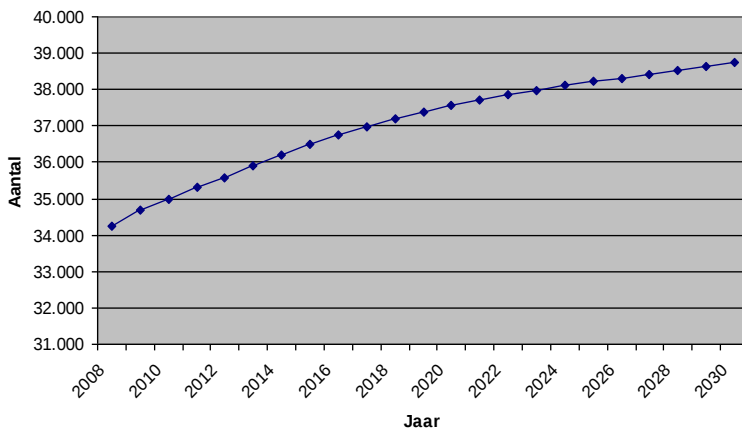

Bron: H. Schelfaut & H. Lahousse, voorstelling stadsmonitor 2014

Splitsen we deze migratiecijfers uit naar leeftijd in de focusgroep jonge gezinnen, valt het op dat Mechelen een sterke aantrekkingskracht toont in de categorie 20-30jarigen (+25.4%) en deze deels verliest in de categorie 30 – 40jarigen (-8%). Ook deze trend wordt bevestigd in het gemiddelde van de centrumsteden.

3.5 Huishoudens

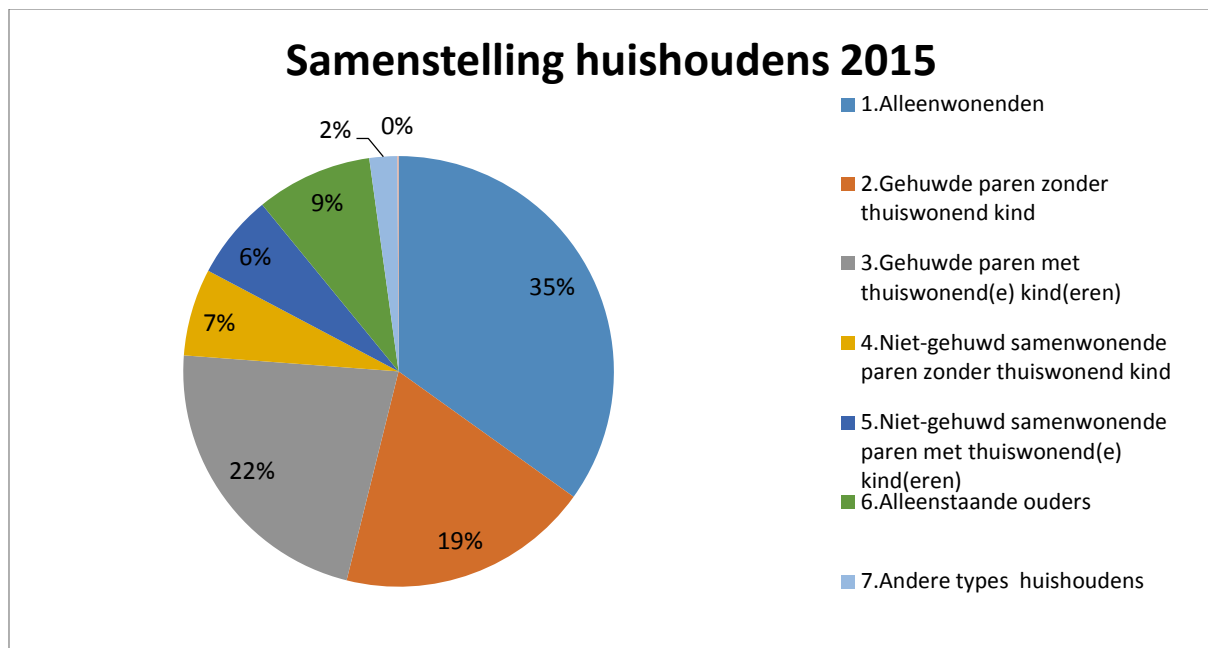
Evolutie van het aantal huishoudens in Mechelen

Uit deze voorspelling van de Studiedienst van de Vlaamse Regering blijkt dat Mechelen zich de komende jaren mag verwachten aan een stijging van het aantal huishoudens tot circa 39.000 tegen 2030.

Bron: Studiedienst Vlaamse Regering

Als we kijken naar de samenstellingen van de Mechelse huishoudens in 2015 dan stellen we vast dat de grootste categorie bestaat uit alleenwonenden (35%). Deze categorie is sinds 1990 de sterkst stijgende groep binnen de huishoudens. In 1990 bedroeg dit 30,3% van de huishoudens en tegen 2015 was deze groep toegenomen tot 35%. Dit cijfer ligt ook een stuk hoger dan het gemiddelde van het Vlaamse Gewest (30,08%).

Bron: FOD Economie

Het gemiddeld aantal personen per huishouden is in Mechelen stabiel gebleven de afgelopen jaren. Gemiddeld bestaat een gezin uit 2,4 personen. Uit de prognoses van de Studiedienst van Vlaamse Regering blijkt dat dit de komende jaren constant zal blijven.

3.6 Bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen

In wat volgt bespreken we de gegevens m.b.t. de bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen. Het gaat om de personen die:

- zelf geboren zijn met een buitenlandse nationaliteit

Of

- van wie vader of moeder geboren zijn met een buitenlandse nationaliteit.

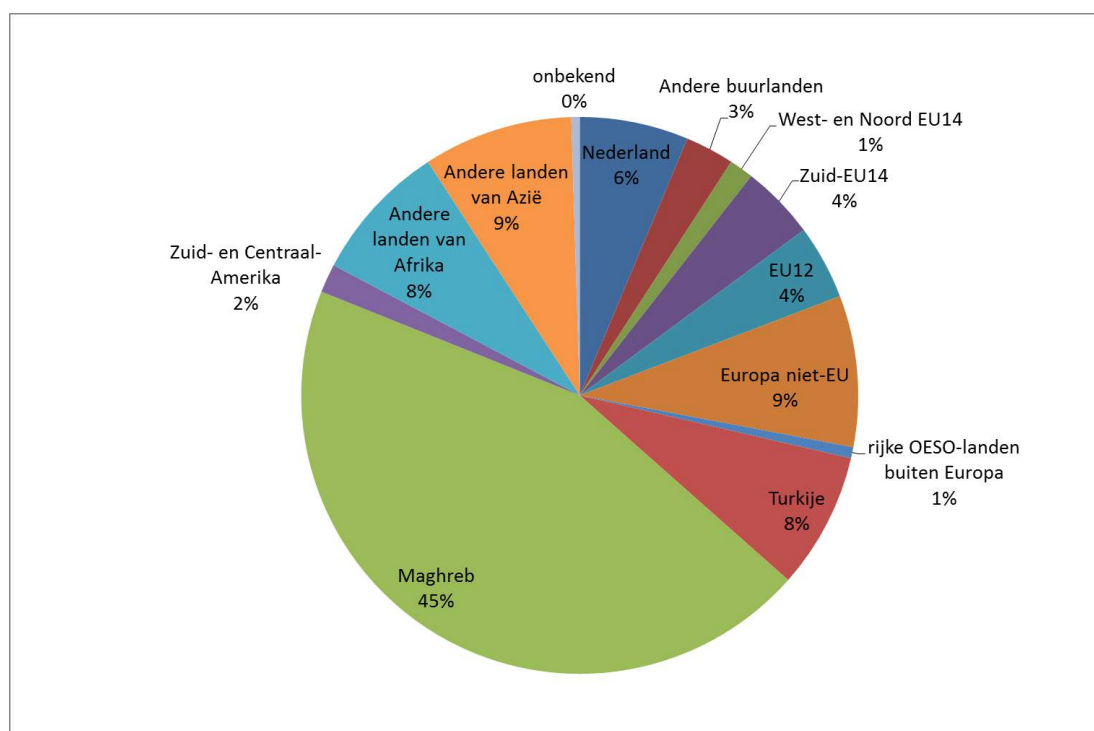
Het gaat in deze cijfers zowel om vreemdelingen (personen zonder Belgische nationaliteit) als om Belgen van buitenlandse herkomst.

3.6.1 Herkomstlanden en aandeel in de totale bevolking

In Mechelen wonen 24.995 personen met een niet-Belgische herkomst. Op een totale bevolking van 84.114 (2015) personen is dit 29,7%. Dat is bijna het dubbele van het provinciale gemiddelde van 15,4% (provincie Antwerpen uitgezonderd de stad Antwerpen).

Volgende figuur toont de bevolking van buitenlandse herkomst naar herkomstlanden (regio's):

Bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen naar herkomstland (regio)

24.995 personen

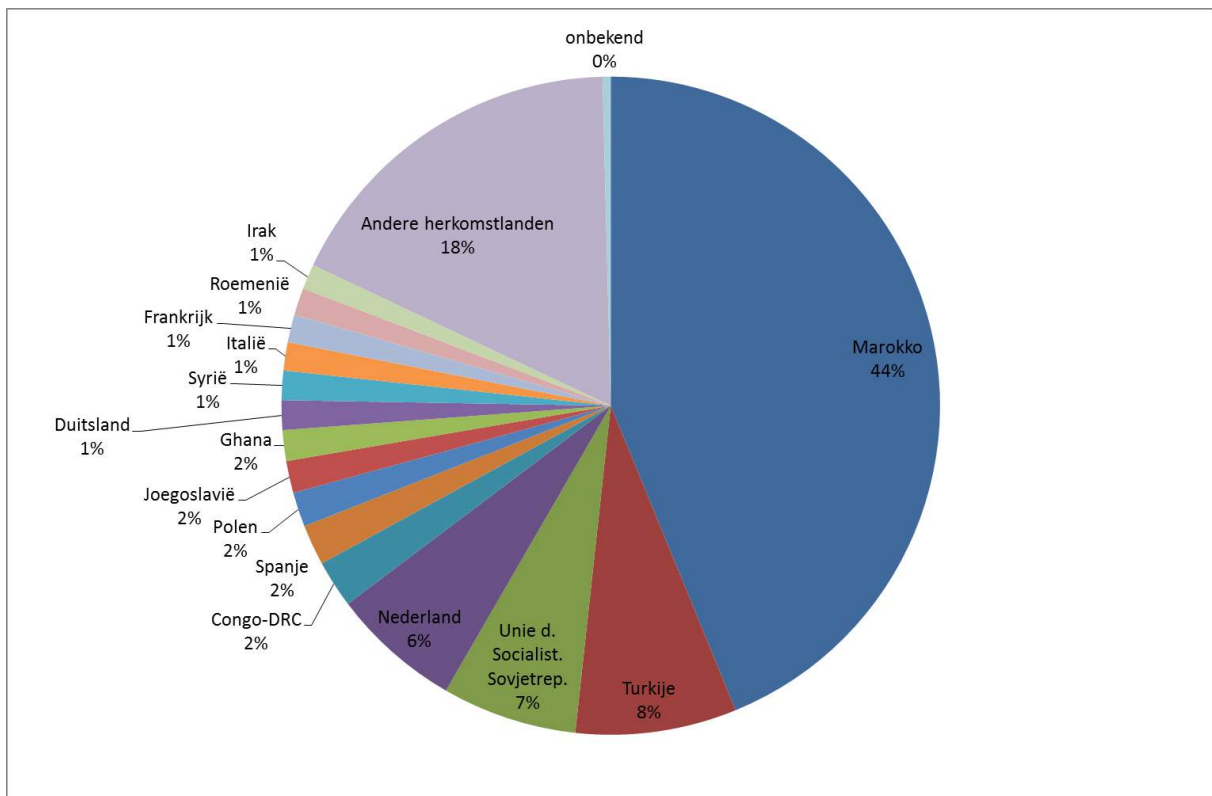
Data voor 1/1/2015

BRON: Rijksregister, verwerking Steunpunt Sociale Planning provincie Antwerpen en Agentschap Integratie en Inburgering | Prisma

De meerderheid van de personen van buitenlandse herkomst (45% van de 24.995 personen met een buitenlandse herkomst) heeft een herkomst in de Maghreblanden. 9% heeft een herkomst in de Europese niet-EU-landen, 9% ook in de Aziatische landen. Telkens 8% heeft een herkomst in de andere Afrikaanse landen, en in Turkije.

Bekijken we de unieke herkomstlanden van de bevolking van buitenlandse herkomst, dan wordt een grote diversiteit zichtbaar: we tellen 138 verschillende herkomstlanden.

Bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen, naar herkomstlanden (uniek herkomstland)

24.995 personen

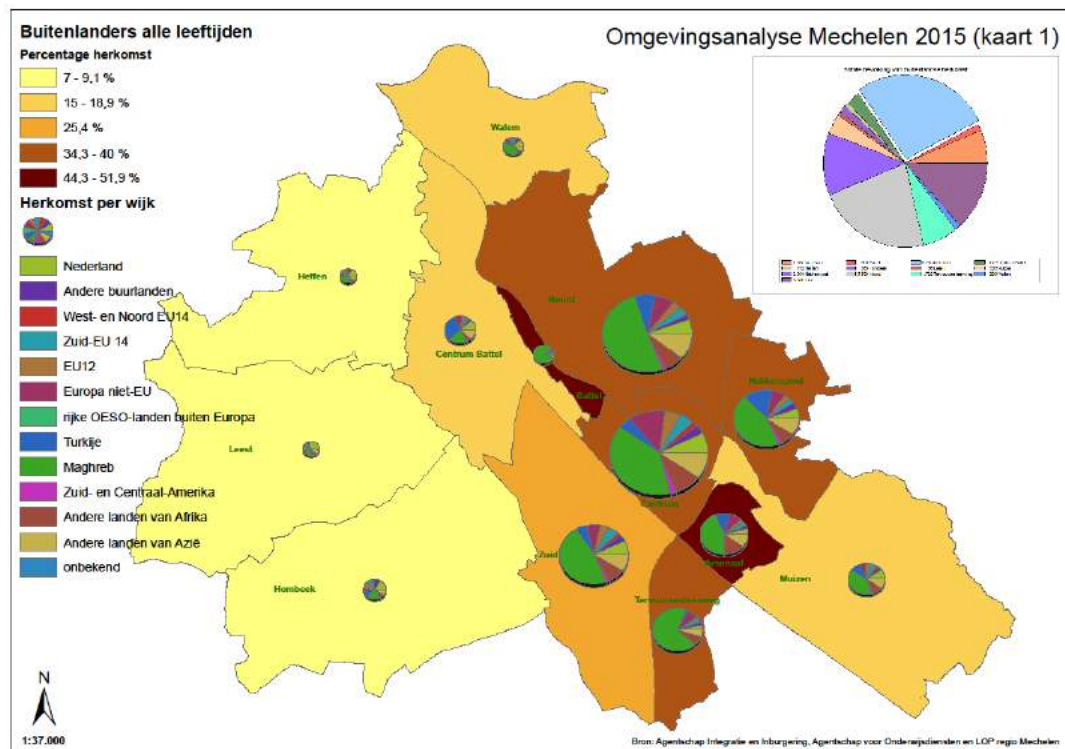
Data voor 1/1/2015

BRON: Rijksregister, verwerking Steunpunt Sociale Planning provincie Antwerpen en Agentschap Integratie en Inburgering | Prisma

44% van de bevolking van buitenlandse herkomst heeft Marokkaanse roots. Daarna volgen Turkije (8%), de Unie van Socialistische Sovjetrepublieken (7%) en Nederland (6%) als belangrijkste herkomstlanden. Deze vier herkomstlanden vertegenwoordigen samen bijna twee derden van de bevolking van buitenlandse herkomst. Achter deze cijfers gaat echter ook een grote diversiteit verscholen. In de grafiek zijn nog 11 andere herkomstlanden zichtbaar, die telkens tussen 300 en 600 personen tellen. In de groep “andere herkomstlanden” vinden we 123 verschillende herkomstlanden terug, voor elk herkomstland tellen we minder dan 300 personen.

Over heel Mechelen is 29,7% van de bevolking van buitenlandse herkomst. De verschillen tussen de Mechelse wijken zijn echter groot, zoals ook volgende kaart aantoont. De kleur op de kaart toont per wijk het percentage personen van buitenlandse herkomst in de wijk. Het taartdiagram toont de herkomstlanden (regio's) van deze personen.

Bevolking van buitenlandse herkomst in Mechelen, per wijk: aandeel in de totale bevolking en herkomstlanden (regio's)

83.988 personen (totale bevolking) | 24.965 personen (bevolking van buitenlandse herkomst)

Data voor 1/1/2015

BRON: Rijksregister, verwerking Steunpunt Sociale Planning provincie Antwerpen en Agentschap Integratie en Inburgering | Prisma

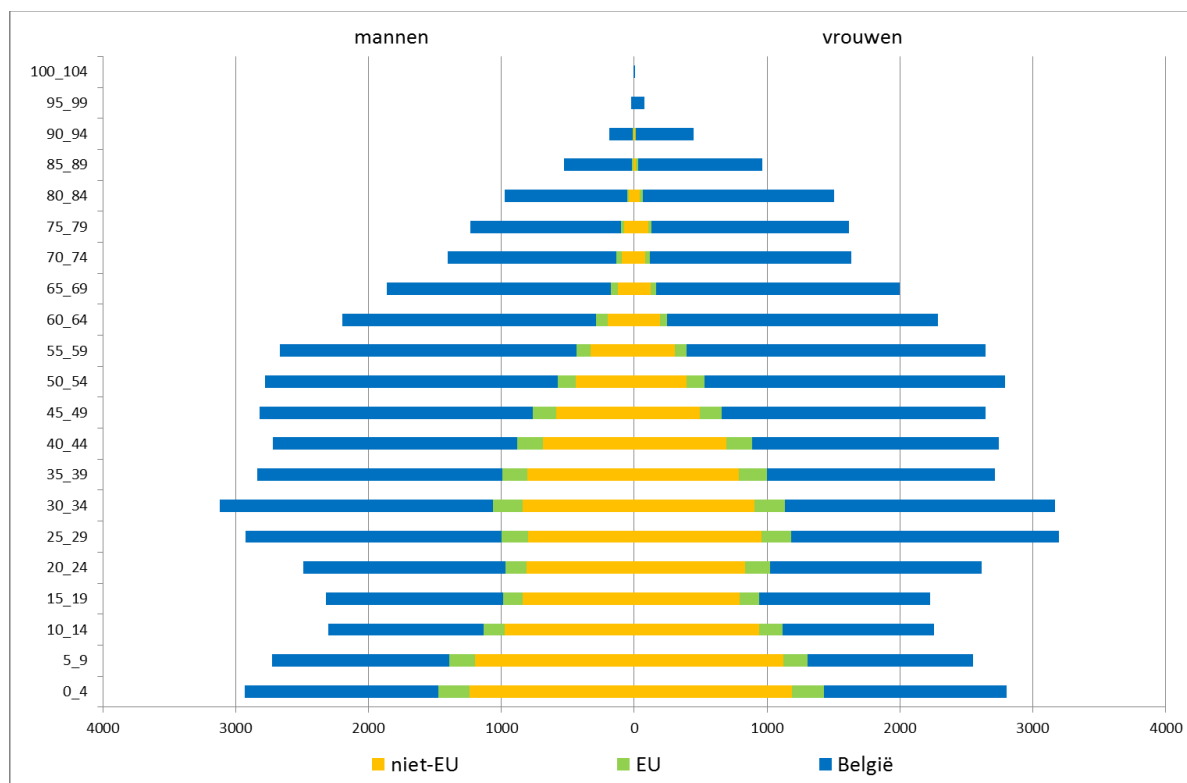
De wijken Arsenaal (51,9%) en Nekkerspoel (40,1%) tellen een proportioneel grote bevolking van buitenlandse herkomst. Ook de wijken Tervuursesteenweg, Noord, Centrum en Centrum/Battel tellen een hoger dan gemiddelde bevolking van buitenlandse herkomst (tussen 34,3% en 36,7%). In de wijk Zuid is het aandeel iets onder het gemiddelde (25,4%). In alle andere wijken is het percentage bevolking van buitenlandse herkomst ruim lager dan het gemiddelde.

Ook de herkomstlanden van de bevolking van buitenlandse herkomst verschillen per wijk. In de wijk Tervuursesteenweg is 69% van de bevolking van buitenlandse herkomst van Maghrebijnse herkomst. In de wijken Centrum/Battel en noord schommelt dit cijfer rond de 50%. In de wijken Nekkerspoel, Muizen, Zuid, Walem en Centrum is tussen 38% en 46% van de bevolking van buitenlandse herkomst van Maghrebijnse herkomst. In de wijken Battel, Hombeek, Leest en Heffen is de bevolking van buitenlandse herkomst kleiner. In elk van deze gemeenten is het aandeel personen van EU-herkomst duidelijk groter dan in de andere gemeenten – in Battel valt echter een grote bevolking van Turkse herkomst op. De taartdiagrammen zijn op aanvraag per wijk beschikbaar.

3.6.2 Leeftijdsverdeling totale bevolking in Mechelen

De totale bevolkingspiramide in Mechelen, alle herkomstgroepen in acht genomen, ziet er als volgt uit:

Bevolking naar leeftijd, geslacht en herkomst in Mechelen

83.938 personen - 146 personen niet opgenomen wegens herkomst 'onbekend'

Data voor 1/1/2015

BRON: Rijksregister, verwerking Steunpunt Sociale Planning provincie Antwerpen en Agentschap Integratie en Inburgering

Als we de totale bevolkingspiramide van Mechelen analyseren en hierin het aandeel ECM bekijken, vallen volgende elementen op. Bij de oudste leeftijdscategorieën vinden we voornamelijk bevolking van Belgische herkomst terug. Dit verandert stelselmatig naarmate de bevolking jonger wordt. De voet van de bevolkingspiramide wordt versterkt door de bevolking van buitenlandse herkomst, voornamelijk door de niet-EU-groep.

Bij de 0- tot 11-jarigen is 51% van buitenlandse herkomst. Bij de 12- tot 17-jarigen is dit 45% en bij de 18- tot 24-jarigen 40,5%. Het algemeen percentage van allochtone afkomst bedraagt vandaag 30% van de totale Mechelse bevolking.

Actie

- ⇒ De horizontale doelstelling inclusieve stad wordt ingebed in alle beleidssectoren en bij diverse stadsdiensten, externe diensten, organisaties en instellingen. Deze doelstelling wordt vertaald in een strategisch plan dat gebaseerd is op drie pijlers:
 - Toegankelijkheid
 - Taalpromotie
 - Sociale cohesie
- ⇒ Mechelen organiseert jaarlijks een diversiteitsforum, dit is een inspraakmoment voor de doelgroep van het integratiebeleid.

4. Cultuur en vrije tijd

4.1 Tevredenheid

In het algemeen is de tevredenheid ten opzichte van 2008 toegenomen bij alle indicatoren met uitzondering van de tevredenheid over activiteiten voor ouderen in de buurt.

	Mechelen			Gemiddelde centrumsteden
	2008	2011	2014	
Tevredenheid over het aanbod aan sportvoorzieningen	68,6	68,9	73,5	73,8
Tevredenheid over het aanbod aan recreatievoorzieningen	73,4	79,3	78,9	68,5
Tevredenheid over speelvoorzieningen	41,2	45,7	44,3	49,9
Tevredenheid over geschikte plekken voor de jeugd	35,8	40,8	39,9	45,4
Tevredenheid over activiteiten voor ouderen in de buurt	55,4	53,1	45,6	56,2
Tevredenheid over het cultureel aanbod	79,5	83,3	81,8	80,4

Bron: Stadsmonitor 2014

4.2 Participatie

	2014	Gemiddelde andere centrumsteden
Bezoek van een plein-, parkevenement of zomerfestival	64,8	62,1
Bezoek van musea, tentoonstellingen of historische plaatsen	67,7	65,3
Bioscoopbezoek	66,1	67,6
Bezoek podiumkunsten	59,2	59,5
Bibliotheekbezoek	42,6	52,7
Bezoek sportevenement	45,9	45,3
Parkbezoek	94,3	88,9
Bezoek speeltuin of speelplein	48,7	49,5
Deelname aan buurtactiviteiten	31,7	28,2

Bron: Stadsmonitor 2014

De Mechelaar participeert regelmatig in culturele- en/of vrijetijdsactiviteiten. De percentages van participatie sluiten aan bij het gemiddelde van de 13 centrumsteden enkel op het vlak van bibliotheekbezoeken scoort Mechelen slechter. Op het vlak van parkbezoeken scoren we zeer goed. 94,3% van de Mechelaars bezoekt jaarlijks een park. Meer dan 50% van hen bezoekt meer dan 6 keer per jaar een park.

Ongeveer 7 op de 10 inwoners van Mechelen bezochten een museum, tentoonstelling, galerij of historische plaats. Hiermee doet Mechelen het beter dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Binnen deze bezoekers is er ook een hoog aandeel frequente bezoekers. Minstens 1 op 8 inwoners bezoekt minstens 7 keer per jaar een museum, tentoonstelling, galerij of historische plaats.

4.2.1 Aanbod van vrijetijdsactiviteiten in de stad

In de stad wordt het vrijetijdsaanbod gekenmerkt door diversiteit, kwantiteit en kwaliteit. De indicator over het aantal vrijetijdsactiviteiten in de stad is relevant voor het culturele aanbod. In een leefbare en duurzame stad is er voldoende cultureel aanbod dat de cultuurparticipatie kan stimuleren en inspiratie kan bieden voor artistieke creatie en vernieuwing.

	2010	2011	2012	2013	2014
Cursussen & voordrachten	431	427	593	555	645
Evenementen (circus, festival, ...)	89	126	106	89	
Expo	83	98	104	101	111
Festivals					19
Film	231	273	328	405	373
Muziek	145	191	190	205	207
Sport	6	26	57	60	47
Theater- of dansvoorstelling	145	131	162	198	208
Uitgaan	21	33	38	64	26
Uitstappen	133	179	206	207	103
Totaal aantal events	1284	1484	1784	1884	1739

Bron: lokale statistieken

Zoals bovenstaande tabel weergeeft worden er in Mechelen heel veel activiteiten georganiseerd. Ten opzichte van 2010 is er een sterke stijging met 35% van het aantal vrijetijdsactiviteiten in de stad.

4.3 Sport

4.3.1 Verenigingsleven sport

Mechelen telt meer dan 300 sportverenigingen waarvan er 189 geregistreerd zijn bij de sportdienst. Van al deze verenigingen zijn er 121 erkend door de stad en 94 hiervan ontvangen subsidies.

In totaal zijn er 16.222 mensen lid bij sportclubs die subsidies ontvangen van de stad. Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal Mechelse en niet –Mechelse leden en het aantal +18 en -18-jarigen. Hieruit blijkt weer de centrumfunctie die Mechelen opneemt in de ruimere omgeving. Heel wat niet-Mechelaars zijn lid bij een Mechelse sportclub.

Aantal Mechelse leden +18 jaar	4.226
Aantal Mechelse leden -18 jaar	4.968
Aantal niet-Mechelse leden +18 jaar	4.116
Aantal niet-Mechelse leden -18 jaar	2.782

Bron: Sportdienst Mechelen

Mechelen beschikt over heel wat stedelijk en niet-stedelijke sportinfrastructuur zoals weergegeven in onderstaande tabel.

Sportinfrastructuur	Aantal
Aantal stedelijke sportaccommodaties indoor	9
Aantal (grote) niet-stedelijke sportaccommodaties indoor (De Nekker, schaatsbaan, sporthal NMBS), excl. Schoolinfrastructuur	3
Aantal stedelijke sportaccommodaties outdoor	7
Aantal sportgrasvelden op deze stedelijke accommodaties outdoor	12
Aantal niet-stedelijke sportaccommodaties outdoor	14
Aantal sportgrasvelden op deze niet-stedelijke accommodaties outdoor	32
Aantal stedelijke zwembaden (publiek toegankelijk)	1
Aantal niet-stedelijke zwembaden (publiek toegankelijk)	1

Bron: Sportdienst Mechelen

4.4 Vrijtijdsinfrastructuur jeugd

4.4.1 Open jeugdruimte in de wijk

Deze indicator geeft het aandeel (%) jongeren (12-18 jaar) dat woont binnen 1.000m loopafstand van open jeugdruimte weer. Open jeugdruimte staat voor alle publiek toegankelijke open ruimtes met jeugd-, sport-, of recreatiefaciliteiten voor jongeren (sport- en recreatiefaciliteiten op buurtgroen, speelruimte, open terrein aan jeugdinfrastructuur, skateterrein, ed.). Exclusieve terreinen voor sport behoren niet tot de indicator.

In 2014 woonde 5.845 jongeren of 91,9% binnen 1.000m loopafstand van open jeugdruimte. Dit is een stijging van 4,8 procentpunten ten opzichte van 2011.

OMGEVINGSANALYSE

Open jeugdruimte in de wijk, in 2011 en 2014, in absoluut aantal en %.

	2011*		2014	
	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Gent	n.b.	n.b.	16.230	95,1
Aalst	963	16,5	1.536	26,2
Brugge	n.b.	n.b.	n.b.	n.b.
Genk	4.835	85,8	n.b.	n.b.
Hasselt	4.357	90,5	4.232	90,6
Kortrijk	n.b.	n.b.	4.197	75,4
Leuven	5.706	96,5	5.698	96,6
Mechelen	5.855	87,1	5.845	91,9
Oostende	786	18,0	575	13,9
Roeselare	3.096	80,2	3.568	79,8
Sint-Niklaas	4.384	79,0	4.728	86,5
Turnhout	2.706	94,0	2.785	95,4

* Bij vergelijking in de tijd moet rekening worden gehouden met veranderingen in de nauwkeurigheid van de koppeling op adresniveau voor de GIS-analyse.

Bron: GIS- en jeugddiensten steden.

Bron: Stadsmonitor 2014

4.4.2 Overdekte jeugdruimte in de wijk

Deze indicator geeft het aandeel (%) jongeren (12-18 jaar) dat binnen 1.000m loopafstand van een overdekte jeugdruimte woont weer. Overdekte jeugdruimte staat voor alle publiek toegankelijke locaties waar de jeugd een onderdak heeft, zoals een jeugdcentrum, jeugdhuis, jeugdclub of jeugdlokaal. Het betreft dus alle vormen van overdekte ruimtes voor jeugdactiviteiten en – initiatieven, jeugdverenigingen, plekken van samenkomst, ongeacht de eigenaar van de infrastructuur. Bibliotheken, voetbalstadions, cafés, overdekte sportterreinen, etc. worden niet beschouwd als overdekte jeugdruimte.

In 2014 woonde 5.477 jongeren of 86% binnen 1.000m loopafstand van een overdekte jeugdruimte. Dit is een stijging van 1 procentpunt ten opzichte van 2011.

Overdekte jeugdruimte in de wijk, in 2011 en 2014, in absoluut aantal en %.

	2011*		2014	
	Aantal	%	Aantal	%
Antwerpen	33.433	94,4	36.358	99,2
Gent	14.219	84,6	14.755	86,4
Aalst	4.030	70,0	4.139	70,7
Brugge	6.884	77,9	6.507	78,1
Genk	4.399	78,0	n.b.	n.b.
Hasselt	3.201	66,5	2.964	63,5
Kortrijk	5.461	88,1	4.794	86,2
Leuven	4.612	78,0	4.616	78,2
Mechelen	5.711	85,0	5.477	86,0
Oostende	3.914	87,0	3.517	85,2
Roeselare	2.519	65,2	2.954	66,1
Sint-Niklaas	3.391	61,1	3.607	66,0
Turnhout	2.484	86,7	2.539	87,0

* Bij vergelijking in de tijd moet rekening worden gehouden met veranderingen in de nauwkeurigheid van de koppeling op adresniveau voor de GIS-analyse.

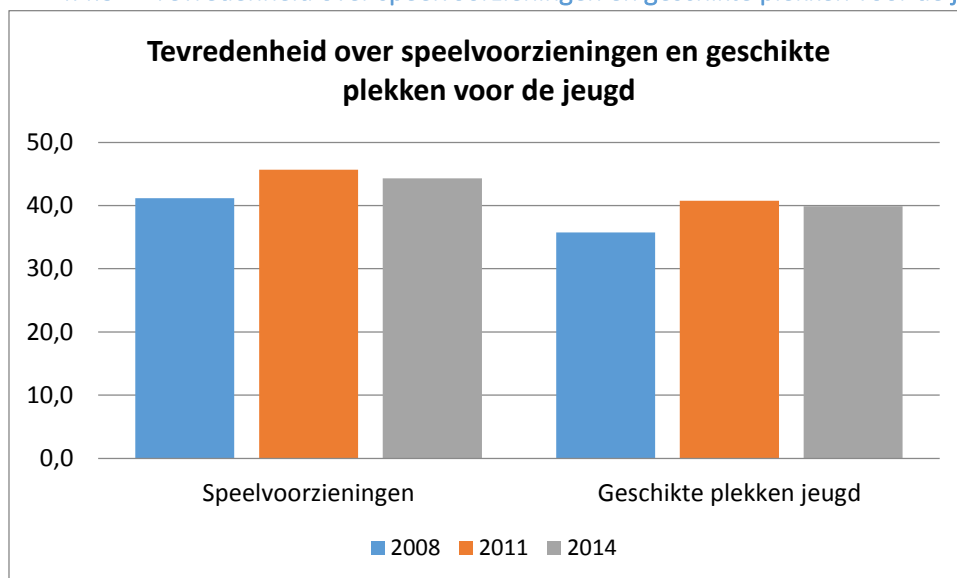
Bron: GIS- en jeugddiensten steden.

Bron: Stadsmonitor 2014

Actie

- ⇒ Het Douaneplein en Hangar S worden verder gerenoveerd en uitgebouwd tot een polyvalente jongerensite.
- ⇒ Mechelen stimuleert de inrichting van veilige jeugdwerkinfrastructuur met bijzondere aandacht voor brandveiligheid.

4.4.3 Tevredenheid over speelvoorzieningen en geschikte plekken voor de jeugd

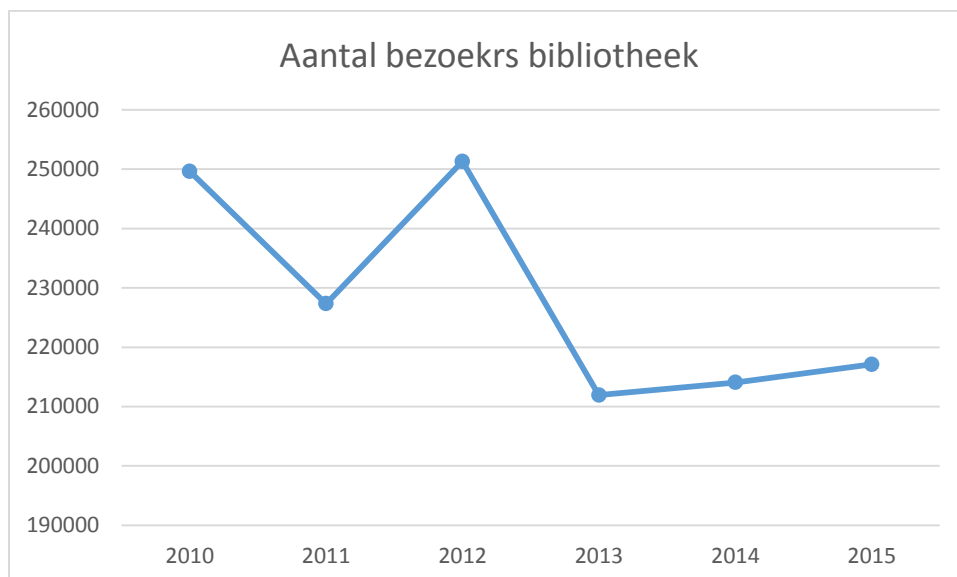

Bron: Stadsmonitor 2014

De indicator geeft een goede aanduiding van de kwaliteit van de woonomgeving voor kinderen en voor de opgroeiende jeugd. Een leefbare en duurzame stad heeft voldoende mogelijkheden voor niet-commerciële en informele speelmogelijkheden en hangplekken. Ten opzichte van 2008 is zowel de tevredenheid over de speelvoorzieningen als de geschikte plekken voor de jeugd gestegen.

4.5 Bibliotheekbezoek

Ten opzichte van 2010 is het aantal bibliotheekbezoekers in 2015 gedaald met 13%. Dit is een trend die zich ook voor doet in de andere centrumsteden. In 2010 waren er nog 249.646 bezoekers in 2015 waren dit er nog 217.107. Dit is wel een lichte stijging ten opzichte van 2014 met 1.42%.

Bron: Statistieken Vlaanderen - Kennisportaal cultuurcentra en bibliotheken

Actie

- ⇒ Mechelen richt het Predikherencomplex in tot een toegankelijke, duurzame, multifunctionele en toekomstbestendige bibliotheek.

- ⇒ De bibliotheek organiseert een dynamische vrijwilligerswerking rond leesbevordering, taalstimulering en e-inclusie
- ⇒ De bibliotheek promoot lezen en investeert in een aanbod van activiteiten en projecten rond taalstimulering, leesbevordering en leesplezier.

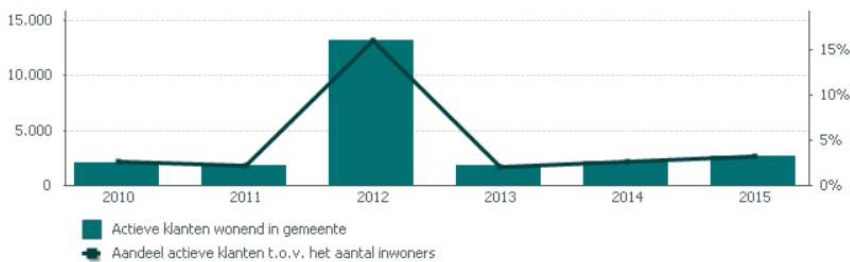
4.6 Cultuurcentra

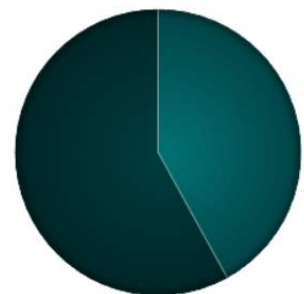
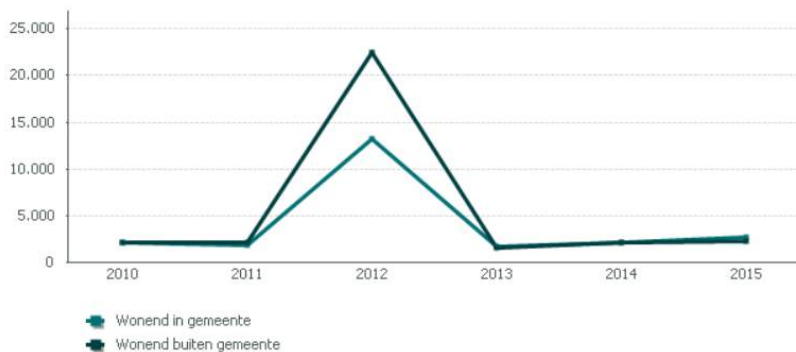
Waar komen de actieve klanten van het cultuurcentrum vandaan?

Evolutie van aantal actieve klanten t.o.v. aantal inwoners

Evolutie van het aantal actieve klanten per herkomst

Wonend in gemeente
Wonend buiten gemeente

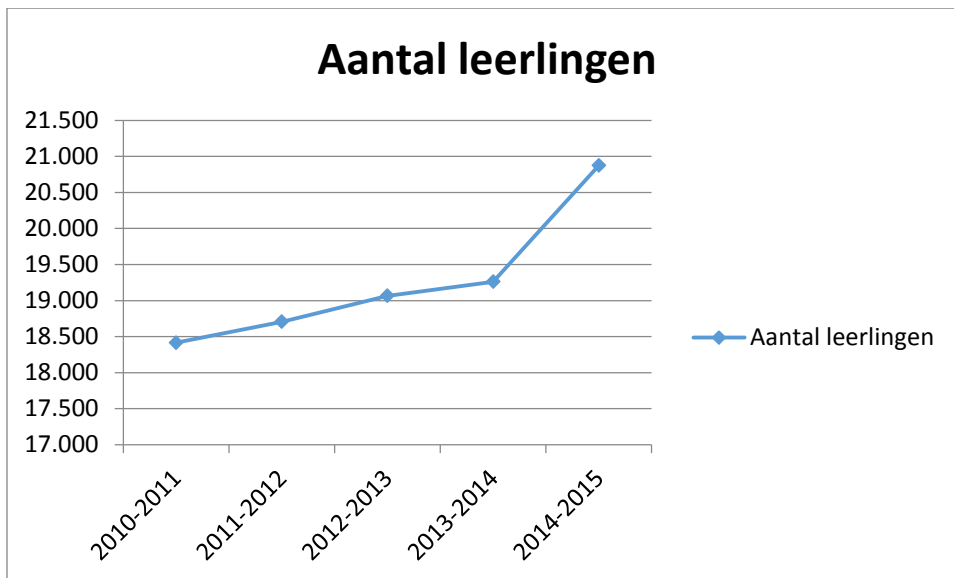
Bron: Statistieken Vlaanderen - Kennisportaal cultuurcentra en bibliotheken

Als we kijken naar het aantal actieve klanten bij cultuurcentra in Mechelen stellen we vast dat het aantal gebruikers, wonend in de gemeente en wonend buiten de gemeente vrij gelijklopend is. Behalve in 2012 dan kunnen we bij beide doelgroepen een sterke piek vaststellen die nog meer uitgesproken is bij de mensen wonend buiten de gemeente. De piek in 2012 is te verklaren doordat in dat jaar het stadsfestival Newtopia georganiseerd werd.

5. Leren en onderwijs

5.1 Leerlingen in Mechelen

In 2015 waren er 20.874 leerlingen in Mechelen in het kleuter-, lager- en secundair onderwijs. Als centrumstad vervult Mechelen een centrumfunctie en trekt dus ook heel veel leerlingen vanuit de buurgemeenten aan.

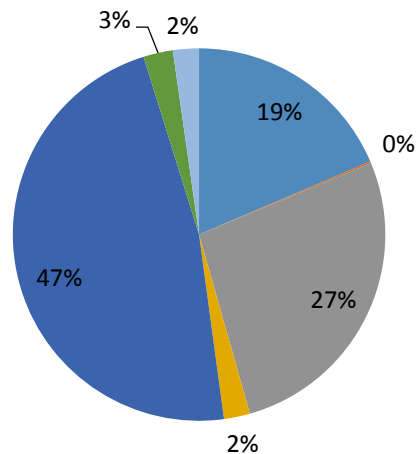
Bron: <http://onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken>

Het aantal leerlingen binnen het onderwijs in Mechelen stijgt jaarlijks. Als er een opdeling gemaakt wordt tussen kleuter, lager en secundair onderwijs dan stellen we vast dat de meeste leerlingen zich in het secundair onderwijs bevinden. Dit komt door de centrumfunctie die Mechelen opneemt in zijn ruimere omgeving. Zo zijn er in totaal 9.881 leerlingen tussen 12 en 17 jaar ingeschreven in het secundair onderwijs. Iets minder dan de helft van de leerlingen (4.376) woont niet in Mechelen.

5.1.1 Procentueel aantal leerlingen per opleidingsvorm

Leerlingen per opleidingsvorm in %

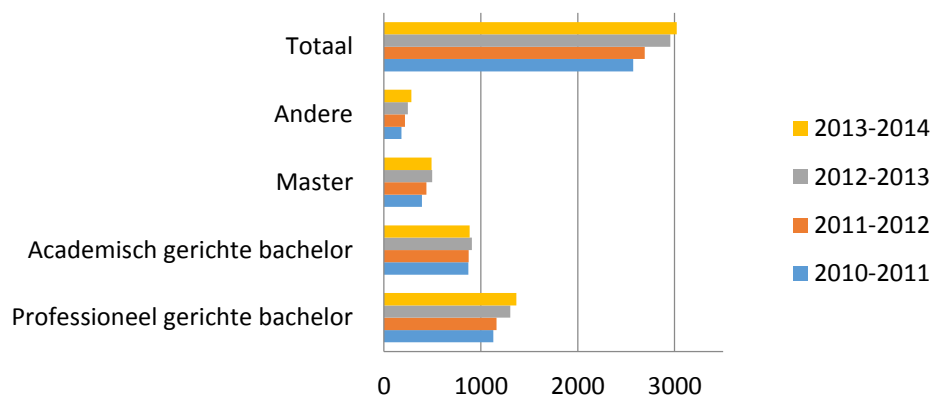
- Gewoon kleuteronderwijs
- Buitengewoon kleuteronderwijs
- Gewoon lager onderwijs
- Buitengewoon lager onderwijs
- Voltijds gewoon secundair onderwijs
- Deeltijds beroepssecundair onderwijs
- Buitengewoon secundair onderwijs

Bron: <http://onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken>

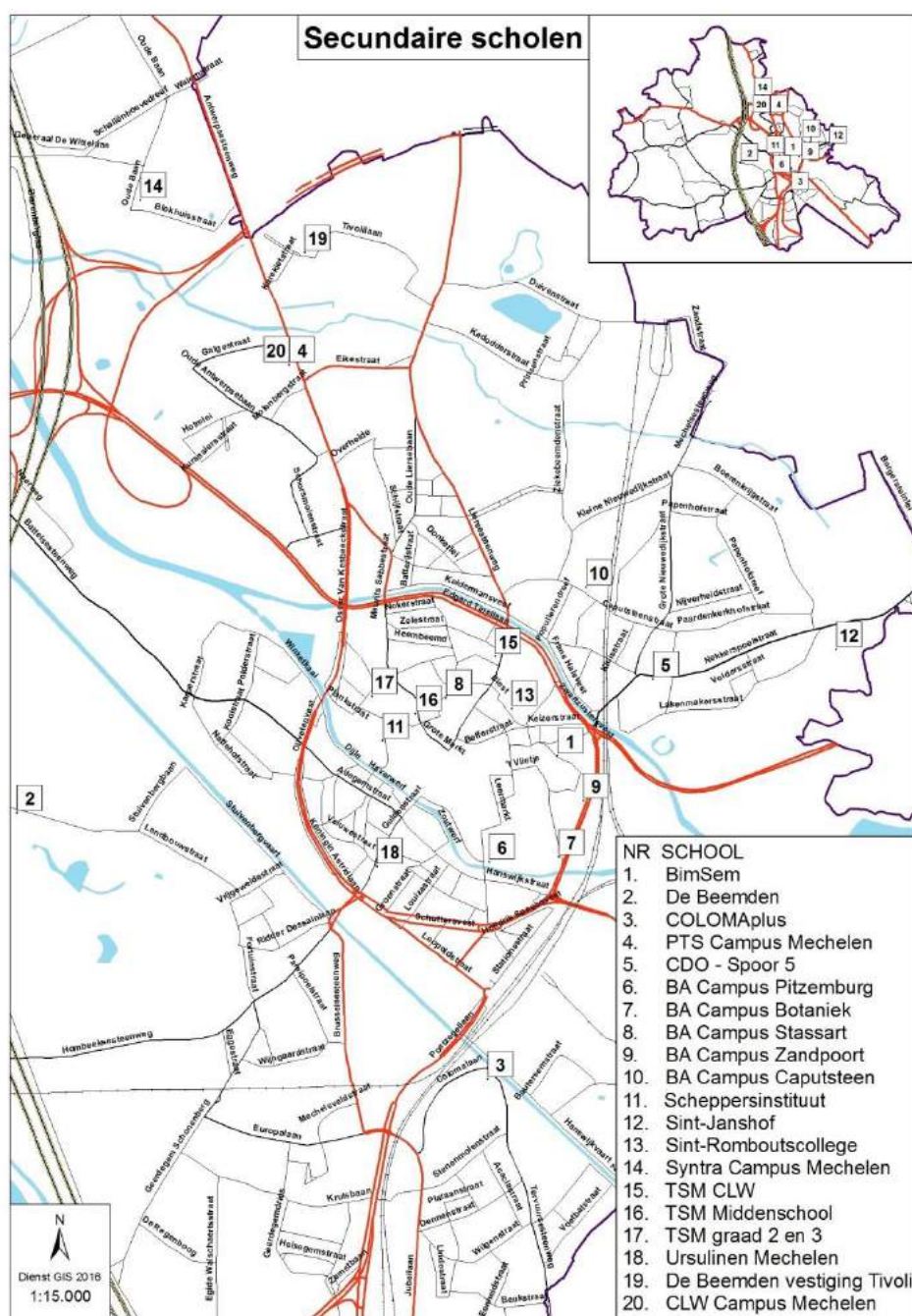
5.1.2 Aantal inschrijvingen in het hoger onderwijs

Het aantal inschrijvingen in het hoger onderwijs in Mechelen stijgt jaarlijks. In het schooljaar 2010-2011 waren er 2.571 studenten ingeschreven in het hoger onderwijs. In het schooljaar 2013-2014 was dit aantal al toegenomen tot 3.023. Dit is een stijging van 17,59%.

Aantal inschrijvingen in het hoger onderwijs

Bron: <http://onderwijs.vlaanderen.be/onderwijsstatistieken>

5.2 Het aanbod aan scholen binnen Mechelen

Bron: Dienst Onderwijssteuning

Binnen Mechelen is er een groot aanbod aan scholen. Bovenstaande kaart geeft een overzicht van het aantal secundaire scholen en onderstaande tabel een overzicht van het aantal scholen per type onderwijs.

Gewoon basisonderwijs: 33 scholen	Buitengewoon basisonderwijs : 4 scholen
Gewoon secundair onderwijs : 12 scholen	Buitengewoon secundair onderwijs : 2 scholen

OMGEVINGSANALYSE

Deeltijds beroeps secundair onderwijs: 3 centra	Hogescholen: 1
Centra voor Volwassenenonderwijs: 3 campussen	Centrum voor Basiseducatie: 1 campus
Middenstandsopleiding: 1 campus	Deeltijds kunstonderwijs: 4 campussen

Bron: Dienst onderwijsondersteuning Mechelen

5.3 Capaciteit kleuter en lager onderwijs

In het schooljaar 2020-2021 wordt er een vraag verwacht van 10.750 plaatsen in het lager en kleuteronderwijs. De maximumcapaciteit, zonder bijkomende plaatsen is 10.871. Dit voldoet in principe aan de vraag maar je moet rekening houden met de 85% norm.

Gebiedscode	Verwachte vraag in schooljaar '20 -'21	Verwachte max capaciteit KO	Verwachte max capaciteit LO	Verwachte max capaciteit basisonderwijs (zonder bijkomende plaatsen)
Centrum	3243	1204	2057	3261
Noord	1058	482	680	1162
Zuid en Tervuursesteenweg	2032	768	1068	1836
Nekkerspoel	860	389	576	965
Battel en Walem	1327	493	749	1242
Hombeek, Leest en Heffen	1484	620	919	1539
Arsenaal en Muizen	745	367	499	866
	10750	4323	6548	10871

Gebiedscode	Bijkomende plaatsen basisonderwijs tegen '18-'19	Verwachte max capaciteit basisonderwijs	85 % max capaciteit	Marge t.o.v. max capaciteit	Marge t.o.v. 85% max capaciteit
Centrum	352	3613	3071	370	-172
Noord	0	1162	987	104	-71
Zuid en Tervuursesteenweg	365	2201	1870	169	-162
Nekkerspoel	100	1065	905	205	45
Battel en Walem	0	1242	1055	-85	-272
Hombeek, Leest en Heffen	160	1699	1444	215	-40
Arsenaal en Muizen	189	1055	896	310	151
	1166	12037	10228	1287	-522

Bron: Dienst onderwijsondersteuning Mechelen

OMGEVINGSANALYSE

De aanbodgegevens worden herleid tot 85% om het verschil in theorie en praktijk op te vangen: zo kunnen bijvoorbeeld in een welbepaalde school leerlingen uit het zesde leerjaar niet zomaar een overschot aan stoeltjes opvullen in een derde leerjaar. Dus als we rekening houden met deze norm hebben we een tekort van 522 plaatsen zelfs met 1.166 bijkomende plaatsen in het schooljaar 2018-2019.

Actie

⇒ De stad werkt actief mee aan oplossingen voor het capaciteitstekort in het onderwijs.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de reeds gerealiseerde projecten en de geplande.

PROJECTNAAM	EXTRA PLAATSEN		opmerking
	voorzien	gecreëerd	
De Spreeuwen	45	45	2 modulaire klassen
De Vlindertuin 1	44	44	2 modulaire klassen
De Vlindertuin 2	125	0	nieuwbouw
De Vlindertuin 3	44	22	2 modulaire klassen
Den Anker	8	8	1 modulaire klas (BLO)
De Abeel 1	50	50	2 modulaire units worden verwijderd na nieuwbouwproject
De Abeel 2	120	0	nieuwbouw
Sint-Lambertus	72	72	nieuwbouw
De Esdoorn 1			aankoop grond
De Esdoorn 2	100	0	nieuwbouw
Lyceum	48	48	2 modulaire klassen
Sint-Pieter 1	150	0	nieuwbouw
Sint-Pieter 2	45	45	uibreiding zolang huurders kan
De Wondertuin	100	52	stapsgewijs tot 100
Ursulinen	52	0	renovatie/nieuwbouw
Go Shil!	120	0	nieuwbouw
De Bel	105	0	nieuwbouw
Sint-Romboutscollege 1	100	0	renovatie
Sint-Romboutscollege 2	100	0	aankoop+renovatie
Scheppers	80	0	aankoop+renovatie
Hof van Nassau	24	0	renovatie
	1532	386	

Stand van zaken in
februari 2016

5.4 Spijbelgedrag

De spijbelaar is een leerplichtige die problematisch afwezig is. Het gaat over leerlingen die minstens 1 dag ingeschreven zijn in een school voor secundair onderwijs en die minstens 30 halve dagen B-codes hebben (B-code = code die wordt gegeven bij onwettige afwezigheid op school).

SCHOOLJAAR 2014-2015

	Aantal ingeschreven leerlingen				Aantal problematische afwezigheden				Percentage problematische afwezigheden			
	ASO	BSO	KSO	TSO	ASO	BSO	KSO	TSO	ASO	BSO	KSO	TSO
Aalst	2450	1001	133	1534	2	92	1	18	0,08%	9,19%	0,75%	1,17%
Antwerpen	6719	4179	1052	4313	33	338	16	68	0,49%	8,09%	1,52%	1,58%
Brugge	4296	1891	492	3347	4	35	4	19	0,09%	1,85%	0,81%	0,57%
Genk	1528	849	239	617	0	57	3	6	0,00%	6,71%	1,26%	0,97%
Gent	7745	2347	621	2986	7	265	14	28	0,09%	11,29%	2,25%	0,94%
Hasselt	2301	1119	614	1606	3	91	4	26	0,13%	8,13%	0,65%	1,62%
Kortrijk	2371	1194	83	1832	2	29	1	6	0,08%	2,43%	1,20%	0,33%
Leuven	4192	930	254	1796	4	46	0	13	0,10%	4,95%	0,00%	0,72%
Mechelen	2253	1289	105	1804	3	73	0	18	0,13%	5,66%	0,00%	1,00%
Oostende	1394	650	43	769	5	63	1	14	0,36%	9,69%	2,33%	1,82%
Roeselare	1584	1022	0	1395	0	29	0	3	0,00%	2,84%	0,00%	0,22%
Sint-Niklaas	2479	1266	186	2017	2	21	0	8	0,08%	1,66%	0,00%	0,40%
Turnhout	1655	1023	247	1402	5	49	2	6	0,30%	4,79%	0,81%	0,43%

Bron: AgODi-databanken, 25/05/2016

Spijbelgedrag komt vooral voor in het BSO. 5.66% van de leerlingen is problematisch afwezig.

Binnen het KSO was er in het schooljaar 2014-2015 geen enkele problematische afwezigheid.

SCHOOLJAAR 2014-2015

	Aantal ingeschreven leerlingen		Aantal problematische afwezigheden		Percentage problematische afwezigheden	
	Voltijds SO	CDO	Voltijds SO	CDO	Voltijds SO	CDO
Aalst	8190	205	157	92	1,92%	44,88%
Antwerpen	28172	702	877	358	3,11%	51,00%
Brugge	15074	184	127	94	0,84%	51,09%

OMGEVINGSANALYSE

Genk	5237	99	105	52	2,00%	52,53%
Gent	22277	357	666	220	2,99%	61,62%
Hasselt	8216	133	160	79	1,95%	59,40%
Kortrijk	8237	334	82	132	1,00%	39,52%
Leuven	11291	93	110	62	0,97%	66,67%
Mechelen	8707	245	146	109	1,68%	44,49%
Oostende	4632	147	130	80	2,81%	54,42%
Roeselare	6747	96	108	24	1,60%	25,00%
Sint-Niklaas	9743	287	129	110	1,32%	38,33%
Turnhout	6633	163	91	40	1,37%	24,54%

Bron: AgODi-databanken, 25/05/2016

Als we de opdeling maken tussen voltijds en deeltijds secundair onderwijs dan stellen we vast dat de problematische afwezigheid zich vooral situeert bij het deeltijds onderwijs. Waar 44,49% van de leerlingen in de categorie problematisch afwezig valt.

5.5 Ongekwalficeerde uitstroom

Een vroegtijdig schoolverlater of ongekwalificeerde uitstromer is een niet-leerplichtige leerling die zonder de volgende kwalificaties het secundair onderwijs verlaten heeft: diploma SO, studiegetuigschrift 2e leerjaar van de derde graad BSO, certificaat DBSO, certificaat leertijd (SYNTRA) en BUSO (OV3 en OV4).

Vlaanderen	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Totaal aantal schoolverlaters	74024	72915	70340	69344
Vroegtijdige schoolverlaters	9564	9246	8437	8097
Percentage	12,9%	12,7%	12,0%	11,7%
Centrumsteden				
% VSV	19,8%	20,1%	18,5%	18,1%

Bron: Dienst onderwijsondersteuning Mechelen

Evolutie vroegtijdig schoolverlaten (VSV) in Mechelen (naar woonplaats):

Mechelen	2009-2010	2010-2011	2011-2012	2012-2013
Totaal aantal schoolverlaters	972	976	891	883
Vroegtijdige schoolverlaters	178	206	162	155

Percentage	18,3%	21,1%	18,2%	17,6%
-------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Bron: Dienst onderwijsondersteuning Mechelen

In het schooljaar 2012-2013 waren er 155 vroegtijdige schoolverlaters wat neer komt op 17,6% van het totaal aantal schoolverlaters. Dit is een daling van 0,7 procentpunt ten opzichte van het schooljaar 2009-2010. Dit is ook iets minder dan het gemiddelde van de centrumsteden wat 18,1% bedroeg in het school jaar 2012-2013.

Opmerking: sinds 2013 ontvangen de gemeenten en steden geen cijfers meer van het departement onderwijs over o.a. ongekwalificeerde uitstroom.

Actie

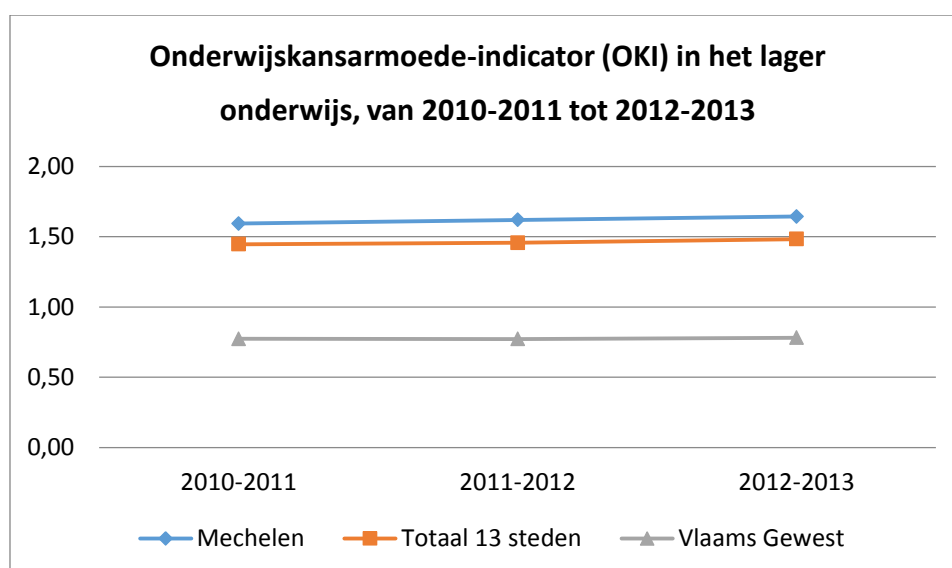
⇒ De stad zorgt voor de opmaak, opvolging en evaluatie van het lokaal actieplan "leerrecht" in het kader van de integrale aanpak tegen schooluitval met specifieke aandacht voor de volgende doelgroepen: vroegtijdig schoolverlaters, spijbelaars, jongeren@risk en NEET-jongeren.

5.6 Onderwijskansarmoede-indicator (OKI)

De onderwijskansarmoede-indicator (OKI) voor het gewoon lager onderwijs is het aantal leerlingenkenmerken waarop de leerlingen lager onderwijs aantikken, gedeeld door het totaal aantal leerlingen lager onderwijs. Er zijn 4 leerlingenkenmerken die het risico op armoede weergeven:

- Laag opleidingsniveau van de moeder
- Gezinstaal is niet Nederlands
- Schooltoelage
- Buurt met hoge mate van schoolse vertraging

In Mechelen stijgt de onderwijskansarmoede indicator de laatste jaren lichtjes. In het schooljaar 2012-2013 bedroeg deze indicator 1,64%. Dit ligt hoger dan het gemiddelde van de centrumsteden (1,48%) en het gemiddelde van het Vlaamse gewest (0,78%).

Bron: Stadsmonitor 2014

Actie

- ⇒ De stad ondersteunt de scholen bij de uitbouw van een gelijke onderwijskansen- en diversiteitsbeleid.
- ⇒ Cultuur-educatieve initiatieven met aandacht voor diversiteit en taalverwerving worden ontplooid in het kleuter- en lager onderwijs (bv. Kinderklanken).

5.7 Mechels taalbeleid

In Mechelen spreekt 26% van de leerlingen in het basisonderwijs thuis geen Nederlands. Een goede kennis van de Nederlandse taal is nochtans een voorwaarde voor een succesvolle schoolloopbaan, toegang tot de arbeidsmarkt, maatschappelijke integratie,... Rekening houdend met een toenemende meertalige werkelijkheid, is het stimuleren van de Nederlandse taalkennis één van de grootste uitdagingen binnen een multiculturele stad als Mechelen. Niet enkel kinderen en jongeren, maar ook nieuwkomers van oudere leeftijd hebben vaak nog onvoldoende kennis van de Nederlandse taal en moeten de kans krijgen deze taal te leren en te oefenen. Ook zij hebben immers nood aan een goede kennis van de Nederlandse taal om een mooie toekomst uit te bouwen.

Om hierop in te zetten heeft het Mechelse bestuur een actieplan uitgewerkt: **‘Mechels taalbeleid 2.0’**.

Bron: Dienst onderwijsondersteuning Mechelen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van het aantal leerlingen onderverdeeld naar thuistaal Nederlands en thuistaal niet Nederlands.

Basisonderwijs

Aantal Inschrijvingen	Thuistaal Nederlands	Thuistaal niet Nederlands	Thuistaal onbekend	Totaal
Gewoon Kleuteronderwijs	3.044	1.075	20	4.139
Gewoon Lager Onderwijs	4.231	1.619	4	5.854
Totaal	7.275	2.694	24	9.993

Voltijds Gewoon Secundair Onderwijs

Aantal Inschrijvingen	Thuistaal Nederlands	Thuistaal niet Nederlands	Thuistaal onbekend	Totaal
OKAN	-	50	-	50
Eerste graad	1.412	395	4	1.811
ASO	1.321	201	4	1.526
TSO	842	173	3	1.018
KSO	69	8	-	77
BSO	736	353	3	1.092
Totaal	4.380	1.180	14	5.574

Deeltijds Beroepssecundair Onderwijs

Aantal Inschrijvingen	Thuistaal Nederlands	Thuistaal niet Nederlands	Thuistaal onbekend	Totaal
Totaal	89	56	6	151

Bron: Onderwijs Vlaanderen

Actie

- ➔ De stad zorgt voor de opvolging en uitvoering van het taalactieplan Mechelen.

6. Inkomen, armoede en uitsluiting

6.1 Gemiddeld inkomen per inwoner en per aangifte

Het gemiddeld netto belastbaar inkomen per inwoner en per aangifte. Inkomstenjaar 2005 – 2013 en aanslagjaren 2006- 2014.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Gemiddeld inkomen per inwoner	14.423	14.945	15.547	16.178	16.522	16.465	16.845	17.528	17.907
Mediaan inkomen per aangifte	19.141	19.713	20.321	21.273	21.915	22.018	22.833	23.781	24.441

Bron: Stadsmonitor 2014 en provincies.incijfers.be

Het gemiddelde inkomen bedroeg in 2013 €17.907. Dit is een stijging van 24,16% ten opzichte van 2005. Het mediaan inkomen per aangifte bedroeg in 2013 €24.441. Dit is een stijging van 27,69% ten opzichte van 2005.

6.1.1 Fiscale inkomens onder de kritische grens

In een leefbare en duurzame stad probeert men de financiële armoede zoveel mogelijk uit te bannen. Daarvoor moeten alle inwoners kunnen beschikken over een menswaardig inkomen. Voor de fiscale inkomens onder de kritische grens wordt gekeken naar het inkomstenjaar 2013

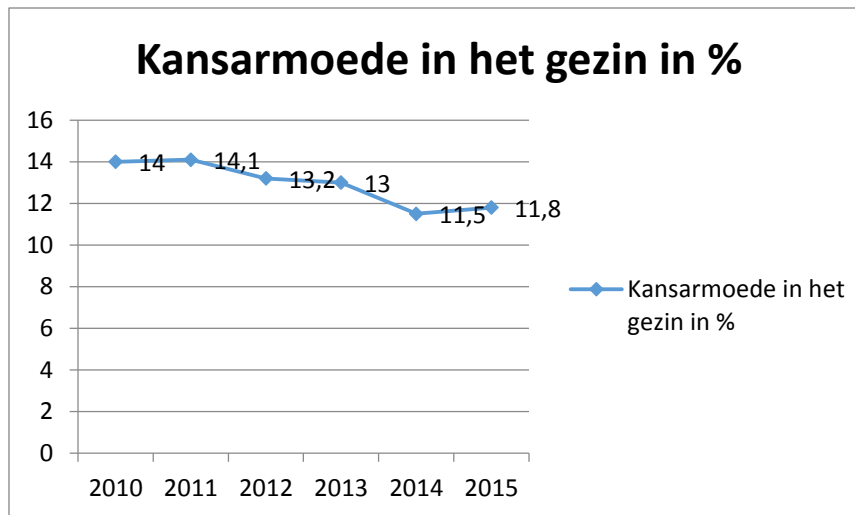
Hieruit blijkt dat 19,4% van de individuele aangiften een belastbaar inkomen heeft dat minder bedraagt dan 10.000€. 14% van de gemeenschappelijke aangiften heeft een netto belastbaar inkomen dat lager is dan 20.000€.

6.2 Geboorten in kansarme gezinnen

De regioteamleden van Kind en Gezin toetsen bij elke geboorte de situatie van het gezin aan 6 criteria:

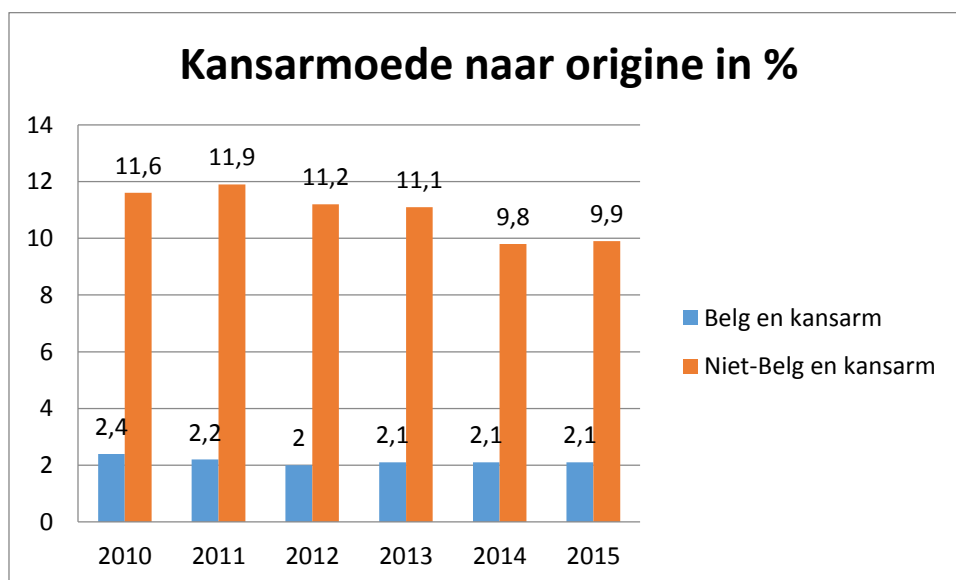
- Het maandinkomen van het gezin
- De arbeidssituatie van de ouders
- De opleiding van de ouders
- De huisvesting
- De ontwikkeling van de kinderen
- De gezondheid

Een gezin wordt als kansarm beschouwd als het op minstens 3 van de 6 criteria zwak scoort.

Bron: Kind en Gezin

In het algemeen kent de geboorte in kansarme gezinnen in Mechelen een dalend verloop. Van 14% in 2010 naar 11.8% in 2015. Dit is net iets lager dan het gemiddelde in het Vlaamse gewest (12%).

Bron: Kind en Gezin

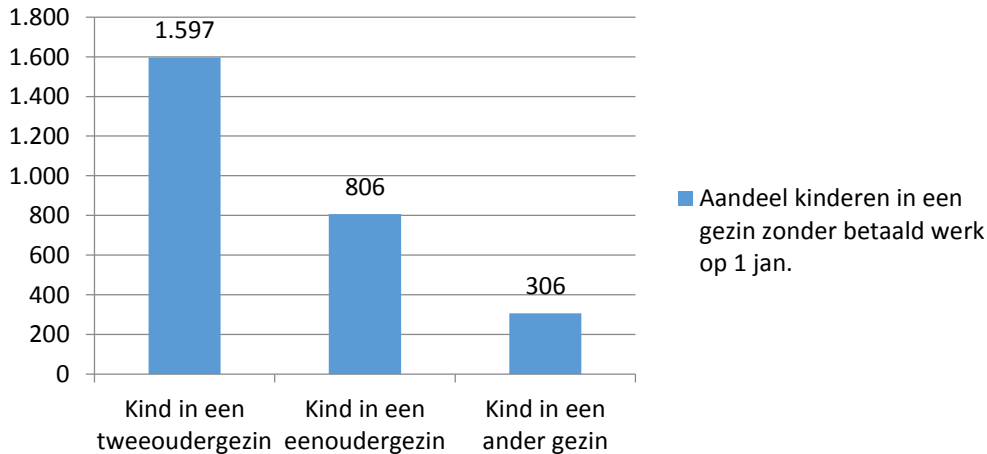
Als we kijken naar de origine van de burgers dan is de kansarmoede veel groter in gezinnen met een vreemde origine dan in gezinnen met een Belgische afkomst. Beide paramaters kennen wel een dalend verloop doorheen de jaren.

Bij burgers met een Belgische afkomst bedraagt de kansarmoede 2,1%. Dit is veel lager dan de 4,1% binnen het Vlaamse gewest.

Ook bij de niet- Belgen en kansarm scoort Mechelen beter dan het gemiddelde binnen het Vlaamse gewest. Met 9,9% is de kansarmoede veel lager dan de 17,9% binnen het Vlaamse gewest.

6.3 Kinderen in een gezin zonder betaald werk

Aandeel kinderen in een gezin zonder betaald werk op 1 januari 2013

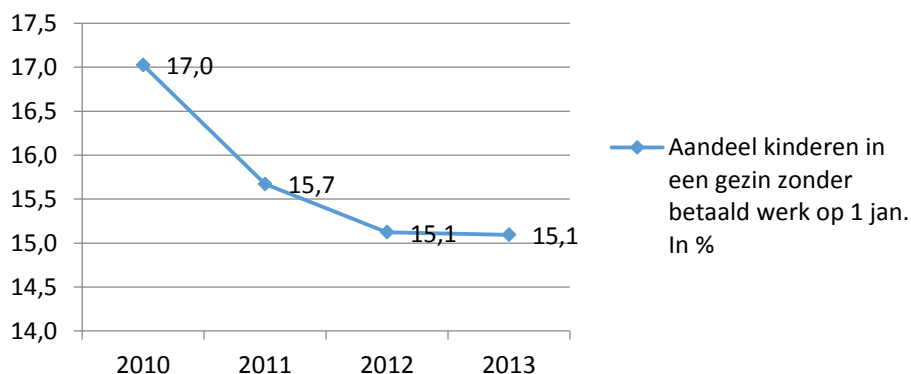
Bron: Stadsmonitor 2014

Deze indicator is relevant voor de strijd tegen materiële armoede en inkomensongelijkheid. De aanwezigheid van werk binnen een gezin wordt beschouwd als een belangrijke buffer tegen armoede en sociale uitsluiting.

Begin 2013 leefde 17% van de kinderen in de 13 centrumsteden in een gezin zonder betaald werk. Dat aandeel ligt 6 procentpunten hoger in de 13 steden dan in het totale Vlaamse Gewest. Het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest scoort nog opvallend hoger. Het aandeel kinderen in een huishouden zonder betaald werk ligt daar dubbel zo hoog dan in de 13 centrumsteden.

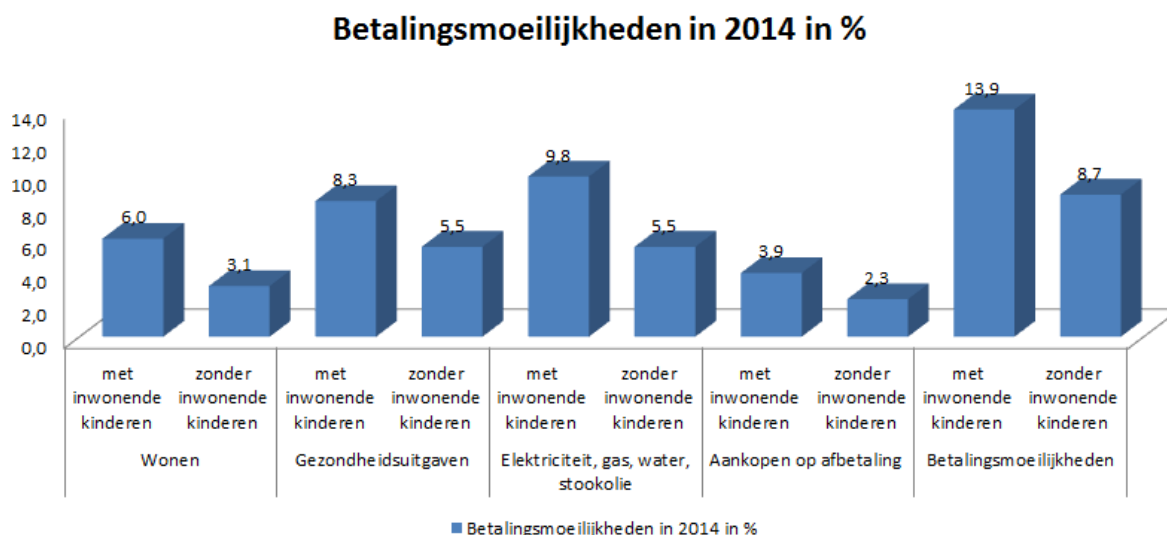
In totaal bevonden zich in 2013 in Mechelen 2.709 kinderen in een gezin zonder betaald werk. De meerderheid van hen (1.597) bevonden zich in een tweeoudergezin zonder werk.

Aandeel kinderen in een gezin zonder betaald werk op 1 jan. In %

Bron: Stadsmonitor 2014

Het aandeel van kinderen dat opgroeit in een gezin zonder betaald werk kent een dalend verloop. In 2010 bevond 17% van de kinderen in Mechelen zich in een gezin zonder betaald werk. In 2013 is dit aantal gedaald tot 15,1%. Bron: Stadsmonitor 2014

6.4 Huishoudens met betalingsmoeilijkheden

De betalingsmoeilijkheden bij gezinnen met inwonende kinderen ligt bij elke categorie hoger dan bij gezinnen zonder inwonende kinderen.

In 2014 had 4,7% van de gezinnen met inwonende kinderen betalingsmoeilijkheden voor de schoolkosten. Voor kinderopvang had 9,6% van de gezinnen met kinderen onder de 12 jaar betalingsmoeilijkheden.

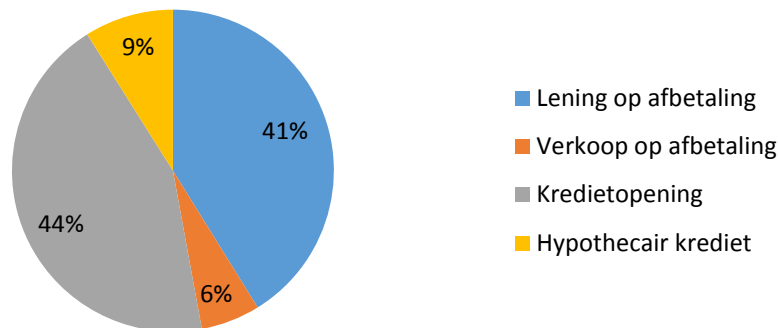
Het aantal huishoudens met betalingsmoeilijkheden is wel gedaald tussen 2011 en 2014 van 14,5% tot 11,3%.

6.5 Overmatige schuldenlast

In Mechelen blijft het aandeel van de bevolking, ouder dan 18 jaar, met een overmatige schuldenlast de afgelopen jaren stabiel. Tussen 2010 en 2012 had 3,1% van de bevolking een overmatige schuldenlast. In 2013 is dit lichtjes gedaald tot 3%. Dit is nog altijd lager dan het gemiddelde van de centrumsteden dat 3,5% bedraagt.

Als er een indeling gemaakt wordt naar het soort schuld bij wanbetalers dan zijn het vooral leningen op afbetaling en kredietopeningen.

Aandeel kredietvormen bij wanbetalers, eind 2013

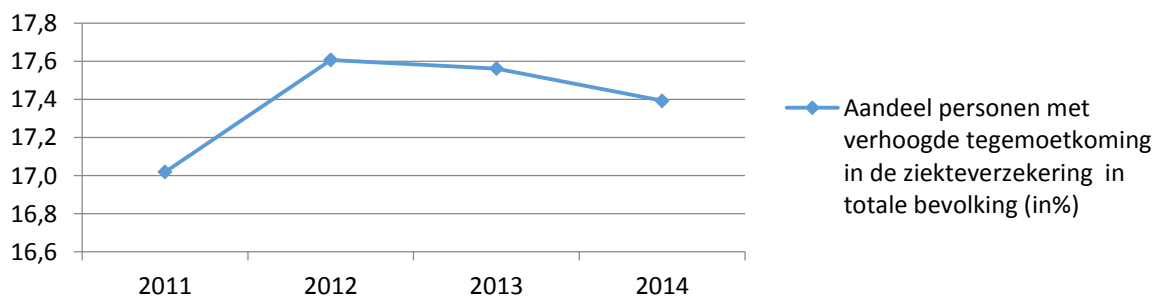
Bron: Stadsmonitor 2014

6.6 Verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering

Personen met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering genieten onder andere van een hogere terugbetaling voor geneeskundige verzorging en geneesmiddelen, een gunstiger stelsel voor de vooruitbetaling en het persoonlijk aandeel in geval van hospitalisatie. In Mechelen schommelt dit percentage de afgelopen jaren tussen 17% en 17,6%.

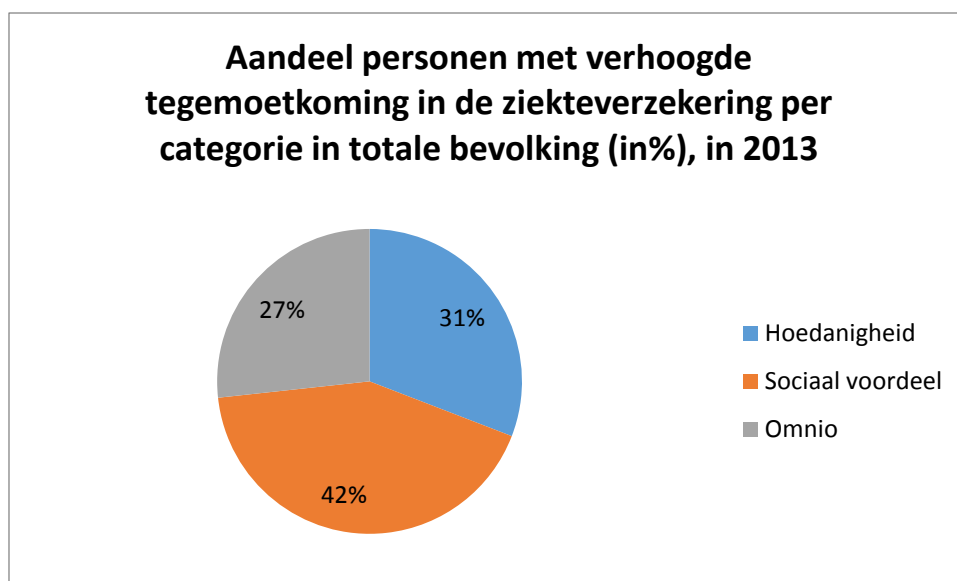
Mechelen scoort hiermee net iets beter dan het gemiddelde van de centrumsteden (17,8%) maar toch slechter dan het gemiddelde van het Vlaamse gewest (13%).

Aandeel personen met verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering in totale bevolking (in%)

Bron: Stadsmonitor 2014

Het deel van de bevolking dat recht heeft op een verhoogde tegemoetkoming kan onderverdeeld worden in drie categorieën.

Bron: Stadsmonitor 2014

De eerste categorie is het sociaal voordeel. Burgers die tot deze categorie behoren krijgen een verhoogde tegemoetkoming omdat ze een sociaal voordeel ontvangen. Dit is dan een leefloon of gelijkaardige OCMW-hulp, inkomensgarantie voor ouderen, gewaarborgd inkomen voor bejaarden of recht op rentebijslag, uitkering voor personen met een handicap, niet-begeleide minderjarige vreemdelingen en gehandicapte kinderen met een ongeschiktheid van ten minste 66%.

De tweede categorie is op basis van een specifieke hoedanigheid en inkomenscontrole. Dit zijn wezen, gepensioneerden, invaliden, weduwe/ weduwnaars, personen die minstens 1 jaar werkloos zijn, personen met een erkende handicap die geen tegemoetkoming ontvangen, residenten van minstens 65 jaar oud, overheidspersoneel dat minstens 1 jaar arbeidsongeschikt is, leden van eenoudergezinnen en rechthebbenden op een verwarmingstoelage.

De laatste categorie zijn de OMNIO-statuten. Dit is op basis van een inkomenscontrole voor de mensen die niet in een van de bovenstaande situaties bevinden maar leven in een gezin met een bescheiden inkomen.

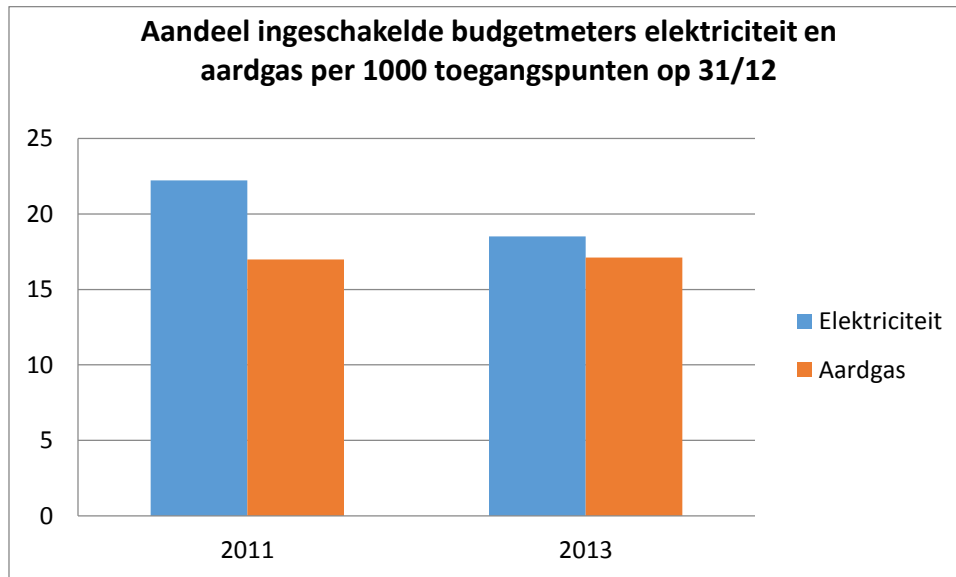
6.7 Energiearmoede

6.7.1 Aantal budgetmeters elektriciteit en aardgas

Huishoudens die door hun commerciële energieleverancier worden opgezegd komen bij de distributienetbeheerder terecht, die dan als sociale leverancier optreedt. Indien de klant de facturen van de netbeheerder niet correct betaalt en in gebreke wordt gesteld, zal de netbeheerder een budgetmeter plaatsen.

Het aantal budgetmeters voor elektriciteit is tussen 2011 en 2013 gedaald en ligt onder het gemiddelde van de centrumsteden. Het aantal budgetmeters voor aardgas is de afgelopen jaren stabiel gebleven en ligt sterk onder het gemiddelde van de centrumsteden (23).

Beide parameters liggen wel net boven het gemiddelde van het Vlaamse Gewest (16).

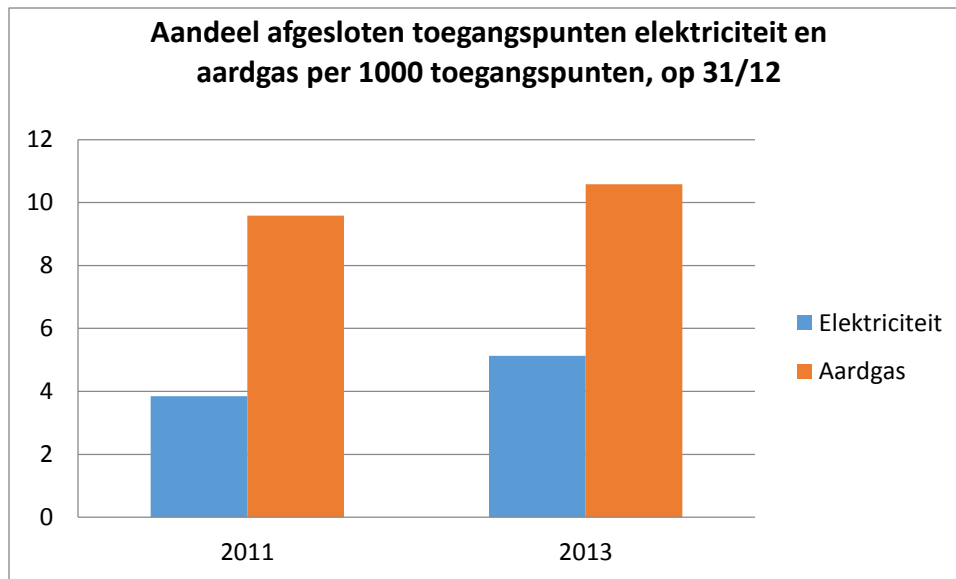
Bron: Stadsmonitor 2014

6.7.2 Afsluitingen elektriciteit en aardgas

Het beschikken over energie wordt aanzien als een basisrecht. Om klanten te beschermen moeten leveranciers en netbeheerders een specifieke procedure volgen bij wanbetaling. De toevoer van elektriciteit en aardgas kan enkel in uitzonderlijke gevallen worden afgesloten. Het afsluiten van de elektriciteit en aardgas mag echter nooit tussen de periode 1 december tot 1 maart.

Het aantal afsluitingen van elektriciteit ligt vrij laag in Mechelen. Het ligt zowel onder het gemiddelde van de centrumsteden (9) als dat van het Vlaamse gewest (8).

Het aantal afsluitingen van aardgas ligt hoger. Het ligt wel nog steeds onder het gemiddelde van de centrumsteden (17) en is gelijk aan het gemiddelde van het Vlaamse Gewest (11).

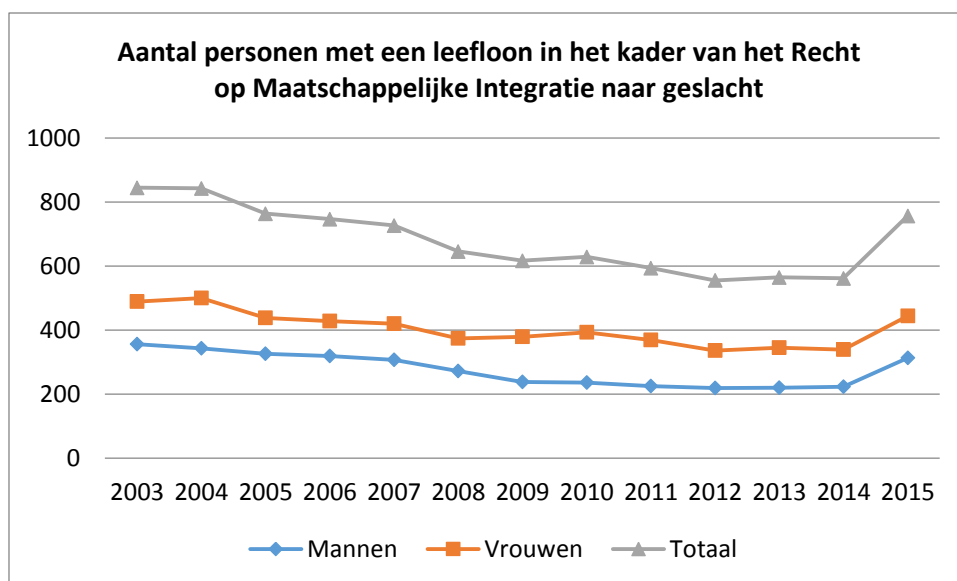

Bron: Stadsmonitor 2014

6.8 Leefloon en equivalent leefloon

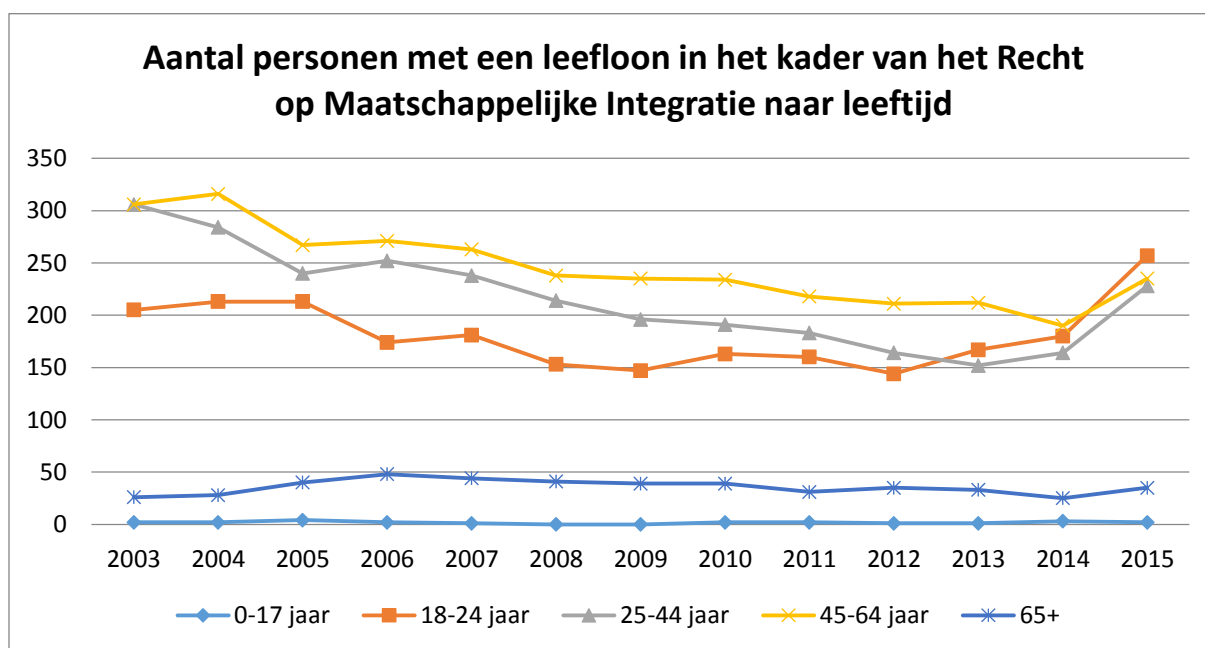
Het leefloon is een minimuminkomen voor wie niet over toereikende bestaansmiddelen beschikt, noch er aanspraak op kan maken, noch in staat is deze te verwerven. Het bedrag is afhankelijk van de gezinssituatie. Er zijn sedert 1 januari 2005 drie categorieën: samenwonenden, alleenstaande en personen met gezinslast.

Betrokkenen moet aan volgende voorwaarden voldoen: werkelijk in België verblijven, de Belgische nationaliteit hebben, ofwel vreemdeling, ingeschreven in het bevolkingsregister, erkend vluchteling en staatloze, meerderjarig zijn (tenzij minderjarigen, ontvoegd door huwelijk, of kinderlast of die zwanger zijn), niet over toereikende bestaansmiddelen beschikken, noch er aanspraak op kunnen maken, noch in staat zijn deze te verwerven (gezinsbijslagen, hulp door het OCMW, onderhoudsgeld voor ongehuwde kinderen ten laste,... worden niet meegeteld), bereid zijn te werken, tenzij dit om gezondheids- of billijkheidsredenen niet mogelijk is, zijn rechten laten gelden op uitkeringen krachtens Belgische of buitenlandse sociale wetgevingen.

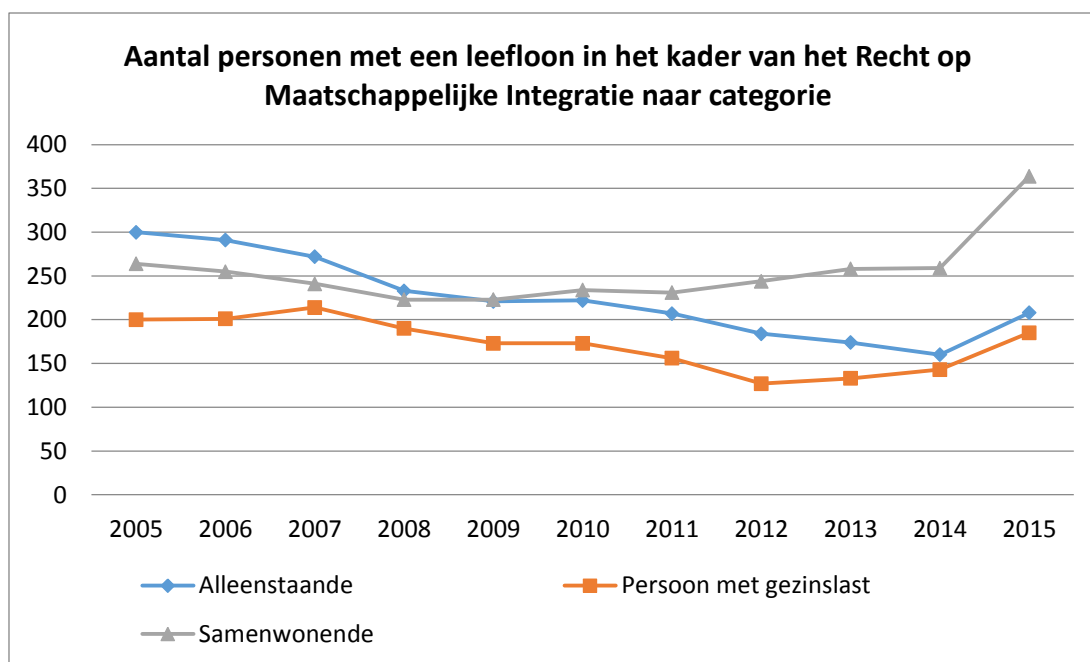
Bron: Lokale statistieken

Het aantal personen met een leefloon in Mechelen kende een dalend verloop tot 2014. In 2015 deed zich zowel bij de mannen als de vrouwen een stijging voor.

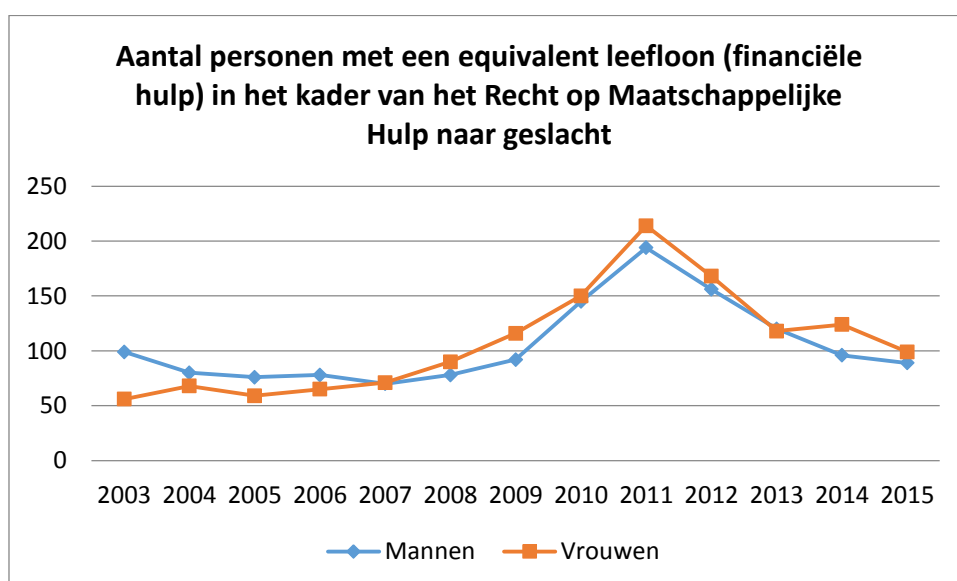
Bron: Lokale statistieken

Als het leefloon wordt ingedeeld in leeftijdscategorieën dan was het tot 2014 de groep 45-64-jarige die het meeste beroep deed op een leefloon. Tussen 2014 en 2015 heeft zich echter een sterke stijging voorgedaan van de groep 18-24-jarigen.

Bron: Lokale statistieken

Als de personen die recht hebben op een leefloon ingedeeld worden in categorieën dan zijn het voornamelijk samenwonende die beroep doen op een leefloon. Ook hier is een sterke stijging vanaf 2014 vast te stellen.

Bron: Lokale statistieken

Het aantal personen dat recht heeft op een equivalent leefloon kent een vrij gelijklopend verloop zowel bij de mannen als vrouwen. In 2011 heeft er zich een sterke stijging voorgedaan maar dit is weer gedaald tot het niveau van 2009.

7. Ondernemen en werken

7.1 Winkelaanbod

Een uitgebreid en divers aanbod aan winkelvoorzieningen is noodzakelijk voor een leefbare en duurzame stad. Winkels vormen een belangrijke attractie voor bezoekers en zorgen in combinatie met horeca en culturele activiteiten voor een aangename en levendige atmosfeer in de stedelijke kernen. De aanwezigheid van winkels binnen de stadskern heeft zowel ruimtelijke als ecologische voordelen. Het kan het steeds verder inpalmen van open ruimte aan de rand van de stad via winkellinten en baanwinkels tegengaan en het wagengebruik om te winkelen afremmen op voorwaarde dat er een vlotte bereikbaarheid van de binnenstad kan gegarandeerd worden (Cant en Verhetsel, 2013).

	Aantal handelspanden	Aantal leegstaande	Leegstandspercentage
2008	522	52	9.96%
2009	570	64	11.23%
2011	566	50	8.83%
2012	567	54	9.52%
2013	584	45	7.74%
2014	572	53	9.27%
2015	587	50	8.52%

Bron: Mest

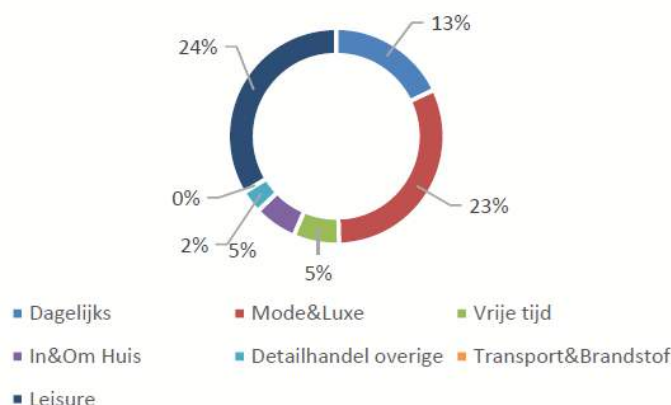
Het aantal handelspanden is met 10% gestegen de afgelopen 7 jaar. Het procentueel aantal leegstaande panden is quasi gelijk gebleven, ondanks de toename van het aantal handelspanden.

De afgelopen jaren werd er sterk geïnvesteerd om de leegstand te verminderen: heraanleg kernwinkelgebied, vestigingspremies en gevelverfraaiingspremies.

Sinds 2014 wordt intensief samengewerkt met VZW MEST: mits akkoord van de eigenaar worden in leegstaande panden pop-up winkels ingericht.

7.1.1 Branchemix Mechelen-Centrum

Branchemix Mechelen-Centrum 2015

De meest voorkomende branches in Mechelen zijn: Mode & Luxe, dagelijks (levensmiddelen) en vrije tijd. Deze 3 categorieën samen vertegenwoordigen 60% van de branchemix.

Bron: Analyse Mechelen Winkelstad 2015

Uit de bevraging van de Stadsmonitor bleek dat in 2014 82.6% van de bevolking tevreden was over het aanbod van shopping- en winkelveorzieningen. Dit ligt net iets lager dan het gemiddelde van de centrumsteden (86.2%).

7.1.2 Passantentelling

Mechelen investeert sinds de eindejaarsperiode 2014 in permanente passantentellingen met camera's in de Bruul. Zo kan nu veel accurater geteld worden en werd er vastgesteld dat er tijdens de eindejaarsperiode in 2014 633.135 bezoekers waren. In dezelfde periode in 2015 waren dit er 725.231. In 2015 mocht Mechelen dus 14,5% meer bezoekers ontvangen tijdens de eindejaarsperiode. In de toekomst wordt dit systeem uitgebreid met meer telpunten.

Bron: Brochure Mechelen Troef!

Actie

- ⇒ Mechelen zet in op kernversterking, met een duidelijk profilering van de straten en het gehele kernwinkelgebied.
- ⇒ Op een (pro)actieve manier worden (nieuwe) retail en reca benaderd (Retailtour, one-to-one, webiste...)
- ⇒ Het actieplan Mechelen Winkelstad wordt uitgevoerd. De bouwstenen hiervan zijn: bereikbaarheid – binnenstad – beleving – bezoekers.
- ⇒ Mechelen gaat in coproductie met de handelaars om beleving, evenementen en communicatie te optimaliseren.

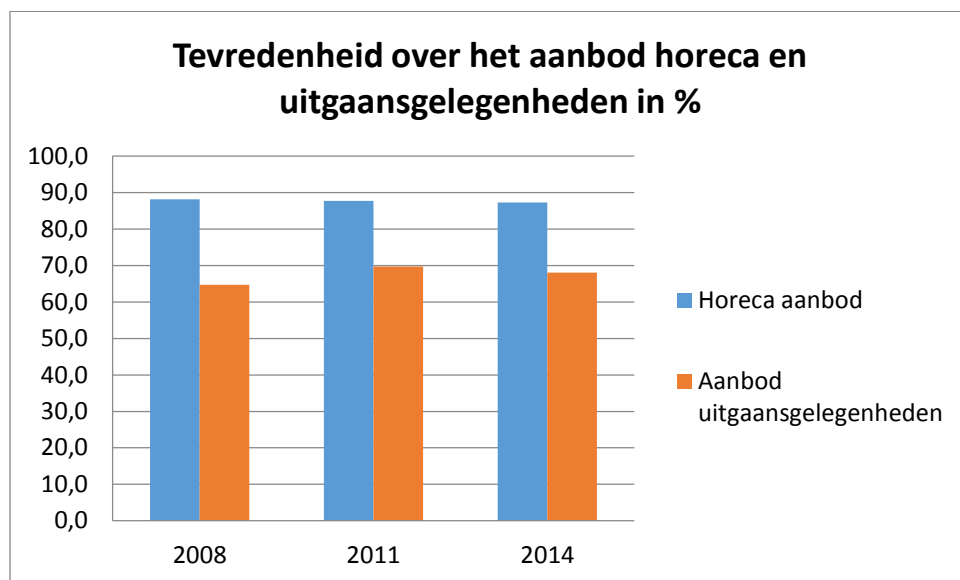
7.2 Reca aanbod

Aanbod van verschillende branches in Mechelen en deelgemeenten, in aantallen (meting 2014-2015).

Branche	Aantal
Bezorg- en afhaalrestaurants	30
Restaurants	55
Cafés	82
Lunchroom	35
Hotel-restaurant	6
Café-restaurant	64
Fastfood	38
Grillroom/shoarma	12
Koffiehuis	7
IJssalon	3
Partycentrum	4
Reca overige	5
Totaal	341

Bron: Locatus

De tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden, restaurants en eetcafés zegt iets over hoe kwaliteitsvol en divers het horeca-aanbod is in de stad en geeft zo mede aan hoe attractief de stad is. De identiteit en uitstraling van de stad worden er gedeeltelijk door bepaald.

Bron: Stadsmonitor 2014

In Mechelen is de tevredenheid over het horeca aanbod zeer groot. In 2014 was 87,3 % van de bevolking zeer of eerder tevreden over het horeca aanbod. Dit is net iets hoger dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

De tevredenheid over het aanbod aan uitgaansgelegenheden ligt een stuk lager: 68,1%. Dit is ook veel minder dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden (76 %).

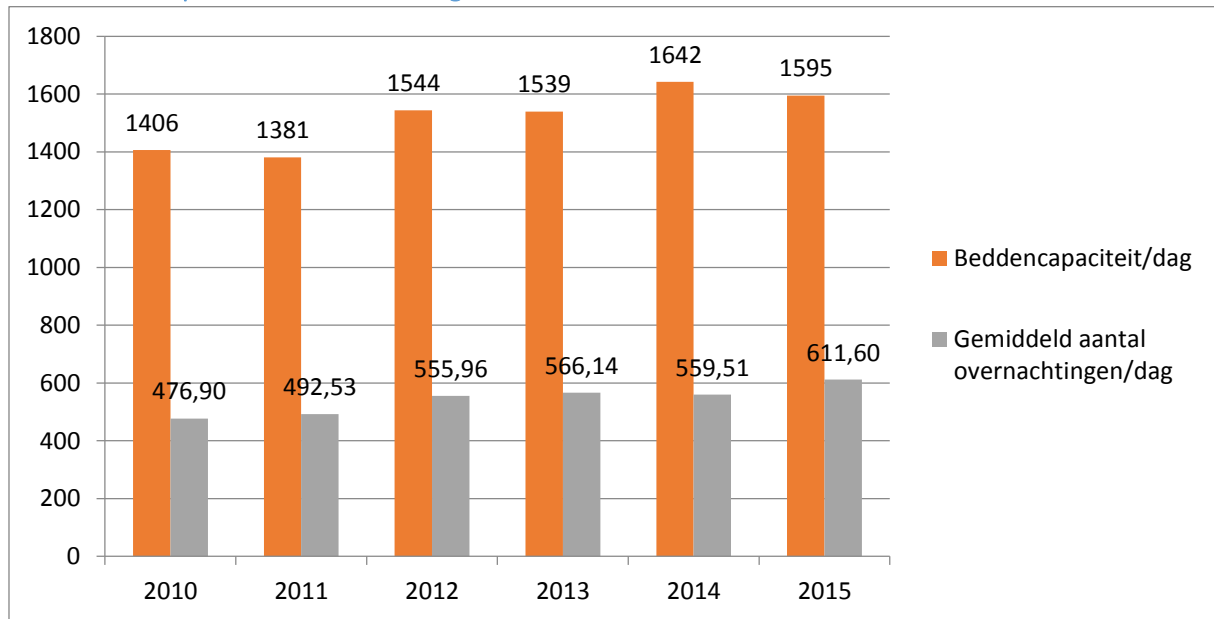
7.3 Aanbod uitbatingen

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de officieel erkende uitbatingen in Mechelen door Toerisme Vlaanderen alsook de evolutie hiervan doorheen de jaren.

	2011	2012	2013	2014	2015
AANTAL					
Hotels	14	14	13	14	15
Gastenkamers	-	14	13	13	15
Campings	1	1	1	0	0
Jeugdlogies	-	-	-	6	3
Volwassenencentra	-	-	-	1	-
Vakantieparken	0	0	0	0	0
Logies voor doelgroepen	4	5	6	-	-
Vakantielogies	1	1	0	0	1
Vakantiewoningen	-	-	-	-	5

Bron: Toerisme Vlaanderen

7.3.1 Capaciteit van de uitbatingen

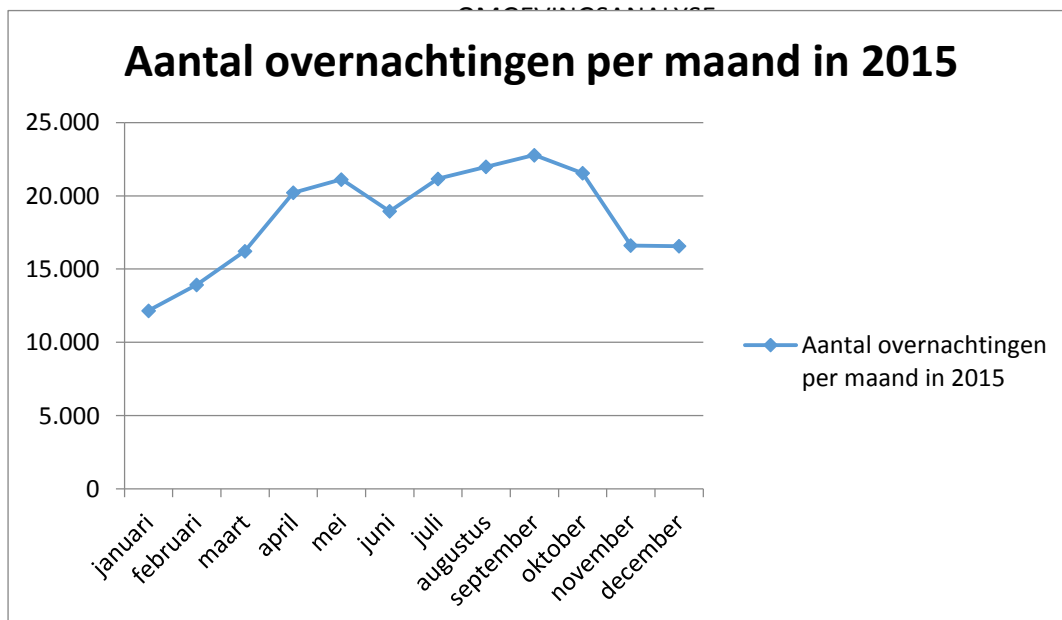
Bron: Toerisme Vlaanderen

In 2015 bedroeg de maximum beddencapaciteit 1.595. Dit is een stijging van 13,44 % ten opzichte van 2010. Ook het gemiddeld aantal overnachtingen per dag kent een sterke stijging (+28,24%) ten opzichte van 2010.

Met de huidige beddencapaciteit hebben we het plafond bereikt. Vooral op dinsdag-, woensdag- en donderdagavond is het heel moeilijk om nog kamers te vinden.

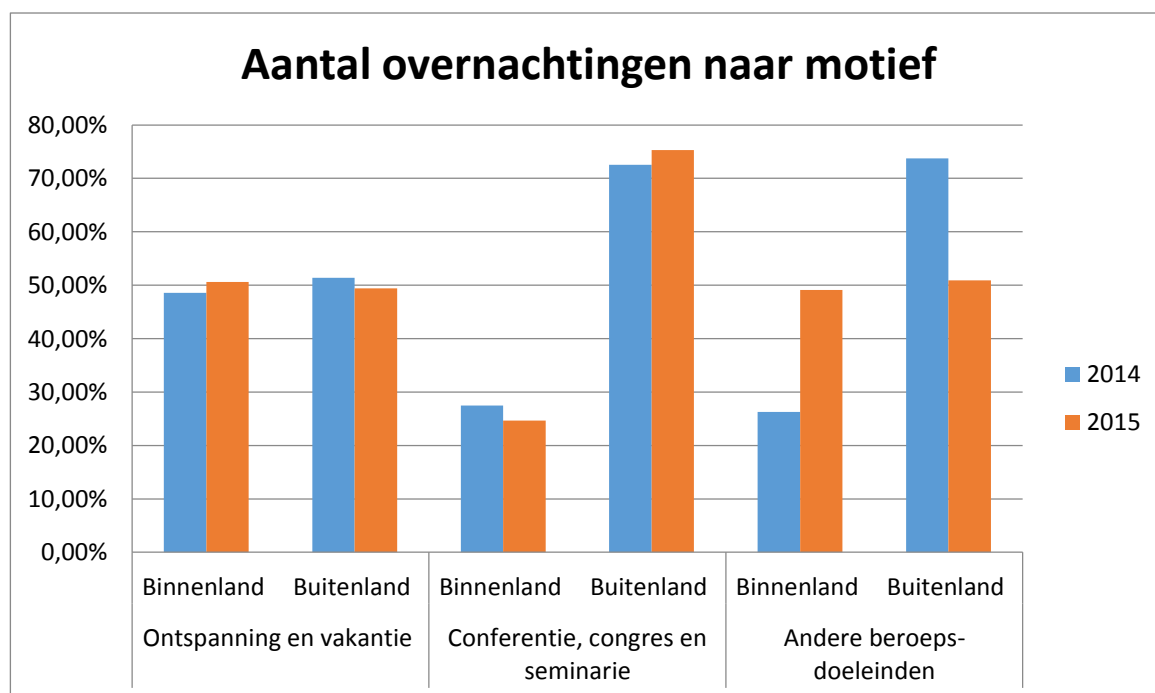
7.3.2 Overnachtingen

Als we het aantal overnachtingen in 2015 uitsplitsen naar maanden stellen we vast dat er een aantal pieken zijn. Zo zijn de maanden april, mei, juli, augustus, september en oktober zeer populair om te verblijven in Mechelen. Al deze maanden hebben meer dan 20.000 overnachtingen.

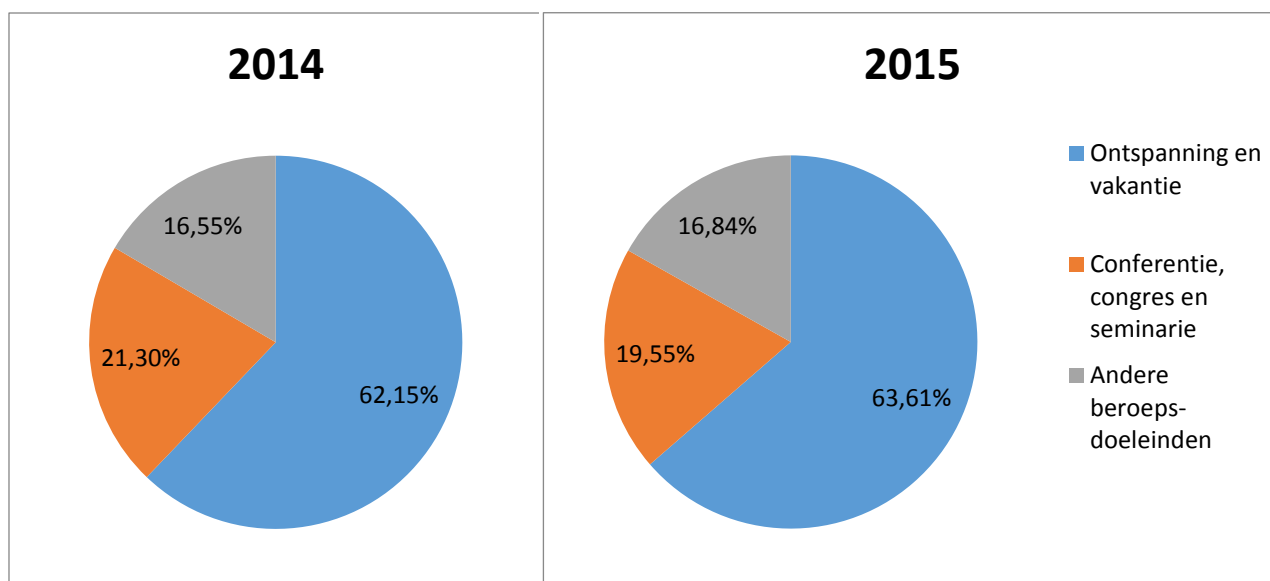

Bron: Toerisme Vlaanderen

Het aantal overnachtingen kan opgesplitst worden in 3 categorieën: ontspanning en vakantie, conferentie, congres en seminarie en andere beroepsdoeleinden.

Bij de categorie ontspanning en vakantie komt ongeveer de helft uit het binnenland en de helft uit het buitenland. Bij de categorie conferentie, congres en seminarie is de verdeling anders hier overheerst vooral het buitenland. Bij de laatste categorie, andere beroepsdoeleinde, overheerste in 2014 vooral het buitenland maar in 2015 is het ongeveer gelijk verdeeld tussen binnen- en buitenland.

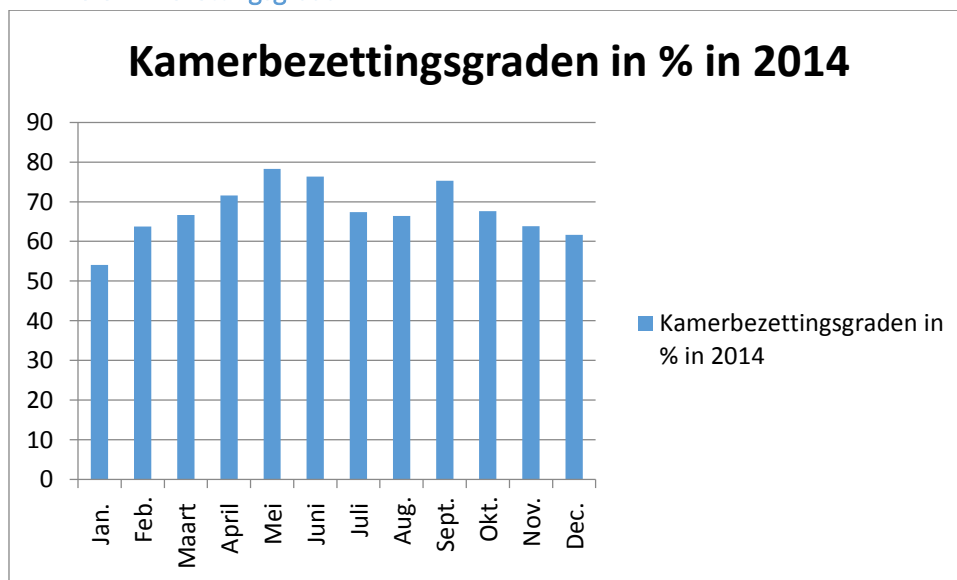

Bron: Toerisme Vlaanderen

Zowel in 2014 als 2015 blijft de grootste groep bezoekers in Mechelen overnachten in het kader van ontspanning en vakantie.

De top drie van buitenlandse bezoekers ziet er zowel in 2013, 2014 als 2015 hetzelfde uit. Op nummer 1 staat Nederland, op nummer 2 staat Duitsland en op nummer 3 het Verenigd koninkrijk.

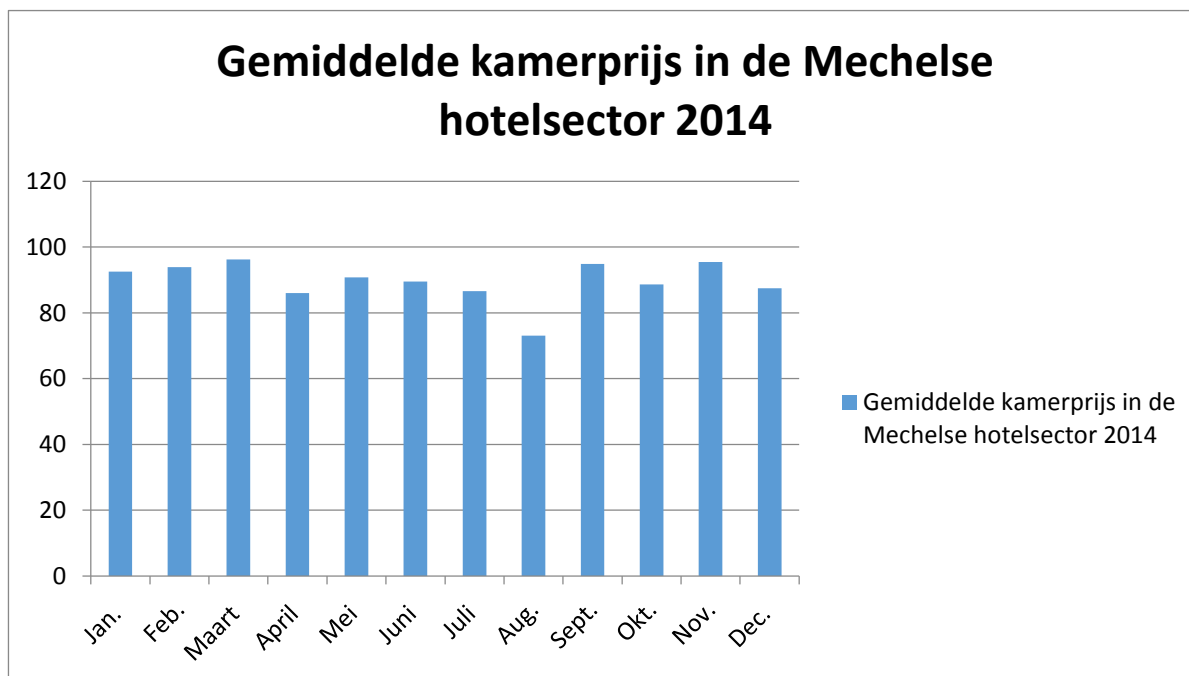
7.3.3 Bezettingsgraad

Bron: Hotelenquête 2015

Mei, juni en september zijn de topmaanden in Mechelen. De meest rustige maanden zijn: januari, februari, november en december met telkens bruto kamerbezettingsgraden onder het algemene gemiddelde van 67,72%.

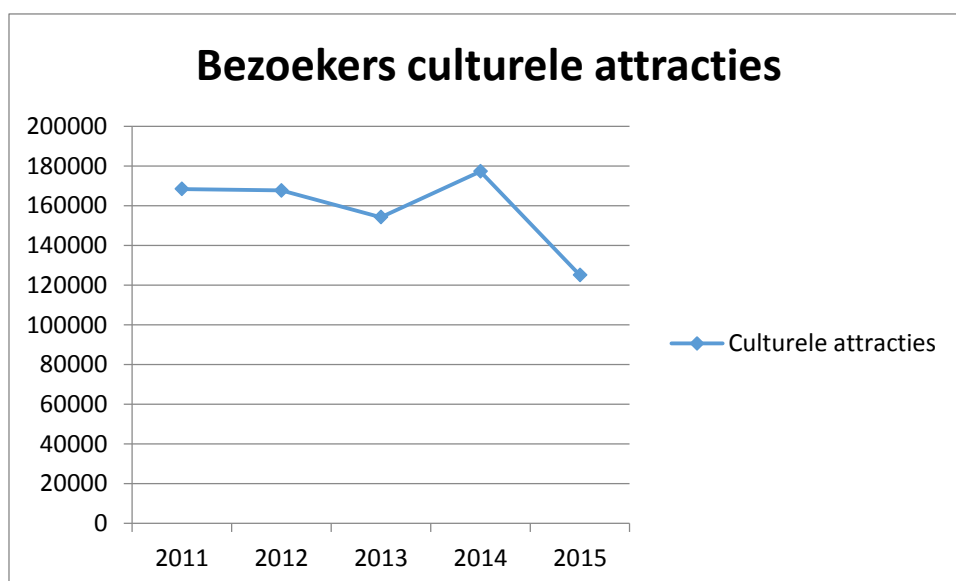
7.3.4 Gemiddelde kamerprijs in Mechelen

Bron: Hotelenquête 2015

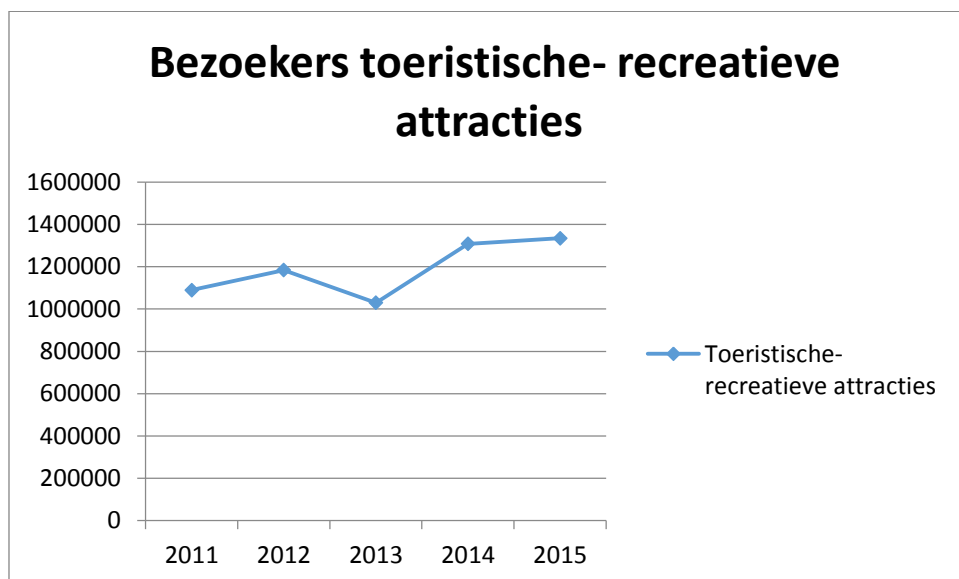
De gemiddelde kamerprijs in 2014 in Mechelen bedraagt €89,60. De hoogste gemiddelde prijs is terug te vinden in maart en de laagste gemiddelde prijs in Augustus.

7.4 Aantal bezoekers in toeristische attracties

Bron: Toerisme Vlaanderen

Mechelen krijgt jaarlijks heel wat bezoekers voor culturele attracties. Deze grafiek geeft een overzicht van de jaarlijkse bezoekers aan erfgoed musea, kunstmusea en niet-museale erfgoedattracties.

Bron: Toerisme Vlaanderen

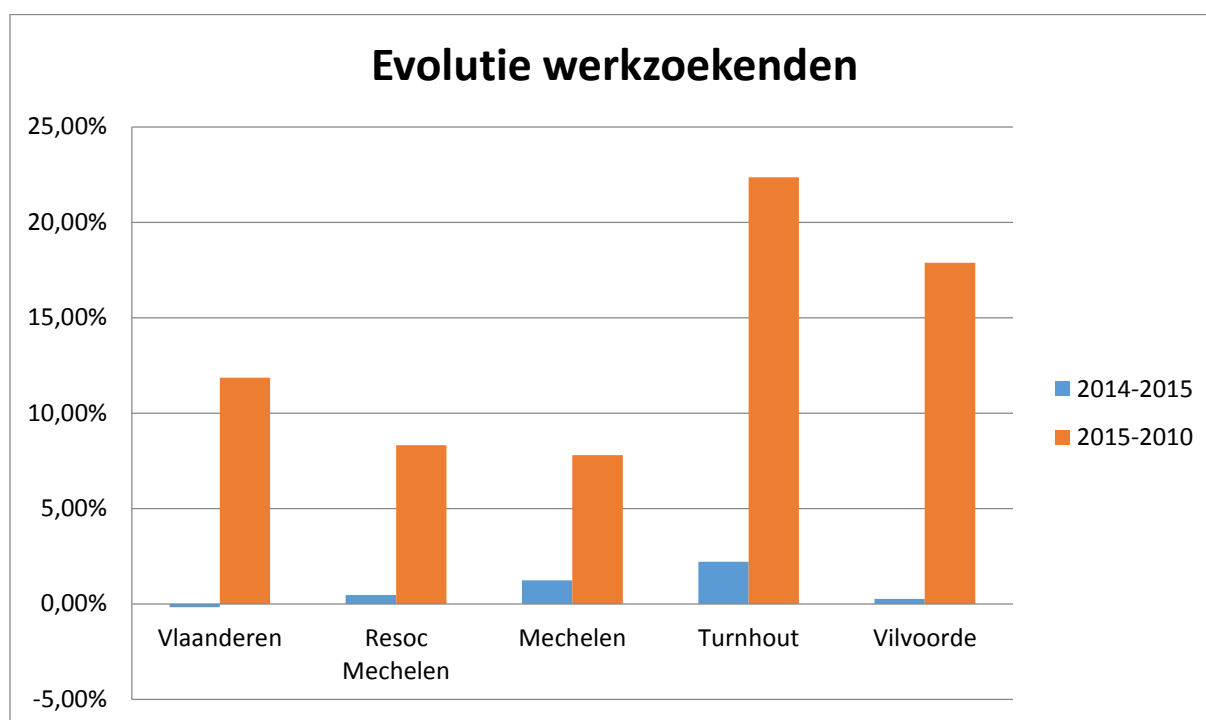
Het aantal bezoekers aan toeristische- en recreatieve attracties kent een stijgende trend doorheen de jaren. In 2015 bezochten 1.566.443 mensen een toeristische- en/ of recreatieve attractie. Dit is een stijging van 5,6% ten opzichte van 2011.

8. Werken

8.1 Evolutie werkzoekende

De populatie van de niet werkende werkzoekenden in Mechelen wordt gekenmerkt door een oververtegenwoordiging aan kansengroepen: 77,8% van de niet werkende werkzoekenden behoort tot minstens één kansengroep (t.o.v. het Vlaams gemiddelde van 70,8%). Volgende werkzoekenden behoren tot de kansengroepen: werkzoekenden jonger dan 25, werkzoekenden ouder dan 50, werkzoekenden van allochtone origine, kortgeschoolde werkzoekenden, langdurig werkzoekenden (langer dan 1 jaar) en werkzoekenden met een arbeidshandicap.

De onderstaande cijfers betreffen het jaargemiddelde van 2015, vergeleken met het jaargemiddelde van 2014 en de jaren voordien.

Bron: Arvastat

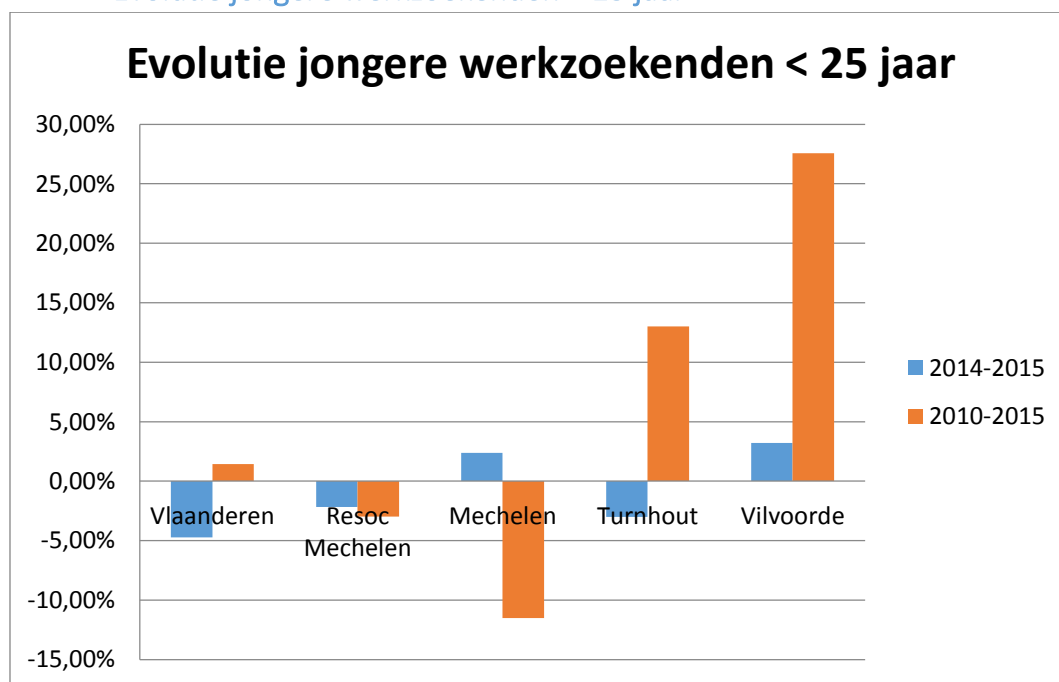
Tussen 2014 en 2015 is het aantal werkzoekenden lichtjes toegenomen met 1,23%. Tussen 2010 en 2015 heeft er zich een stijging van 7,8% voorgedaan. Dit is lager dan de algemene toename in Vlaanderen tussen 2010 en 2015.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlaanderen	208.242	195.008	204.437	221.901	233.349	232.927
Resoc Mechelen	10.492	9.772	10.297	10.857	11.313	11.365
Mechelen	3.576	3.332	3.448	3.632	3.808	3.855
Turnhout	2.156	2.004	2.118	2.318	2.581	2.638

Vilvoorde	1.655	1.693	1.736	1.843	1.946	1.951
------------------	-------	-------	-------	-------	-------	-------

Bron: Arvastat

8.2 Evolutie jongere werkzoekenden < 25 jaar

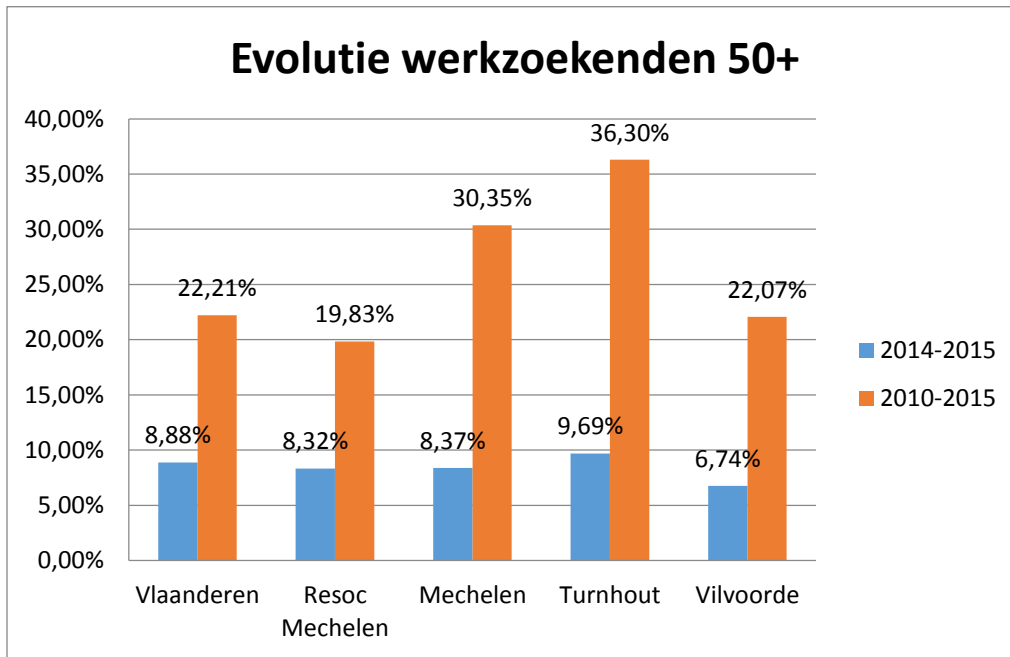

Bron: Arvastat

In Mechelen is het aantal werkzoekenden jongeren gedaald tegenover 2010 met 11,5%. Ten opzichte van 2014 is er een lichte stijging van 2,37% vast te stellen.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlaanderen	45.349	41.090	44.940	49.140	48.284	46.004
Resoc Mechelen	2.457	2.215	2.429	2.524	2.437	2.384
Mechelen	878	772	811	810	759	777
Turnhout	430	369	407	461	501	486
Vilvoorde	301	311	310	364	372	384

8.3 Evolutie werkzoekenden 50+

Bron: Arvastat

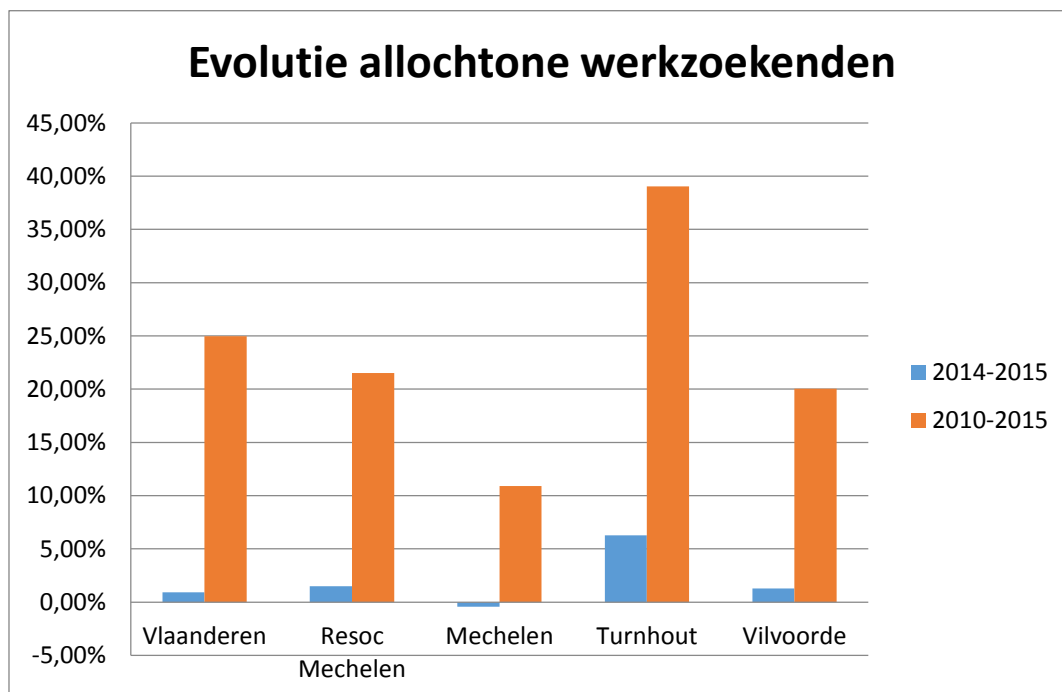
Het aantal oudere werkzoekenden neemt in de centrumsteden harder toe dan in de rest van Vlaanderen. In Mechelen is het aantal oudere werkzoekenden toegenomen met 30,25% tussen 2010 en 2015 en in diezelfde periode is dit maar toegenomen met 22,21% in Vlaanderen.

De sterke toename is vooral te verklaren door een overheidsmaatregel die bepaalt dat ook 58+ werkzoekenden beschikbaar moeten blijven voor de arbeidsmarkt. Dit betekent dat zij vanaf 2014 ook meetellen in de werkzoekenden statistieken en dus een stijging van het aantal 50+ werkzoekenden veroorzaken.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlaanderen	52.439	51.788	50.919	52.910	58.863	64.088
Resoc Mechelen	2.693	2.651	2.639	2.701	2.979	3.227
Mechelen	705	726	723	774	848	919
Turnhout	540	558	534	556	671	736
Vilvoorde	376	392	383	383	430	459

Bron: Arvastat

8.4 Evolutie allochtone werkzoekenden

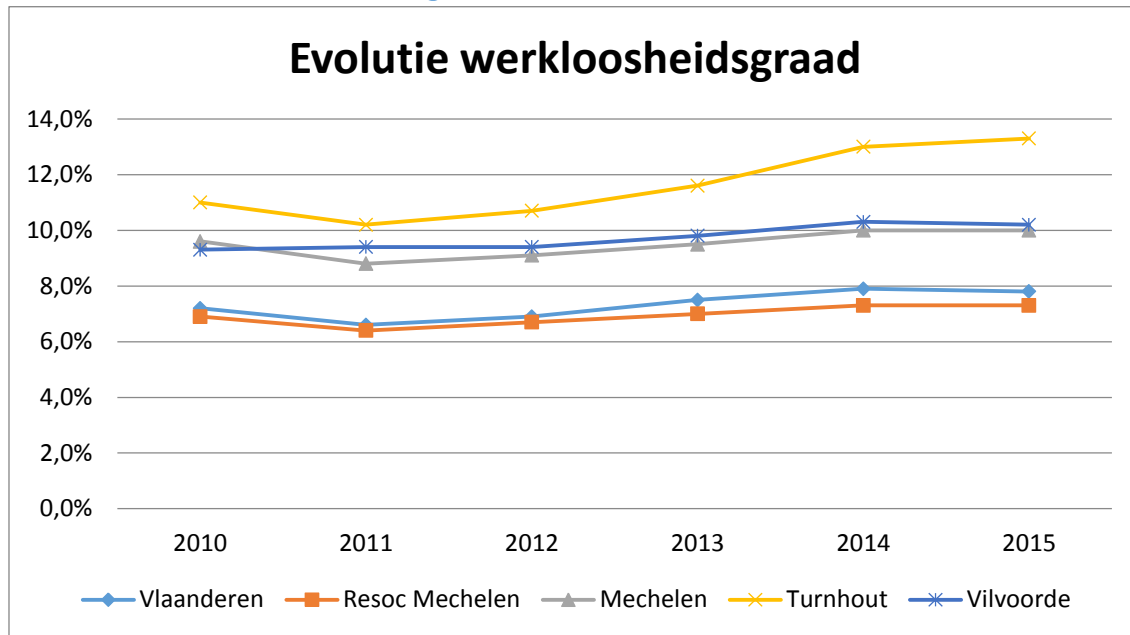
Bron: Arvastat

Het aantal werkzoekenden allochtone is in Mechelen tussen 2014 en 2015 lichtjes gedaald met 0,44% terwijl er in Vlaanderen toch een lichte stijging vast te stellen was. Tussen 2010-2015 is er wel een stijging vast te stellen maar deze stijging is wel lager dan die in Vlaanderen.

	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Vlaanderen	47.514	47.403	52.285	56.766	58.832	59.376
Resoc Mechelen	2.580	2.564	2.806	2.984	3.089	3.135
Mechelen	1.644	1.605	1.697	1.775	1.831	1.823
Turnhout	525	503	564	631	687	730
Vilvoorde	789	819	864	900	935	947

Bron: Arvastat

8.5 Evolutie werkloosheidsgraad

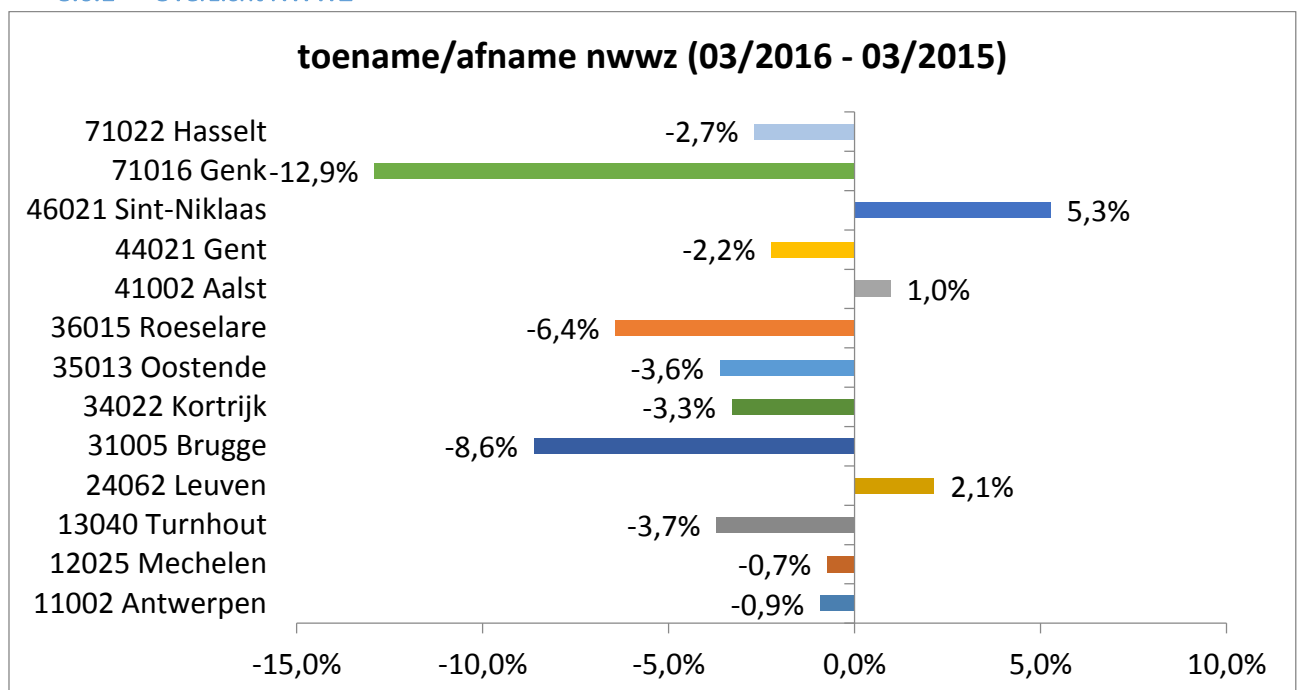
Bron: Arvastat

De werkloosheidsgraad is de verhouding tussen het aantal NWWZ tussen 18 en 65 jaar en de beroepsbevolking tussen 18 en 65 jaar. Dit ligt in Mechelen in 2015 op 10%. Sinds 2011 stijgt de werkloosheidsgraad in Vlaanderen en ook in de centrumsteden.

8.6 Presentatie VDAB

Onderstaande grafieken schetsen een recenter beeld over de werkloosheid in Mechelen. Deze cijfers gaan over de periode 03/2015 – 03/2016.

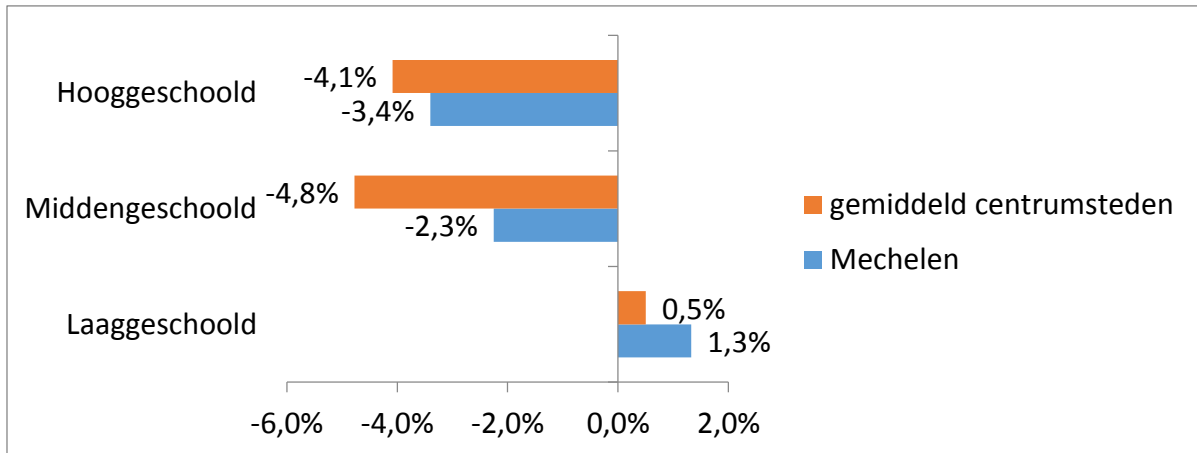
8.6.1 Overzicht NWWZ

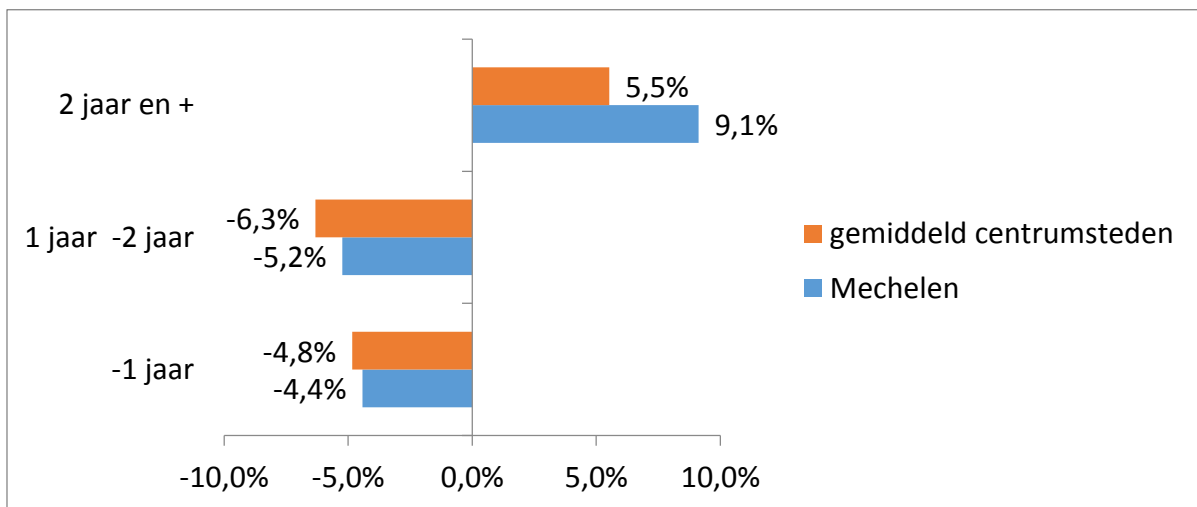
Bron: Beleidsoverleg VDAB 2016

De stad Mechelen telt in maart 2016 3.760 niet werkende werkzoekenden. In vergelijking met een jaar eerder is dit nagenoeg status quo (-28 werkzoekenden). M.u.v. Leuven, Aalst en Sint-Niklaas laten ook de andere centrumsteden een daling optekenen. De mediaan van de centrumsteden ligt op 3481 werkzoekenden. Gemiddelde is moeilijk te nemen omdat er twee grote uitschieters zijn bij de centrumsteden nl. Antwerpen met 36128 werkzoekende en Gent met 15296 werkzoekenden. De overige centrumsteden situeren zich tussen de 2500 en 3800 werkzoekenden. Mechelen heeft na Gent en Antwerpen wel het hoogst aantal werkzoekende, maar met een groot verschil tussen deze centrumsteden.

8.6.2 NWWZ naar studieniveau en werkloosheidsduur

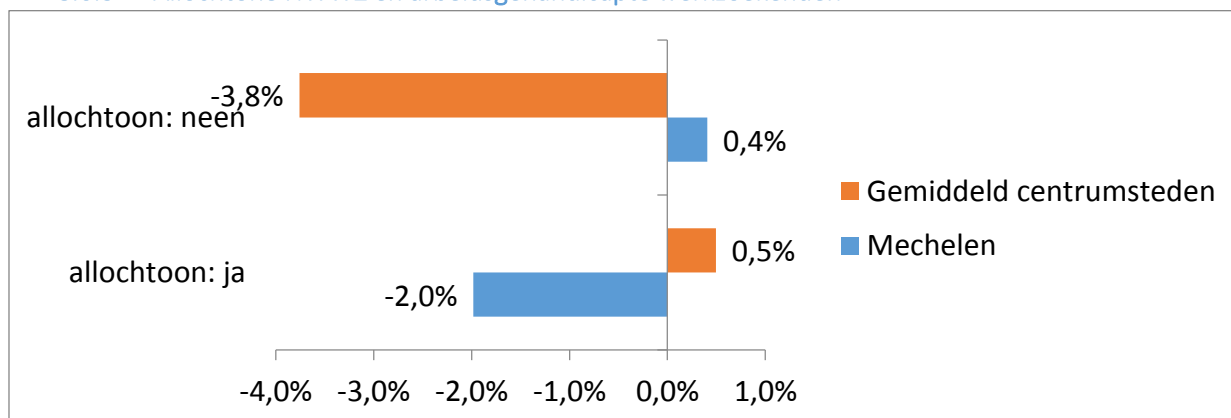
Bron: Beleidsverleg VDAB 2016

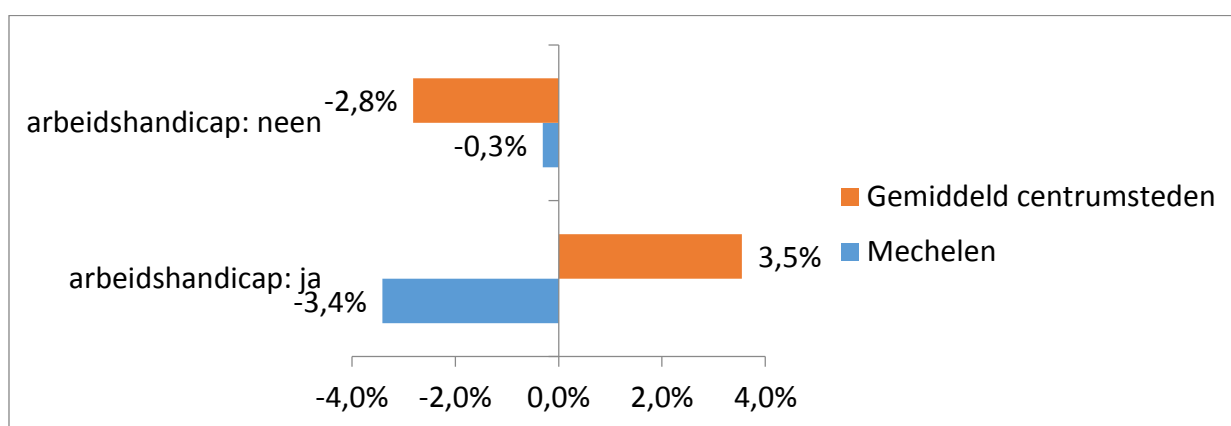
Bron: Beleidsverleg VDAB 2016

De middengespoolden zijn in Mechelen minder sterk gedaald in vergelijking met de overige centrumsteden. Het aantal langdurig werkzoekenden is in alle centrumsteden gestegen, maar in Mechelen ligt dit op 9,1%, wat hoger is dan in de andere centrumsteden. Het aandeel langdurig werkzoekenden in de totale werkzoekendenpopulatie ligt nog wel altijd net onder het gemiddelde van de andere centrumsteden. (Mechelen: 31,2% gemiddeld: 31,7%).

8.6.3 Allochtone NWWZ en arbeidsgehandicapte werkzoekenden

Bron: Beleidsoverleg VDAB 2016

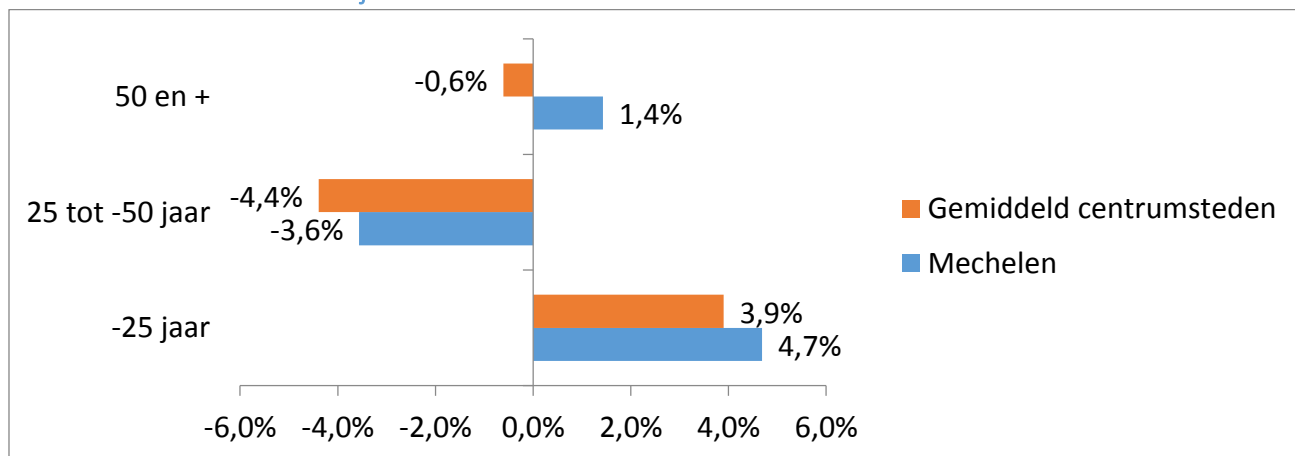

Bron: Beleidsoverleg VDAB 2016

Het aantal allochtone werkzoekenden is in Mechelen afgenomen met 2%, terwijl de overige centrumsteden een zeer lichte stijging laten optekenen.

In Mechelen is ook het aantal arbeidsgehandicapte werkzoekenden sterk gedaald, terwijl we in de overige centrumsteden een stijging zien.

8.6.4 NWWZ naar leeftijd

Bron: Beleidsoverleg VDAB 2016

Bij de 50+ werkzoekenden zien we in Mechelen, in tegenstelling tot het gemiddelde over de centrumsteden, nog een stijging met 1,4%. Dit is op zich niet uitgesproken, het aandeel 50+ in de totale werkzoekende populatie in Mechelen ligt wel op 24,5% tegenover gemiddeld 23,6%.

8.7 Stuurgroep VDAB

Op de stuurgroep met de VDAB in oktober 2016 zijn er een aantal interessante vaststellingen besproken die betrekking hebben op de cijfers van september 2016:

- De werkloosheid daalt in Mechelen (-4,2%) sneller dan in Vlaanderen (-3,4%).
- De volgende groepen werkzoekenden dalen in Vlaanderen, maar stijgen in Mechelen: de jongeren (+1,5%) en de langdurig werkzoekenden (+4,2%).
- De volgende groepen werkzoekenden stijgen in Vlaanderen, maar dalen in Mechelen: de allochtone werkzoekenden (-6,8%) en de arbeidsgehandicapten (-1,7%).

Bovenstaande vaststellingen zijn telkens in vergelijking met september 2015.

Actie

- ⇒ Mechelen treedt op als actor sociale economie via de ontwikkeling van projecten lokale diensteneconomie.
- ⇒ Mechelen ontwikkelt, ondersteunt en start nieuwe initiatieven inzake sociale economie op. Bestaande initiatieven krijgen een professionele ondersteuning.
- ⇒ Europees project PACE: Providing Access to Childcare and Employment. Dit project heeft 2 speerpunten: occasionele kinderopvang en participatieve kinderopvang. Occasionele kinderopvang i.p.v. reguliere kinderopvang zodat mensen effectief de mogelijkheid hebben deel te nemen aan deeltijdse activeringstrajecten. Participatieve kinderopvang en dus ouderbetrokkenheid werkt drempelverlagend in het gebruik maken van kinderopvang en is tegelijk een instrument om trajecten richting arbeidsdeelname te faciliteren en de gezinscontext te ondersteunen.

8.8 Ondernemingen in Mechelen

	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Ondernemingen	4.268	4.313	4.281	4.350	4.357	4.457	4.606	4.720	4.770	4.841	4.932	5.011	5.169	5.347	5.494	5.613
Starters	265	244	241	186	272	348	344	392	404	364	392	449	383	390	453	464
Stopzettingen	212	243	173	188	217	188	193	253	318	264	253	287	244	306	407	312
Oprichtingsratio (%) – (opgerichte ondernemingen/actieve ondernemingen) *100-																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	6.2	5.7	5.6	4.3	6.2	7.8	7.5	8.3	8.5	7.5	7.9	9.0	7.4	7.3	8.2	8.3
Uittredingsratio (%) – (verdwenen ondernemingen/actieve ondernemingen) *100-																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	5.0	5.6	4.0	4.3	5.0	4.2	4.2	5.4	6.7	5.5	5.1	5.7	4.7	5.7	7.4	5.6
Netto-groeiratio (%) – ((opgerichte ondernemingen – verdwenen ondernemingen)/actieve ondernemingen) *100-																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	1.2	0.0	1.6	0.0	1.3	3.6	3.3	2.9	1.8	2.1	2.8	3.2	2.7	1.6	0.8	2.7
Turbulentie – ((opgerichte ondernemingen + verdwenen ondernemingen)/actieve ondernemingen) *100-																
	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
	11.2	11.3	9.7	8.6	11.2	12.0	11.7	13.7	15.1	13.0	13.1	14.7	12.1	13.0	15.7	13.8

Bron: VKBO, bewerking CORVE-SVR (lokale statistieken)

Een breed en bloeiend ondernemingsweefsel vormt de basis voor welvaarts- en jobcreatie. Aangroei van ondernemingen is daar een element van. Tussen 2014 en 2015 is het aantal ondernemingen toegenomen en het aantal stopzettingen gedaald.

8.9 Bezetting en bezettingsgraad bedrijventerreinen in 2014 in ha

Een bedrijventerrein is een gebied voor economische activiteiten, bepaald door de bedrijfsbestemmingen op de digitale gewestplannen en aangevuld met de gegevens van de BPA's of RUP's.

Deze indicator geeft een indicatie van de mate waarin er voldoende ruimte beschikbaar is om te ondernemen. Hoe lager het percentage, hoe groter de beschikbare voorraad aan vrij liggende ruimte voor economie. Er wordt gestreefd naar zorgvuldig en kwalitatief ruimtegebruik.

Bezetting en bezettingsgraad bedrijventerreinen, 2014, in ha.

	Infrastructuur	Bebouwd		Onbebouwd					Totaal	Bezettingsgraad
		Bezet	Leegstand of in (her)ontwikkeling	Gronden in gebruik door bedrijf	Actief aanbod	Reservegrond bedrijf of projectontwikkelaar	In ontwikkeling	Tijdelijk niet realiseerbaar		
Antwerpen	168,4	660,2	51,6	14,6	7,3	19,8	0,0	76,6	998,6	89,6
Gent	190,4	696,7	63,5	11,2	2,3	55,9	71,5	99,6	1.191,2	80,7
Aalst	48,4	300,1	31,3	8,7	6,5	16,0	90,0	20,0	521,1	74,6
Brugge	43,1	187,3	12,9	20,3	0,5	18,6	1,7	101,2	385,5	68,4
Genk	10,9	92,8	2,6	1,9	0,4	10,2	0,0	3,4	122,2	88,6
Hasselt	92,5	322,6	17,5	15,9	1,7	22,7	0,0	69,5	542,4	82,7
Kortrijk	89,7	436,8	14,9	16,6	15,0	62,9	0,0	78,2	714,1	78,1
Leuven	15,3	143,6	9,7	2,0	0,4	5,3	0,0	14,8	191,1	89,3
Mechelen	74,1	352,3	37,4	6,5	3,4	7,3	6,1	39,2	526,3	89,4
Oostende	100,3	335,7	27,8	13,7	37,7	51,1	0,0	45,7	612,1	78,0
Roeselare	78,9	569,3	15,5	18,4	56,2	37,0	56,9	61,6	893,8	76,3
Sint-Niklaas	56,6	269,1	6,6	4,2	12,8	24,3	0,0	28,3	401,9	83,7
Turnhout	33,4	316,4	22,1	1,2	55,4	6,8	3,8	5,7	444,8	83,9
Totaal 13 steden	1.002,0	4.682,9	313,3	135,4	199,6	337,9	230,1	643,7	7.545,0	81,3

Bron: Agentschap Ondernemen.

Bron: Stadsmonitor2014

Mechelen kent met haar 89.4% een vrij hoge bezettingsgraad. Het is ook hoger dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden dat 81,3% bedraagt.

Actie

- ⇒ Mechelen zet in op kwaliteitsvolle, optimaal benutte ruimte voor bedrijven
- ⇒ Europees Project APBC: ANTWERP POWERED BY CREATIVES. CONNECTING THE DOTS. Draagt de meerwaarde van cross-sectorale samenwerking uit en brengt kmo's uit eerder traditionele industrieën in contact met ondernemers uit de creatieve sectoren.

9. Veiligheidszorg

Mechelen moet aangenaam zijn om er te werken, te wonen, te ontspannen, te bezoeken, ... Maar tegelijk moet iedereen in een stedelijke context - waar de openbare ruimte schaars is en de belangen van verschillende bevolkingsgroepen uiteenlopen - regels en voorschriften respecteren en moet er op overtredingen adequaat gereageerd worden.

De laatste decennia is de opvatting over veiligheidsbeleid veranderd. Waar tot de jaren 80 vooral politie en justitie moesten zorgen voor een veilige samenleving, is er een verschuiving opgetreden richting gedeelde verantwoordelijkheid voor burgers, de overheid en private partners.

In Mechelen zijn er verschillende kernactoren binnen het beleidsdomein preventie en veiligheid, die elk werken met hun eigen partners. Dit maakt dat heel wat mensen al dan niet vanuit een professionele context betrokken zijn bij het lokale veiligheids- en preventiebeleid. Voor medewerkers van de politie, de gemeenschapswachten, de preventiewerkers, ... is 'veiligheidszorg' de hoofdtaak. Maar ook leerkrachten, CLB-medewerkers, medewerkers van de uitvoeringsdiensten, de mensen van Woonpunt, opbouwwerkers, ... kunnen vanuit hun bevoegdheden, taken en mogelijkheden bijdragen aan een veilige stad. Dit noemt men de geïntegreerde werking binnen het veiligheidsbeleid.

Preventie is een geheel van methodes om criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens te voorkomen. De stad wil daarom inzetten op het bestendigen van noodzakelijke netwerken met partners uit het onderwijs, hulpverlening, politie, jeugdwerk, bedrijven, ... Hierbij hebben we oog voor een rationalisering van stuur- en werkgroepen en het efficiënt en gecoördineerd inzetten van vindplaatsgerichte werkers.

Geïntegreerd werken omvat niet in het minst een participatie en partnerschap met de burger/ Mechelaar/ jongeren/ ondernemers/ ... Inzetten op burgerparticipatie rond veiligheid en leefbaarheid is een must.

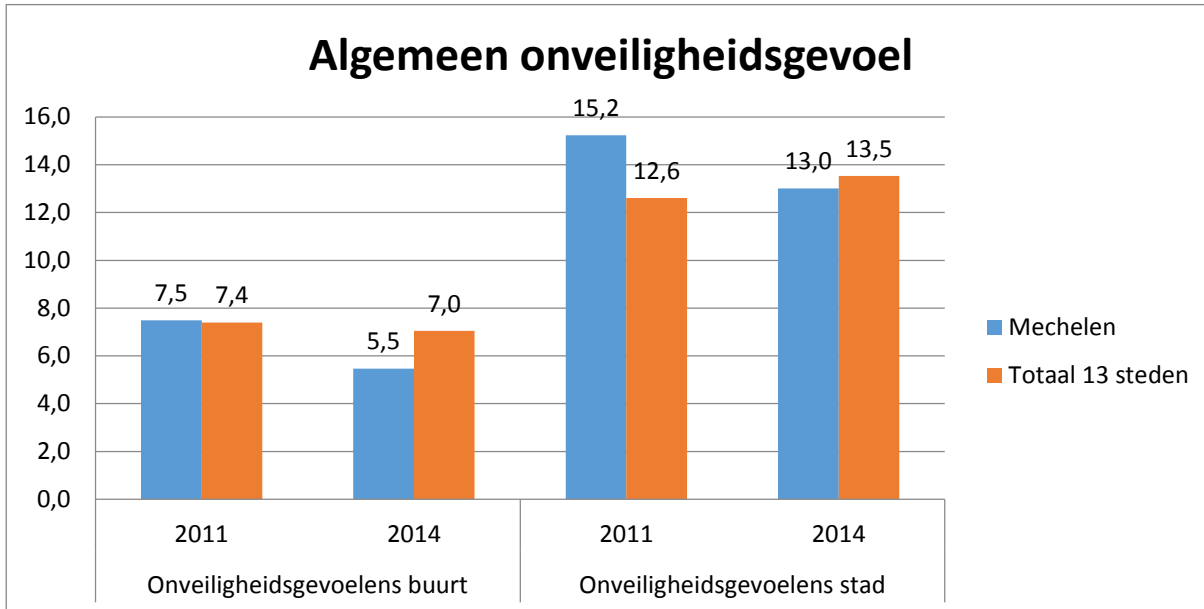
Een veilige en als veilig ervaren samenleving is het einddoel, maar daarvoor zijn naast preventiemethodieken ook handhavingsinstrumenten en nazorgtrajecten voor daders en slachtoffers nodig. Veiligheid is geen doel op zich, maar een van de manieren om tot een aangename stad te komen. Veiligheid is meer dan enkel het bestrijden van strafrechtelijke inbreuken. Een veilige samenleving gaat niet alleen over criminaliteit, overlast en onveiligheidsgevoelens, maar ook over civiele veiligheid. De veiligheidsproblematiek moet dus integraal of vanuit al haar aspecten benaderd worden.

In een leefbare en duurzame stad probeert men de veiligheid van de burgers te verhogen door systematisch een reeks van problemen aan te pakken zoals diefstal, criminaliteit, (geluids-) overlast, zwarte verkeerspunten, verstoring van de openbare orde, brandveiligheid, milieuhinder, en dergelijke.

9.1 Subjectieve veiligheid

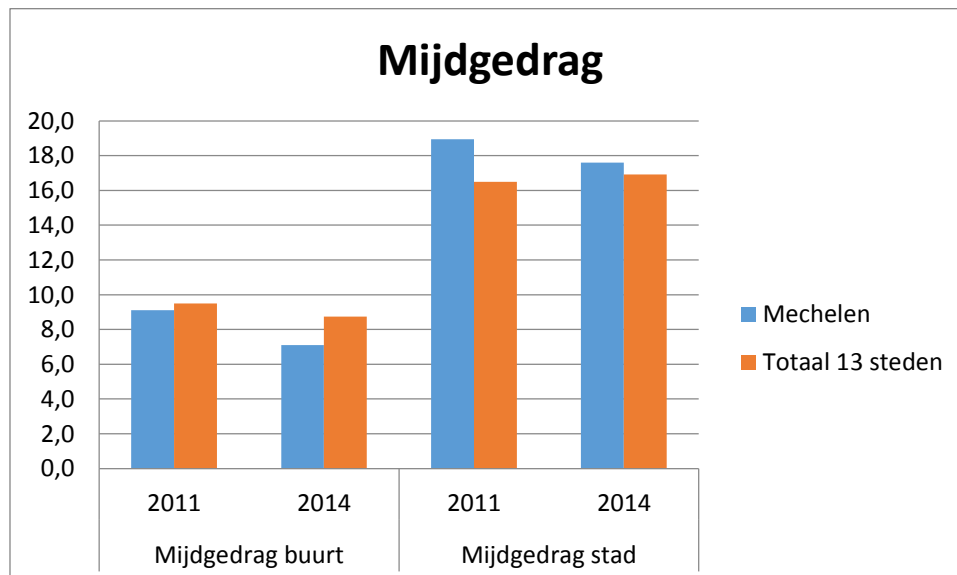
Subjectieve onveiligheidsgevoelens verwijzen naar het gevoel van onveiligheid dat burgers ontwikkelen. Het gaat dan over het gevoel van hun persoonlijke veiligheid.

9.1.1 Algemeen onveiligheidsgevoel

Bron: Stadsmonitor 2014

Het onveiligheidsgevoel ligt hoger in de stad dan in de buurt. Tussen 2011 en 2014 is er voor beide indicatoren wel een daling vast te stellen. Beide indicatoren liggen in 2014 ook lager dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Bron: Stadsmonitor 2014

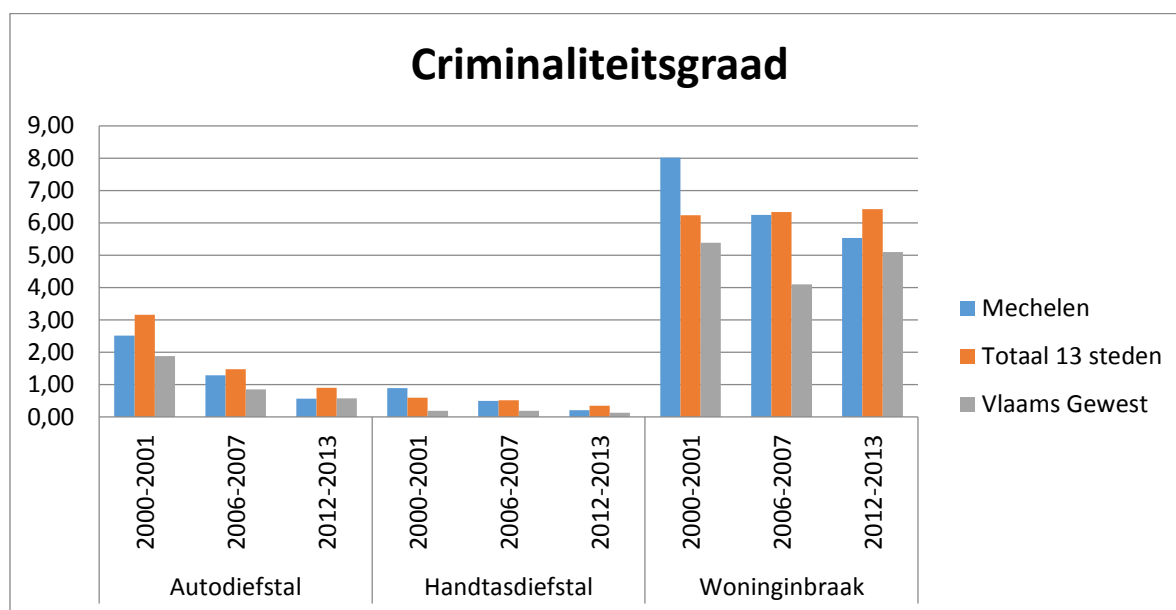
Het mijdgedrag ligt hoger in de stad dan in de buurt. Tussen 2011 en 2014 is er wel voor beide indicatoren een daling vast te stellen. Het mijdgedrag in de buurt is lager dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden. Het mijdgedrag in de stad ligt wel hoger dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Actie

- ➔ Extra aandacht door twee consultants gemeenschapsgerichte preventie, met doel dichterbij het veld alsook de bewoners/klagers van overlast te staan. De focus van de consultants ligt op het oplossen van deze punten en contacten leggen met de buurt.
- ➔ Project uitgaansmilieu en smart city moet naast het darknumber ook een gevoel bij jongeren bloot leggen en subjectieve onveiligheid tegengaan.
- ➔ Zwerfvuil en slukstort leidt tot meer ongemak in de wijken. Met de aanwerving van een extra vaststeller en het intensifiëren van deze integrale acties moeten we hier meer resultaten bekomen.
- ➔ Onderzoek in samenwerking met Thomas More en UCLL naar gender en intimidaties op straat; een link tussen (seksuele) intimidaties en misdgedrag is te verwachten. 10 krachtlijnen rond deze problematiek zijn door het college eind september goedgekeurd, de uitvoering is voorzien vanaf 2017

9.1.2 Objectieve onveiligheid

Objectieve onveiligheid gaat over de feitelijke criminaliteit. Het heeft met andere woorden betrekking op de effectieve kans om slachtoffer te worden van een misdrijf in een bepaalde buurt (Devroe, 2012).

Bron: Stadsmonitor 2014

Voor alle drie de indicatoren is er doorheen de jaren een daling vast te stellen in Mechelen. In 2013 waren er 43 autodiefstallen, 17 handtasdiefstallen en 460 woninginbraken.

Actie

- ⇒ Het BIN-voor zelfstandigen en voor particulieren blijft ook in 2017 behouden.

9.2 Overzicht Misdrijven in Mechelen

Mechelen	2002	2006	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Gemiddelde 2010 - 2014	% Verschil 2015 - gemiddelde laatste 5 jaar	% Verschil 2015 - 2014	% Verschil 2015 - 2002
Totaal van inbreuken tegen het strafwetboek	7558	6177	7361	7956	6918	6549	6601	6421	5645	5354	6426,8	-17%	-5%	-29%
Misdrijven tegen de eigendom	6470	4994	5503	6082	5143	4860	4924	4681	4034	3949	4728,4	-16%	-2%	-39%
Misdrijven tegen persoon en gezin	706	809	1155	1121	1084	1075	1087	1053	991	856	1058,0	-19%	-14%	21%
Misdrijven tegen openbare orde en veiligheid	382	374	561	560	516	472	455	571	505	480	503,8	-5%	-5%	26%
Andere	0	0	142	193	175	142	135	116	115	69	136,6	-49%	-40%	
Inbreuken tegen bijzondere wetten	1196	2130	2691	2888	2882	3047	3010	2625	2511	2250	2815	-20%	-10%	88%
Sociaal strafwetboek	0	0	0	0	0	5	31	20	6	19	12	53%	217%	
Totaal # geregistreerde feiten in PZ Mechelen	8754	8307	10052	10844	9800	9601	9642	9066	8162	7623	9254	-18%	-7%	-13%

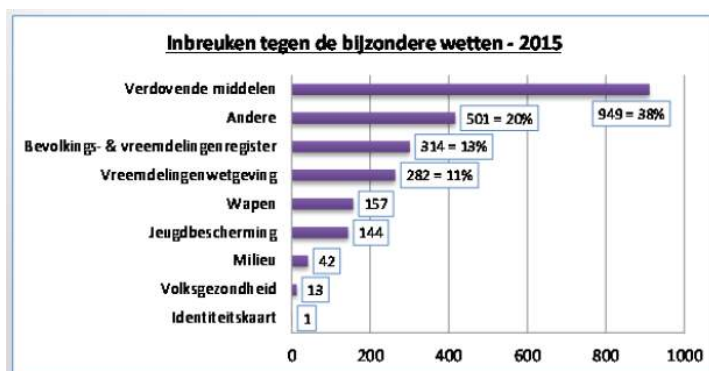
Bron: Jaarrapport 2015 criminaliteit

Als we kijken naar inbreuken tegen het strafwetboek dan is hier tussen 2002 en 2015 een daling vast te stellen van 29%. Deze daling is vooral te verklaren door een daling van het aantal misdrijven tegen eigendom. Bij de inbreuken tegen bijzondere wetten is dan weer een sterke stijging vast te stellen. In het algemeen is er wel een daling van het aantal geregistreerde feiten in de politiezone Mechelen.

9.2.1 Inbreuk tegen bijzondere wetten: en uitsplitsing voor 2015

Bij de inbreuken tegen bijzonder wetten was een stijging van 88% tussen 2002 en 2015 vast te stellen. Onderstaande tabel geeft een overzicht van de inbreuken die hieronder vallen en het aantal feiten gepleegd in 2015.

De grootste groep bestaat hier uit verdovende middelen. 949 inbreuken werden vastgesteld wat neer komt op 38% van het totaal aantal inbreuken tegen bijzondere wetten.

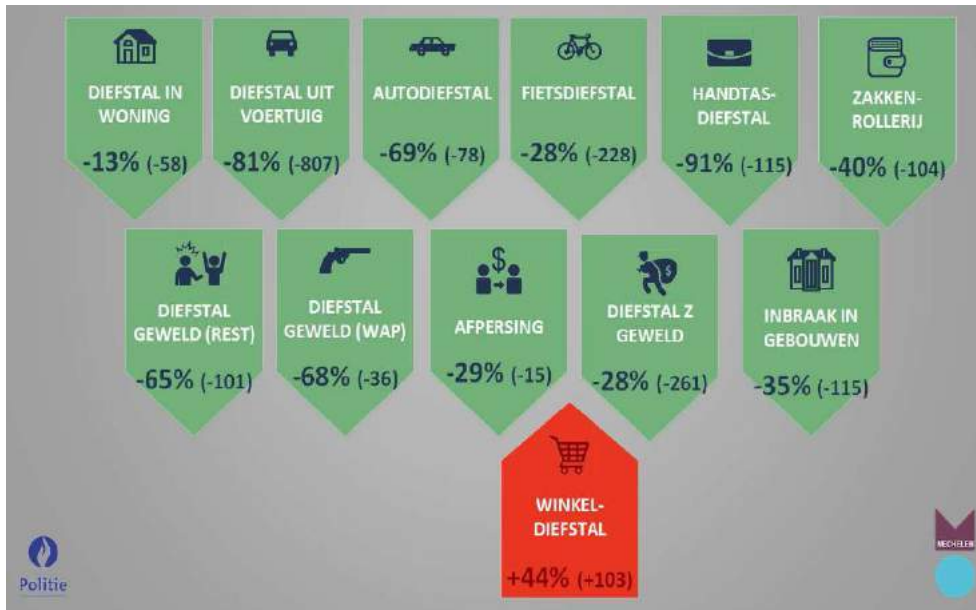

Bron: Jaarrapport 2015 criminaliteit

Actie

- ⇒ Een verbreding van de instroom in het VIDA (vroegdetectie en Interventie alcohol en drugs) wordt voorzien vanaf eind 2016, doorlopend naar 2017 en volgende zodat ook doorverwijzingen vanuit het parket en de lokale politie mogelijk zijn.

9.2.2 Mechelen 2015: Evolutie fenomenen 2002 - 2015 in één oogopslag

Bron: Jaarrapport 2015 criminaliteit

Actie

- ⇒ Een stijging van het aantal fietsdiefstallen in vergelijking met 2014 vraagt om een meer intensieve aanpak. Hiervoor wordt een proefproject met sensoren opgezet in het kader van Smart City: een technologisch hulpmiddel om de lokalisatie van gestolen fietsen te verbeteren en dus sneller terug te bezorgen aan de rechtmatige eigenaar.
- ⇒ Het BIN-netwerk voor zelfstandigen (BIN-Z) blijft een belangrijke samenwerking tussen de handelaars en de lokale politie om verdachte zaken zo snel mogelijk op te merken en met elkaar te delen zodat de sociale controle verhoogt.
- ⇒ Sensibiliserende acties vanuit de gemeenschapswachten ten aanzien van diefstalfenomenen zullen blijvend ingezet worden.

9.3 Verkeersslachtoffers

Aantal dode en zwaargewonden verkeersslachtoffers per 10.000 inwoners.

Gemiddeld jaarlijks aantal verkeersslachtoffers, van 2002-2004 tot 2011-2013, per 10.000 inwoners.

	2002-2004	2005-2007	2008-2010	2011-2013
Antwerpen	7,2	8,3	7,4	5,9
Gent	8,6	9,0	9,1	8,5
Aalst	7,0	6,1	4,9	4,0
Brugge	6,1	6,6	6,0	6,0
Genk	11,5	6,6	7,1	7,9
Hasselt	9,2	9,0	8,2	8,4
Kortrijk	10,5	10,2	11,3	8,5
Leuven	4,5	5,7	5,9	5,6
Mechelen	8,8	7,8	6,6	6,4
Oostende	5,3	5,5	4,4	3,4
Roeselare	8,8	6,9	7,4	6,4
Sint-Niklaas	8,4	7,5	6,8	5,8
Turnhout	13,3	6,8	7,9	6,3
Totaal 13 steden	7,9	7,8	7,4	6,5
Vlaams Gewest	9,1	8,3	7,5	6,5
Brussels Gewest	n.b.	0,5	0,4	0,4

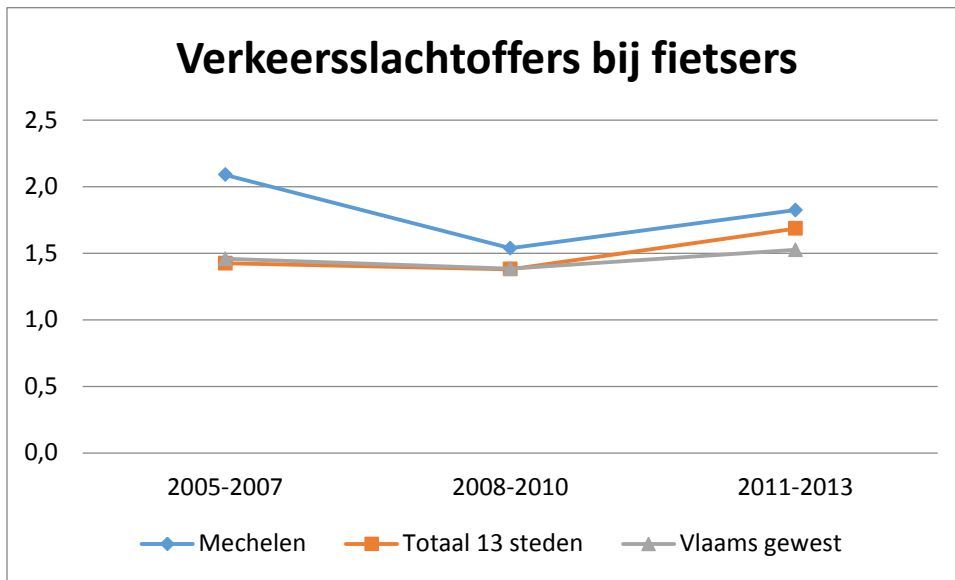
Bron: ADS, bewerking SVR.

Het gemiddeld aantal verkeersslachtoffer is gedaald ten opzichte van 2002-2004.

Bron: Stadsmonitor 2014

9.3.1 Verkeersslachtoffers bij fietsers

Aantal dode en zwaargewonde verkeersslachtoffers bij fietsers per 10.000 inwoners.

Bron: Stadsmonitor 2014

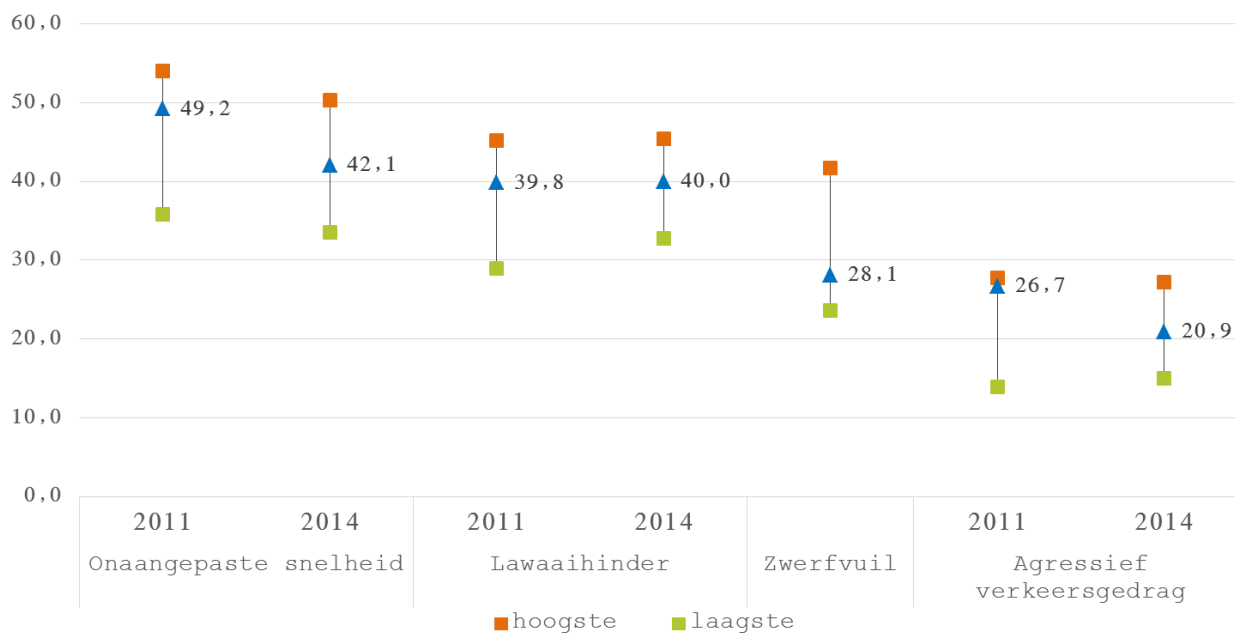
Het aantal verkeersslachtoffers bij fietsers kent een lichte stijging ten opzichte van de periode 2008-2010. Deze stijging komt ook tot uiting bij het gemiddelde van de 13 centrumsteden en dat van het Vlaamse Gewest.

Actie

- ⇒ Politie continueert de inspanningen rond verkeerseducatie
- ⇒ De gemachtigd opzichters (vrijwilligers) zullen aan alle schoolpoorten ingezet kunnen worden.

9.4 Buurtproblemen

Last van buurthinder, in 2011 en 2014, in %.

Bron: Presentatie Stadsmonitor 2014

Mechelen is de enige centrumstad waar een duidelijke daling waarneembaar is inzake verkeershinder. Zowel de onaangepaste snelheid als het agressief verkeersgedrag is gedaald tussen 2011 en 2014.

Actie

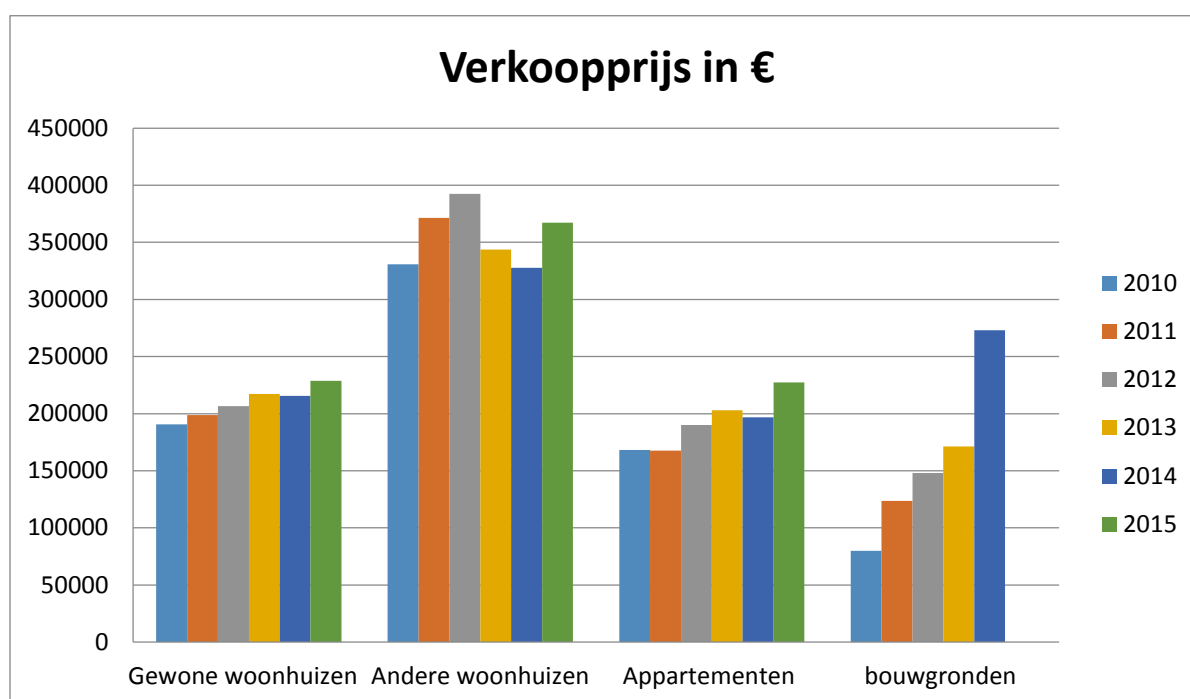
- ⇒ Samen met de uitvoeringsdiensten en de lokale politie zullen de gemeenschapswachten extra ingezet worden in de strijd tegen sluikstorten: netheidsbarometer wordt op punt gesteld, gecoördineerde acties aan gekende hotspots leidt tot meer daders op heterdaad betrappen, het sluitstuk van GAS wordt geoptimaliseerd.
- ⇒ Evaluatie van het bestuurlijk handhaven zal vanaf 2017 tot een efficiënter handhavingsbeleid leiden, waarbij zowel het gezag van politie op het terrein versterkt wordt in verhouding tot een humane, eerlijke toepassing van de GAS-wet (hoog maatschappelijk draagvlak). Het systeem van waarschuwingen wordt anders georiënteerd en een nieuw handhavingsplan is in opmaak.
- ⇒ Een gewapend bestuursplan zal worden uitgewerkt om hardnekkige pijnpunten in de lokale overlastproblematiek fundamenteel aan te pakken. Hierbij wordt ook de link gelegd met de geloofwaardigheid van het lokale bestuur om onder andere probleempanen en georganiseerde vormen van criminaliteit te verhinderen. Er ontstaan initiatieven bij de federale overheid om een verbeterd administratief instrumentarium voor steden en gemeenten (in het bijzonder burgemeester) uit te werken.

10. Wonen en woonomgeving

Wonen in Mechelen 2020 is een vlag die vele ladingen dekt: de toekomstige woonsituatie van de Mechelaar, de woonwensen en woonbehoeften, het wooncomfort, de woonomgeving, maar ook wat mensen aan Mechelen bindt (zoals goede woonwerkverbindingen, mobiliteit, verkeersveiligheid, alle voorzieningen bij de hand, groen,...) en ook de problemen die men ondervindt om zo'n comfortabele woonplek te vinden (prijs, ligging,...). Wonen is een domein waarin je de maatschappij tegenkomt, in al haar facetten, en daardoor is een woonbeleid idealiter ook gelinkt aan andere beleidsdomeinen.

10.1 Vastgoedprijzen

Onderstaande grafiek geeft een overzicht van de gemiddelde verkoopprijs van een gewoon woonhuis, andere woonhuizen (villa's, landhuizen en bungalows), appartementen en bouwgronden en dit doorheen de jaren.

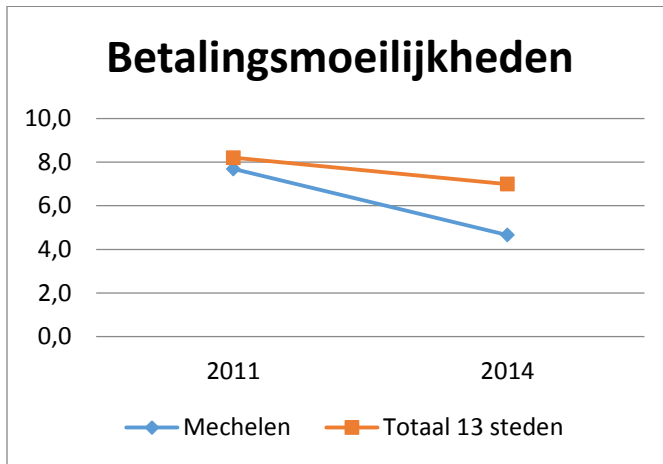

Bron: be.stat (<https://bestat.economie.fgov.be/bestat/index.xhtml>) en provincies.incijfers.be

Alle verkoopprijzen zijn gestegen tussen 2010 en 2015. De gemiddelde prijs van een gewoon woonhuis is de afgelopen 5 jaar toegenomen met 20%, een ander woonhuis zoals een villa, landhuis of bungalow is toegenomen met 11% en een appartement met 35%.

10.1.1 Betaalbaarheid van het wonen: betalingsmoeilijkheden

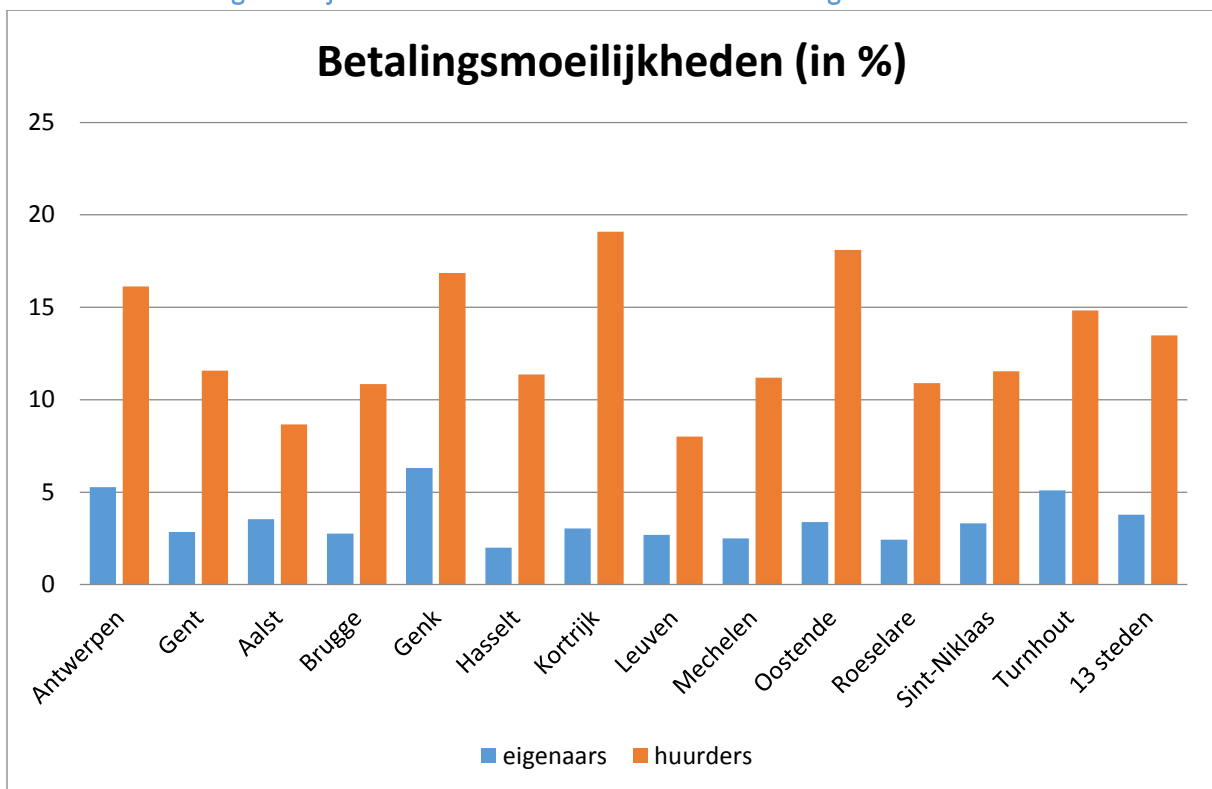
Aandeel (%) van de inwoners dat het afgelopen jaar problemen heeft gehad om de woonkosten te betalen.

Het aandeel inwoners dat problemen heeft gehad om de woonkosten te betalen is tussen 2011 en 2014 gedaald tot 4,7%. Dit is een stuk lager dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Bron: Stadsmonitor 2014

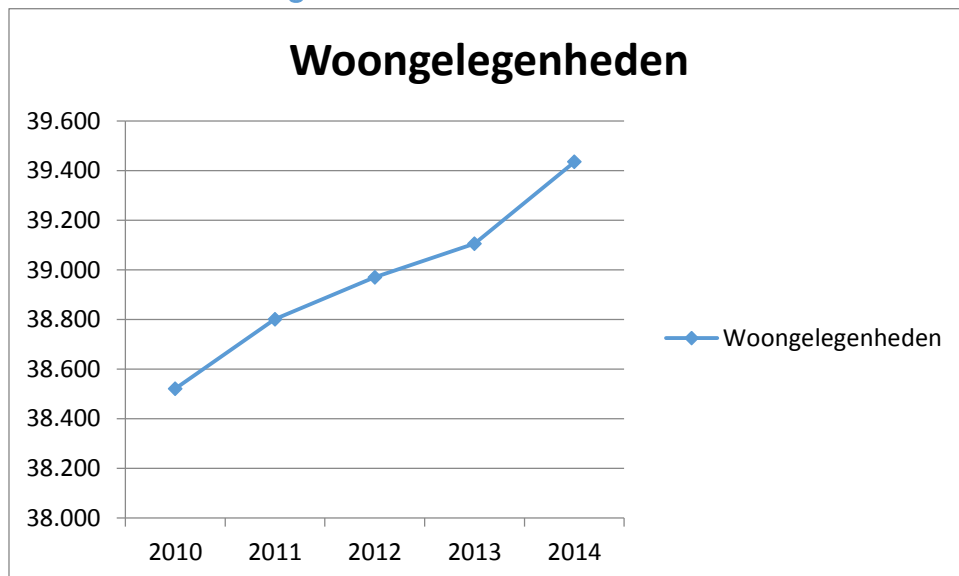
10.1.2 Betalingsmoeilijkheden voor wonen onderverdeeld naar eigenaars en huurders

Bron: Stadsmonitor 2014

Als de betalingsmoeilijkheden worden opgesplitst naar eigenaars en huurders dan stellen we vast dat in alle centrumsteden het vooral de huurders zijn die betalingsmoeilijkheden ondervinden. In Mechelen ondervond ongeveer 11,20% van de huurders betalingsmoeilijkheden in 2014. Bij de eigenaars lag dit cijfer beduidend lager op 2,49%.

10.2 Woningaanbod

Bron: Provincies.incijfers.be

Zoals aangetoond in het deel demografie staat er Mechelen een grote bevolkingstoename te wachten. Al deze mensen moeten ook gehuisvest worden. Er moet dus ook een toename van het aantal woongelegenheden zijn. Tussen 2010 en 2014 is het aantal woongelegenheden toegenomen met 2,37%. Voor de toekomst staan de komende woonprojecten in de stijgers onder andere

Een verder stijging van het aantal woongelegenheden zal onder andere door volgende stadsprojecten gerealiseerd worden:

Keerdok/Eandissite (parking + 800 woningen)

De Bergen – woonproject Hombeek (99 woningen)

Zorro – woonproject vroegere Comet (300 woningen)

10.3 Evolutie bebouwde percelen oppervlakte in ha

	Mechelen										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal bebouwde oppervlakte	1.659	1.664	1.669	1.688	1.696	1.700	1.713	1.719	1.723	1.727	1.736
Groei (2005=100)	100,0	100,3	100,6	101,8	102,2	102,5	103,3	103,6	103,9	104,1	104,7

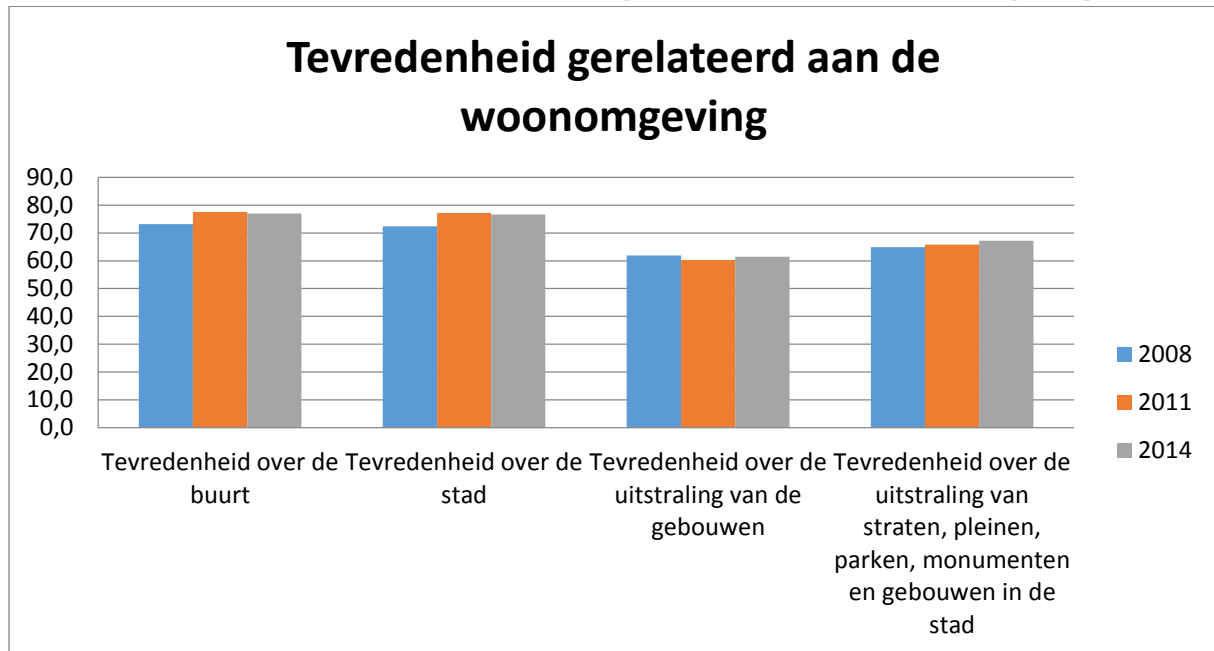
	BE1 FIUS.Regionale steden (Cluster V14)										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal bebouwde oppervlakte	14.967	15.053	15.137	15.256	15.415	15.501	15.551	15.673	15.790	15.883	15.948
Groei (2005=100)	100,0	100,6	101,1	101,9	103,0	103,6	103,9	104,7	105,5	106,1	106,6

	Vlaams Gewest										
	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Totaal bebouwde oppervlakte	233.676	236.174	238.571	241.214	243.767	246.207	248.228	250.393	252.594	254.604	256.232
Groei (2005=100)	100,0	101,1	102,1	103,2	104,3	105,4	106,2	107,2	108,1	109,0	109,7

Bron: Gemeentelijke profielschets update najaar 2015

In 2015 bedroeg de totale oppervlakte van de bebouwde percelen 1.736 ha. Dit is een toename met 4,7% ten opzichte van 2005. Deze toename is kleiner dan die van de Belfius cluster v14 (6,6%) en die van het Vlaamse Gewest (9,7%).

10.4 Tevredenheid over elementen gerelateerd aan de woonomgeving

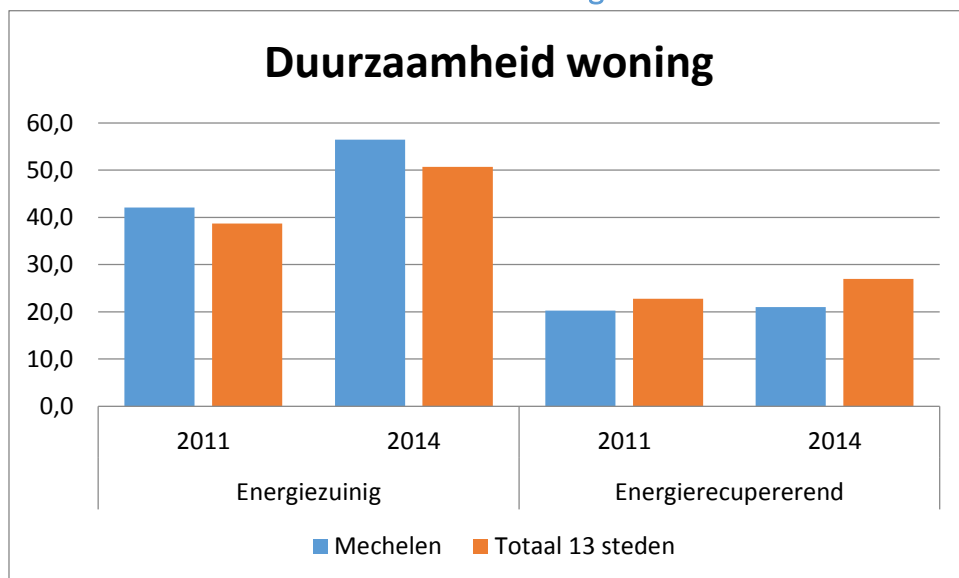

Bron: Stadsmonitor 2014

De tevredenheid van inwoners over hun buurt en/of stad zegt veel over hoe zij de kwaliteit van hun directe woonomgeving zien. T.o.v. 2008 is er voor beide variabelen een stijging vast te stellen. Ongeveer $\frac{3}{4}$ van de inwoners is tevreden over de buurt en de stad.

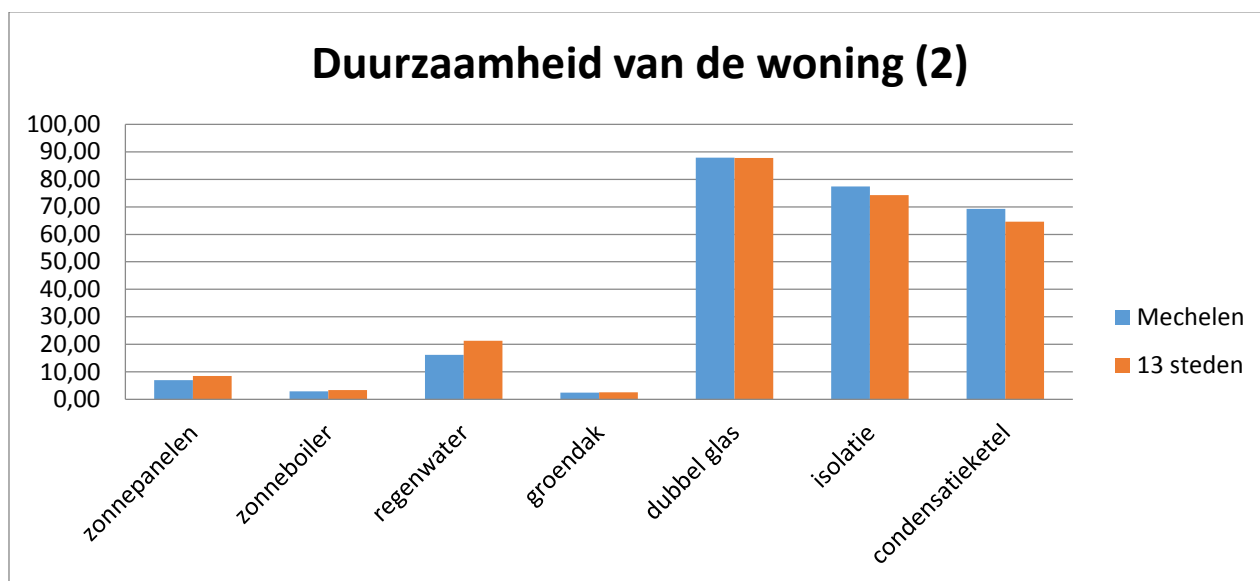
De architecturale uitstraling van een stad is voor bewoners medebepalend hoe ze de kwaliteit van hun woonomgeving en de culturele identiteit van de stad zien. Een hoge tevredenheid schept verbondenheid bij bewoners en is een bron van aantrekkingskracht voor stadsbezoekers en-gebruikers. In 2014 was 61.5% tevreden over de uitstraling van de gebouwen in de buurt. 67.2% was tevreden over de uitstraling van straten, pleinen, parken, monumenten en gebouwen in de stad.

10.5 Duurzaamheid van de woning

Bron: Stadsmonitor 2014

Als we kijken naar de duurzaamheid van woningen stellen we vast dat Mechelen beter scoort dan het gemiddelde van de centrumsteden op het vlak van energiezuinig. Op het vlak van energie recupererend scoren we slechter dan het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Bron: Stadsmonitor 2014

Zoals in de eerste grafiek aangetoond scoort Mechelen goed op energiezuinig. Dit komt ook tot uiting in bovenstaande grafiek. Zo hebben heel veel Mechelaars dubbel glas, isolatie en een condensatieketel. Op al deze drie indicatoren scoren we beter dan de het gemiddelde van de 13 centrumsteden.

Actie

- ⇒ Mechelen geeft een premie voor het aanmoedigen van ecologische duurzaamheid (vb. infiltratievoorzieningen, hemelwaterinstallatie, groendaken).
- ⇒ Mechelen stimuleert energierenovatie van particuliere woningen via het project See2Do.

- ⇒ Mechelen ondersteunt Mechelen Klimaatstad om burgers te sensibiliseren om CO2 neutraal te leven en te produceren.

11. Mobiliteit

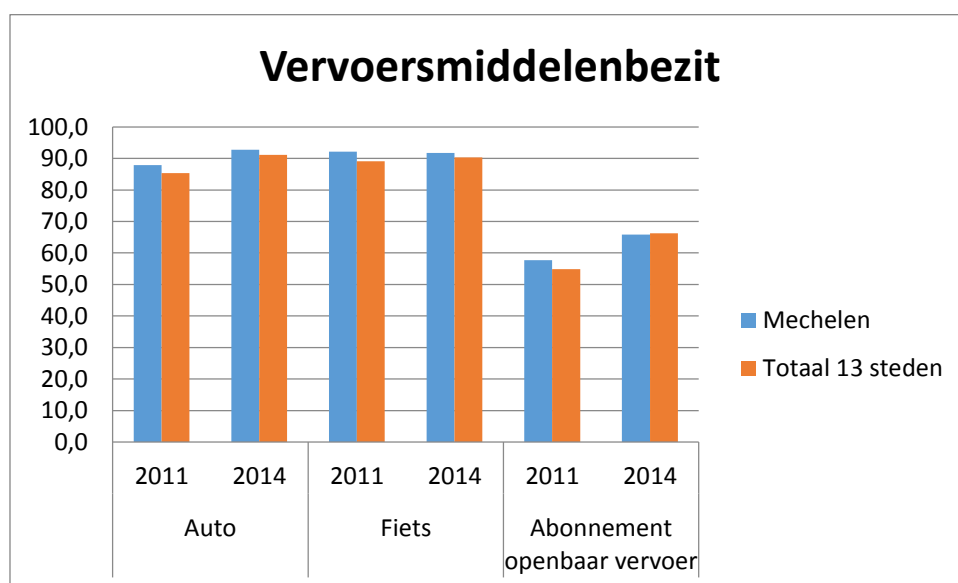
Op het vlak van mobiliteit kampt de stad met de problematiek van een centrumstad. Dit impliceert:

- Woon-werkverkeer
- Schoolverkeer
- Handel-industrieel verkeer
- Bezoekersverkeer
- Parkeer- zoekverkeer

11.1 Vervoersmiddelenbezit

Aandeel (%) van de gezinnen dat in het bezit is van een wagen, een fiets, of een abonnement openbaar vervoer.

Het voertuigbezit (auto, fiets of openbaar vervoer-abonnement) geeft weer welke vervoersopties de inwoners van de stad hebben. Hoe meer bezit en vervoersopties een inwoner heeft, hoe mobieler hij/zij is. Anderzijds is er ook meer een trend naar 'delen' cfr. Autodelen.

Bron: Stadsmonitor 2014

In Mechelen zien we zowel voor de auto als voor een abonnement van het openbaar vervoer een stijging in vergelijking met 2011. Ongeveer 50% van de gezinnen beschikt over 1 auto, bijna 40% beschikt over twee, drie of meer wagens en iets minder dan 10% heeft geen wagen. Naast het reguliere voertuigenbezit, is er een sterk stijgende trend waar te nemen in de populariteit van gedeelde voertuigen. Mechelen telt 740 Cambio-leden die momenteel van 21 auto's op 14 verschillende standplaatsen, gebruik kunnen maken. Daarenboven zijn er 251 personen die actief zijn in Mechelen over 25 particuliere auto-deelsystemen.

Voor verplaatsingen in de vrije tijd is de fiets een populair verplaatsingsmiddel in Mechelen. Voor woon-werk en woon-schoolverplaatsingen gaat met vaak te voet, met de trein of het openbaar vervoer.

Acties

- ⇒ Mechelen onderhoudt faciliteiten voor fietsers en voetgangers en bouwt deze verder uit. Bijzondere aandacht wordt besteed aan het voorzien van veilige fietsenstallingen.
- ⇒ De stad komt tussen voor 33% op een jongerenabonnement van De Lijn
- ⇒ De stad Mechelen komt tussen in de huurprijs van een blue bike
- ⇒ Er wordt actief ingezet in een veilige schoolomgeving. Een voorbeeld hiervan zijn de autovrije schoolstraten.
- ⇒ De stad blijft cambio en Autopia verder ondersteunen dit door voorbehouden parkeerplaatsen en parkeerkaarten te voorzien.
- ⇒ De mobiliteit van minde mobiele burgers wordt gestimuleerd via het project van Taxicheques.

11.2 Pendelintensiteit

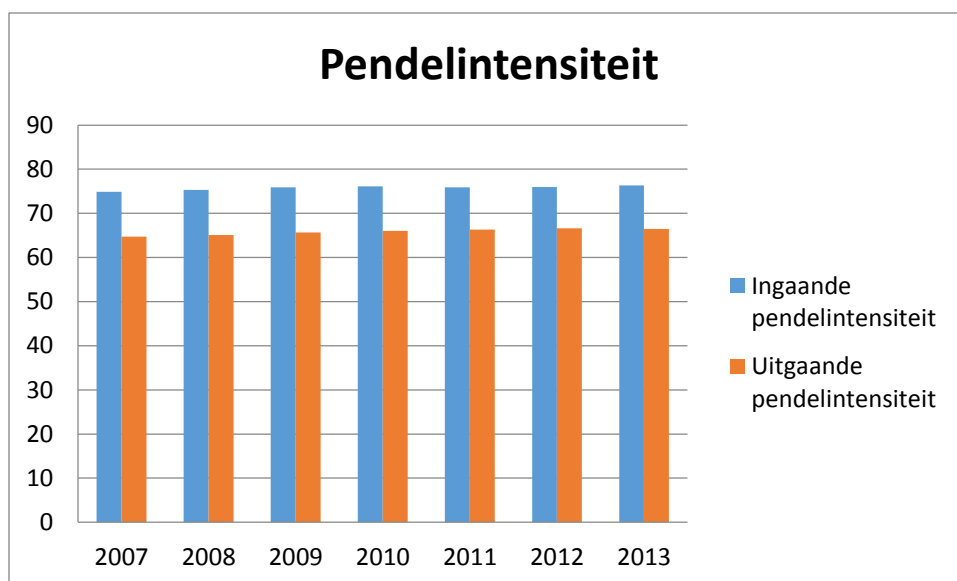
De centrale ligging van Mechelen, tussen Antwerpen, Brussel, Gent en Leuven zorgt ervoor dat er zowel sprake is van een hoge ingaande als uitgaande pendelintensiteit.

11.2.1 Ingaande en uitgaande pendelintensiteit

Deze indicator geeft weer in welke mate een gemeente een aantrekkingskracht uitoefent op werknemers woonachtig buiten de gemeenten en welk aandeel van de bevolking een job buiten Mechelen uitoefent.

Pendelaars maken eveneens gebruik van publieke faciliteiten en als bestuur moet je hier ook rekening mee houden.

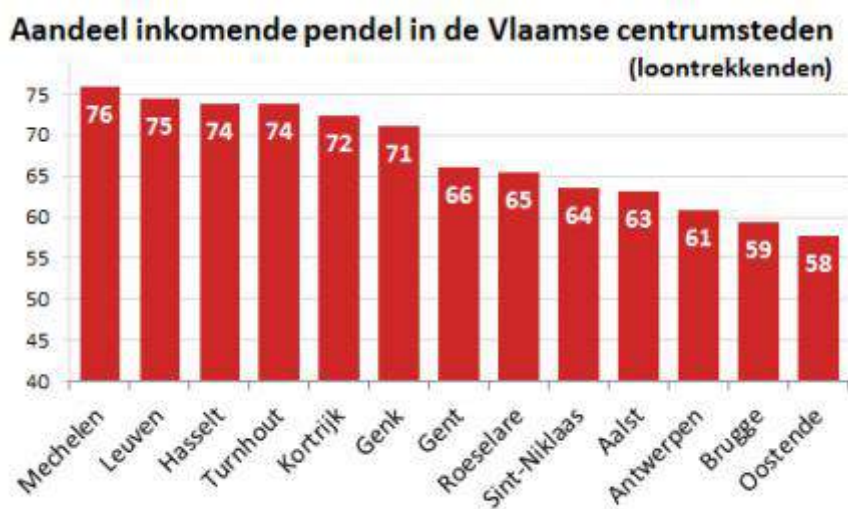
	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Ingaande pendelintensiteit	74.9	75.3	75.9	76.1	75.9	76.0	76.3
Uitgaande pendelintensiteit	64.7	65.1	65.7	66.0	66.3	66.6	66.5

Bron: Stadsmonitor 2014

Zowel de ingaande als uitgaande pendelintensiteit is vrij hoog in Mechelen. Toch stellen we vast dat de ingaande pendelintensiteit het grootst is. Er werken in Mechelen dus veel mensen die hier niet wonen.

Onderstaande grafiek toont ook aan dat het Mechelen de meeste inkomende pendel heeft van alle centrumsteden.

Bron: Vlaamse Arbeidsrekening (Bewerking Steunpunt WSE)

11.3 Basismobiliteit

Er is een evolutie binnen het openbaar vervoerslandschap van basismobiliteit naar basisbereikbaarheid.

Bron: Stadsmonitor 2014

Op weekdays beschikt 87,8% van de Mechelaars over basismobiliteit in de wijk. 10,6% woont op een locatie die bereikbaar is met het openbaarvervoer maar voldoet toch niet aan de basismobiliteitsnorm door te weinig doortocht en 1,6% van de Mechelaars kan geen beroep doen op basis mobiliteit binnen een bepaalde afstand zoals voorzien in de basismobiliteitsnorm.

Op zondag beschikt 73,1% van de Mechelaars over basismobiliteit in de wijk. 21,6% woont op een locatie die bereikbaar is met het openbaarvervoer maar voldoet toch niet aan de basismobiliteitsnorm door te weinig doortocht en 5,3% kan op zondag geen gebruik maken van de basismobiliteit binnen een bepaalde afstand zoals voorzien in de basismobiliteitsnorm.

De Lijn kende de laatste jaren enkele besparingsrondes die ook voelbaar worden in het aanbod en wijzigingen in de structuur van het openbaar vervoer.

Actie

- ⇒ De stad stimuleert en ondersteunt het gebruik van openbaar vervoer
- ⇒ 3^e betalerssysteem:
 - Tussenkost abonnementen
 - Gratis Feestbussen op oudejaarsnacht, Goedkoop shopping biljet tijdens eindejaarsperiode, Gratis bussen op autoloze zondag
- ⇒ Eerder basisbereikbaarheid dan basismobiliteit
 - Inzetten op belangrijke openbaar vervoersassen

- Project taxicheques: Minder mobiele of kansarmen taxicheques aanbieden om alsnog aanvullend vervoer aan te bieden

11.3.1 Tevredenheid over het aanbod bussen/trams in de buurt

De tevredenheid over het aanbod haltes openbaar vervoer in de buurt is soms een indicator voor de nabijheid van haltes. Soms kan een hogere frequentie op een halte iets verder weg zorgen voor een grotere tevredenheid bij bepaalde doelgroepen.

Opdat het openbaar vervoer een evenwaardige vervoersmodus zou zijn als de personenwagen moet er een zeker aanbod zijn in de onmiddellijke omgeving. Deze indicator is dus van belang voor het verhogen van de toegankelijkheid van vervoersmodi en –infrastructuur. Deze indicator is ook van belang voor een efficiënte en evenwichtige inzet van vervoersmodi en –infrastructuur. Hij zegt tevens iets over de kwaliteit van de woonomgeving.

Tevredenheid over aanwezigheid van bussen/trams in de buurt, in 2011 en 2014, in %.

	2011	2014	BI ondergrens (2)	BI bovengrens (2)
Antwerpen	87,9*	82,6	80,9	84,1
Gent	85,6	86,3	83,6	88,5
Aalst	77,0*	73,7	71,4	75,8
Brugge	86,4	84,3	82,3	86,0
Genk	83,3*	80,8	79,1	82,5
Hasselt	86,6*	80,0	76,3	83,2
Kortrijk	78,7	74,1	70,2	77,7
Leuven	87,6	88,2	86,8	89,5
Mechelen	80,1*	64,0	59,6	68,2
Oostende	87,5	87,1	83,9	89,7
Roeselare	73,4*	67,1	62,6	71,2
Sint-Niklaas	77,0	75,1	71,1	78,8
Turnhout	79,6*	73,5	71,2	75,7
Totaal 13 steden	84,6*	80,8	80,0	81,6

(1) * wijst op een significant verschil tussen 2014 en 2011 en dit onder controle van geslacht, leeftijd en opleiding (zie leeswijzer).

(2) BI= betrouwbaarheidsinterval 2014: als de percentages van twee steden binnen elkaars betrouwbaarheidsinterval vallen, is er een grote kans dat het verschil wordt veroorzaakt door toeval en er geen significant verschil is (zie leeswijzer).

Bron: survey Stadsmonitor.

Bron: Stadsmonitor 2014

In 2014 was nog maar 64% van de inwoners tevreden over het aanbod bussen en trams in de buurt. Dit is een sterke daling t.o.v. 2011 toen was nog 80.1% van de inwoners tevreden.

Ook de tevredenheid inzake het aanbod aan haltes openbaar vervoer in de buurt kende een sterke daling van 82,2% in 2008 naar 71,9% in 2014.

Actie

- ⇒ Mechelen neemt deel aan het proefproject rond vervoerregio - basisbereikbaarheid

11.4 Bereikbaarheid van het centrum van de stad

Aandeel (%) inwoners dat vindt dat ze het centrum van de stad gemakkelijk kunnen bereiken.

Tevredenheid over de bereikbaarheid van het stadscentrum is een indicator die iets zegt over de transportverbindingen tussen stadsrand en stadscentrum en de vlotheid waarmee het stadscentrum bereikt kan worden. Een vlot bereikbaar stadscentrum is van belang omdat net daar een aantal

activiteiten geconcentreerd zitten. Dit gaat om een brede waaier van activiteiten zoals winkelen, administratie, culturele activiteiten,....

Tevredenheid over de bereikbaarheid van het centrum van de stad, in 2011 en 2014, in %.

	2011	2014	BI ondergrens (2)	BI Bovengrens (2)
Antwerpen	94,2*	90,1	88,8	91,3
Gent	92,9	92,9	90,8	94,5
Aalst	88,8	87,9	86,3	89,4
Brugge	93,0	93,1	91,8	94,2
Genk	92,7	91,6	90,3	92,7
Hasselt	94,5	93,0	90,6	94,8
Kortrijk	91,8	89,0	86,0	91,4
Leuven	95,1	95,7	94,9	96,5
Mechelen	93,3*	85,6	82,4	88,3
Oostende	94,6	94,5	92,3	96,1
Roeselare	91,6	88,1	85,1	90,7
Sint-Niklaas	90,8	88,7	85,6	91,1
Turnhout	91,8*	90,0	88,5	91,4
Totaal 13 steden	93,2*	91,0	90,4	91,5

(1) * wijst op een significant verschil tussen 2014 en 2011 en dit onder controle van geslacht, leeftijd en opleiding (zie leeswijzer).

(2) BI= betrouwbaarheidsinterval 2014: als de percentages van twee steden binnen elkaars betrouwbaarheidsinterval vallen, is er een grote kans dat het verschil wordt veroorzaakt door toeval en er geen significant verschil is (zie leeswijzer).

Bron: survey Stadsmonitor.

Bron: Stadsmonitor 2014

Ten opzichte van 2011 is de gemiddelde tevredenheid in alle centrumsteden gedaald. Ook in Mechelen daalde de tevredenheid.

Actie

- ⇒ Het actieplan Mechelen Winkelstad wordt uitgevoerd. De bouwstenen hiervan zijn: bereikbaarheid – binnenstad – beleving – bezoekers.

11.5 Parkings in Mechelen

Evolutie van het aantal kortparkeerders in de Indigo parkings in de binnenstad.

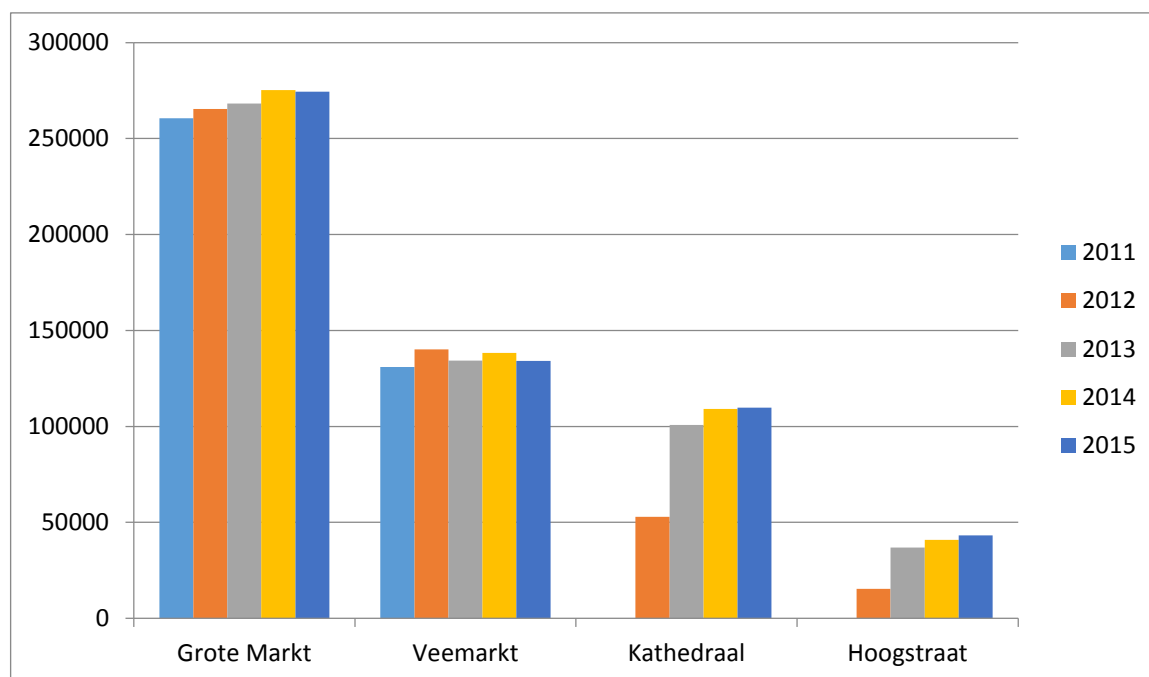
Rotatieparkeerders zijn gebruikers van de parkings die geen abonnement hebben. Het aantal rotatieparkeerders geeft ons dus een idee over het aantal bezoekers aan de binnenstad die met de auto komen.

Aantal betalende wagens per parking						
	2011	2012	2013	2014	2015	Vershil '14/'15
Grote Markt (155 plaatsen)	260.539	265.411	268.251	275.264	274.410	-0,31%
Gemiddelde parkeerduur	2.12h	2.08h	1.91h	1.98h	/	
Gemiddeld	€3.60	€3.53	€3.62	€3.77	/	

OMGEVINGSANALYSE

ticket						
Veemarkt (129 plaatsen)	130.890	140.140	134.355	138.250	134.151	-2,96%
Gemiddelde parkeerduur	2.14h	2.12h	1.95h	2.07h	/	
Gemiddeld ticket	€3.42	€3.40	€3.70	€3.94	/	
Kathedraal (131 plaatsen)		52.970	100.860	109.190	109.852	+0,61%
Gemiddelde parkeerduur		2.25h	2.23h	2.31h	/	
Gemiddeld ticket		€3.83	€4.24	€4.40	/	
Hoogstraat (109 plaatsen)		15.369	36.948	40.854	43.282	+5,94%
Gemiddelde parkeerduur		2.29h	2.26h	2.39h	/	
Gemiddeld ticket		€3.89	€4.29	€4.53	/	
Totaal	391.429	473.890	540.414	563.558	561.695	-0,33%

Bron: Jaarrapport 2015 Concessie parkeerbeheer Mechelen

Door een nieuwe manier van rapporteren door Indigo kan de gemiddelde parkeerduur en de gemiddelde ticketprijs niet opgenomen worden voor het jaar 2015. We stellen wel vast dat in het algemeen het aantal parkeerders gedaald is met 0,33%.

Het meeste wordt er nog steeds geparkeerd in de ondergrondse parking Grote Markt.

Actie

⇒ De komende jaren worden er 3230 nieuwe parkeerplaatsen gerealiseerd.

11.6 Duurzame Kilometers

Duurzame kilometers stad Mechelen

Aantal duurzame kilometers per jaar van 2011 tot en met 2015

Bron: Mechelen klimaatneutraal

Binnen Mechelen worden heel wat kilometers op een duurzame wijze afgelegd. Bovenstaande grafiek geeft hier een overzicht van. In 2014 werd er in totaal 5.371.794 km op een duurzame wijze afgelegd door gebruik te maken van Cambio, elektrische voertuigen, De Lijn, Autopia en Blue Bike. De Lijn blijft de populairste methode om je op een duurzame manier te verplaatsen.

11.6.1 Cambio

37% van de Cambio leden uit Mechelen vulden een enquête in. 38% van de geënquêteerden meldt dat lid worden van Cambio leidde tot wegdoen van de auto. In 27% werd de aankoop van een wagen vermeden door lid te worden.

Specifieke aantallen qua rit-km r's niet gekend. Wel een indicatie, uit het jaarrapport (zie tabel)

	(Veel) vaker	Status Quo	(Veel) minder vaak
<u>Impact op autogebruik</u>			
Gebruik wagen	17%	33%	50%
<u>Impact op gebruik duurzame alternatieven</u>			
Te voet	18%	81%	1%
Fiets	28%	68%	4%
Bus/Tram	25%	67%	8%
Trein	27%	64%	9%

Actie

- ⇒ Mechelen participeert momenteel in 2 Europese projecten (Cyclelogistics en Novelog) omtrent duurzame stadsdistributie (o.a. fietskoeriers, ...)

12.Zorg en opvang

Kinderopvang is een basisvoorziening met een grote impact op vele facetten van het beleid, de samenleving en de individuele gezinnen. Door de bevolkingsexplosie van de laatste jaren is de nood aan opvangplaatsen voor baby's en peuters (0-3 jaar) sterk toegenomen.

Het is noodzakelijk voor werkende ouders en biedt kansen naar tewerkstelling en opleiding. Het is ook nodig ter ondersteuning van het activeringsbeleid dat door de VDAB, het Sociaal Huis en andere organisaties wordt opgezet. Kinderopvang is een middel om kinderarmoede en latere schoolachterstand te bestrijden en zorgt tevens voor de integratie van ouders en kinderen. Het maakt deel uit van het netwerk van gezins- en opvoedingsondersteuning.

De komende jaren staan we voor een aantal belangrijke uitdagingen op het vlak van zorg. De vergrijzing staat immers voor de deur.

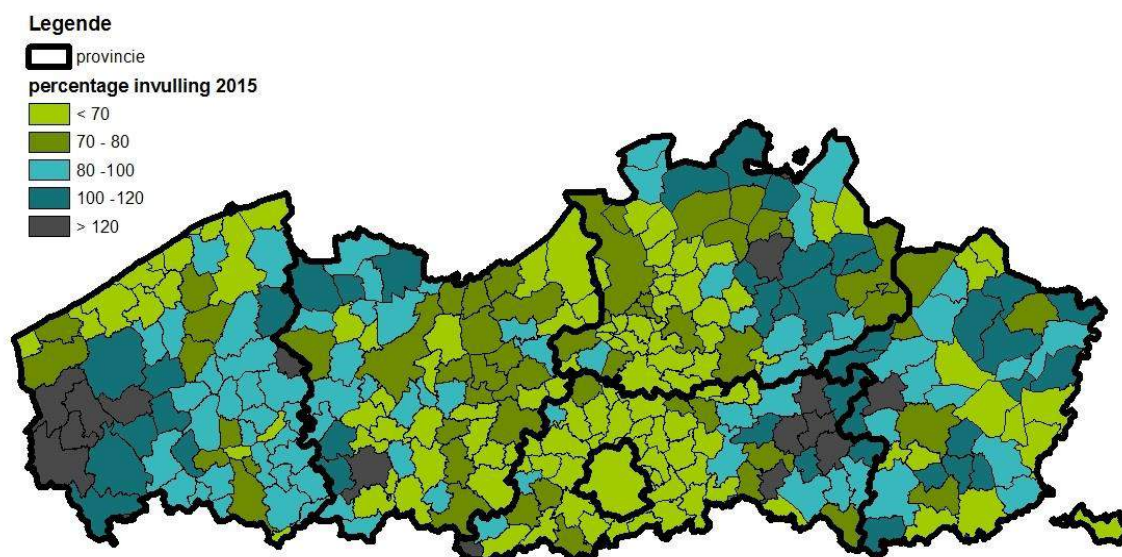
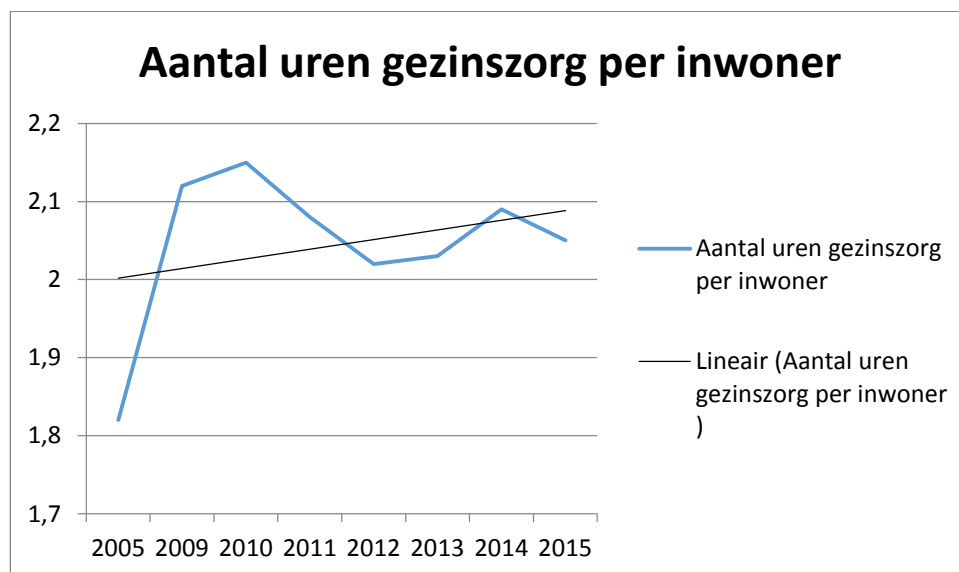
Kernbegrippen hierbij zijn innovatie, samenwerking en preventie. In al onze voorzieningen en zorgformules zullen we namelijk innovatief moeten zijn om te kunnen voldoen aan de verwachtingen van de nieuwe generatie ouderen. Samenwerkingsverbanden moeten vervolgens de rode draad vormen tussen de verschillende diensten waar zorgbehoevenden en hun familie mee in contact komen. En ten slotte moeten we blijven inzetten op preventie, waarbij we focussen op de woonkwaliteit, mobiliteit en de ondersteuning van mantelzorgers, om er zo voor te zorgen dat iedereen zo lang mogelijk thuis kan blijven wonen.

Een belangrijk partner hierbij is het Zorgbedrijf in oprichting. Op de 'zorgmarkt' zijn namelijk heel wat actoren actief. Sommigen leggen zich toe op thuiszorgdiensten, anderen bieden woonzorgcentra aan. Het Zorgbedrijf Mechelen-Sint-Katelijne-Waver biedt echter als enige in de regio beide aan en dan ook nog eens een breed palet aan diensten en voorzieningen binnen deze twee dienstverleningsvormen. Dit is zowel een groot voordeel voor de klant als een sterkte van het zorgbedrijf. De verschillende dienstverleningsvormen kunnen hierdoor vlot op elkaar worden afgestemd en, nog beter, in elkaar overvloeien met zo weinig mogelijk hinder voor de burger. Deze sterkte moeten we de komende jaren dan ook verder uitbouwen en verankeren.

12.1 Gezinszorg en aanvullende thuiszorg

Gezinszorg omvat de hulp- en dienstverlening in het thuismilieu die bestaat uit persoonsverzorging, huishoudelijke hulp en schoonmaakhulp, en de algemene psychosociale en pedagogische ondersteuning en begeleiding die daarmee verband houden. De gezinszorg kan zowel een preventief als een herstellend, verzorgend of palliatief karakter hebben. Ze kan ondersteunend, aanvullend of vervangend zijn.

Gepresteerde uren in 2015 verdeeld over de dienst gezinszorg en aanvullende thuiszorg.

Gemeente	Geprogrammeerde uren 2014	Gepresteerde uren 2015	Invullingsgraad
Mechelen	256.759	173.085,43	67,41

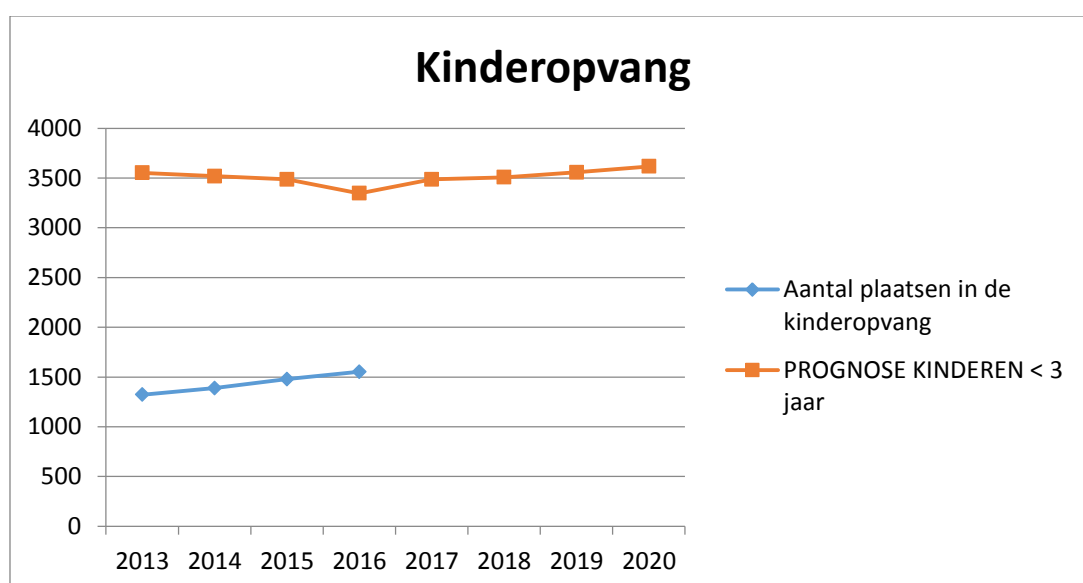
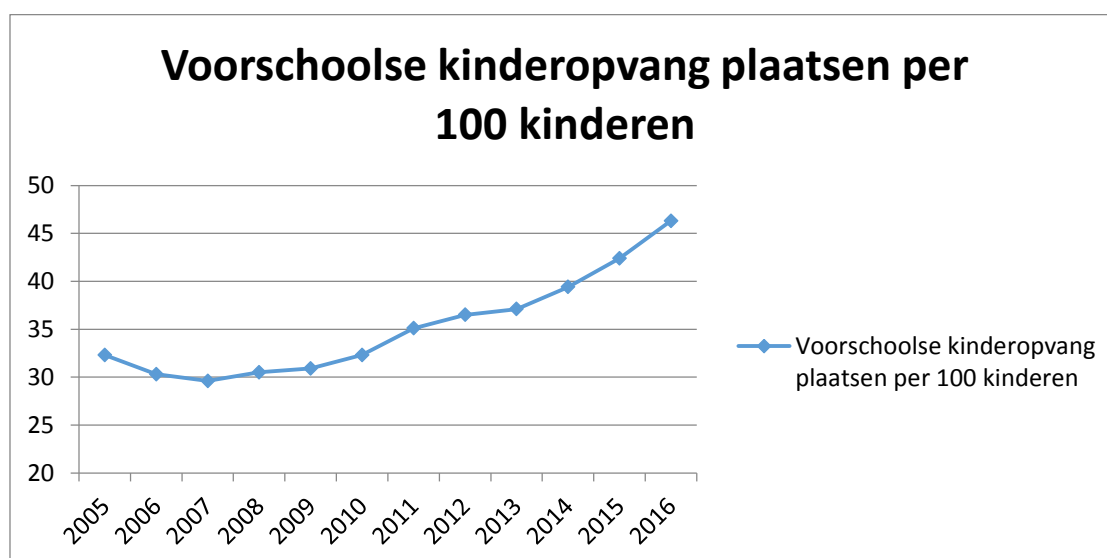
Bron: Agentschap Zorg en Gezondheid

Het aantal gepresteerde uren daalt ten opzichte van 2014. Toen werden er 175.286 uren gepresteerd en lag de invullingsgraad ook net iets hoger (68,70%).

De financiering is afgenomen en ook uitbreidingsmogelijkheden naar aantal uren zijn beperkter, wat mogelijks ook gevolgen heeft op het totaal gepresteerde uren. Voor het zorgbedrijf is er echter een fusie geweest van gezinszorg SKW en Mechelen waardoor er meer uren konden worden opgenomen, zonder verlies aan financiering. Het zorgbedrijf gaat verder inzetten op groei binnen dit domein daar waar andere partners verminderen.

12.2 Kinderopvang

In een leefbare en duurzame stad sluit het aanbod van kinderopvang zoveel mogelijk aan op de vraag. Alle ouders met een nood aan kinderopvang moeten beroep kunnen doen op voorzieningen op hun maat, die zoveel mogelijk aansluiten bij de vertrouwde leefomgeving. Het systeem voor kinderopvang moet betaalbaar en bereikbaar zijn en ook voldoende aangepast om met de diversiteit aan doelgroepen in de stad om te gaan.

Bron: Stadsmonitor 2014 & Marc Lammar

Op 1 januari 2016 telde Mechelen 3.346 kinderen jonger dan 3 jaar en 1.552 opvangplaatsen. Dit resulteert in een dekkingsgraad van 46.3%. Op 1 juli 2016 was het aantal opvangplaatsen al gestegen tot 1.617. De Vlaamse regering heeft de ambitie om in 2017 een dekkingsgraad van 50% te behalen. Hiervoor moeten er in Mechelen nog 127 extra opvangplaatsen gerealiseerd worden.

48.1% van de Mechelaars is tevreden met de spreiding van de voorschoolse kinderopvang in de stad ten opzichte van de stadsrand.

97.8% van de 0-3- jarigen woont binnen 1.000m loopafstand van voorschoolse kinderopvang.

Actie

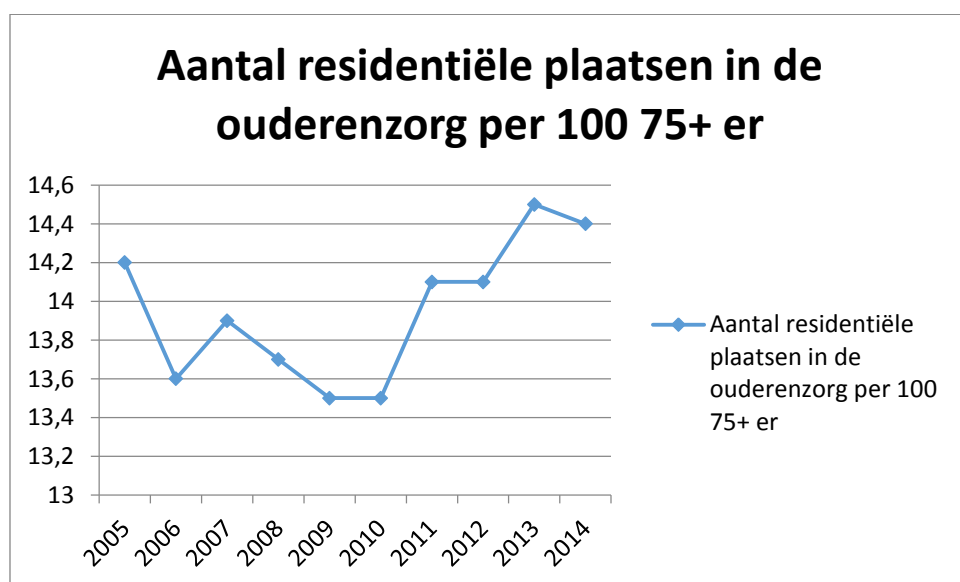
- ⇒ Om de toegang tot alternatieve vormen van financiering voor potentiële initiatiefnemers, op het vlak van kinderopvang, te vergemakkelijken wordt er binnen Mechelen een crowdfunding project opgezet.
- ⇒ Het lokaal loket kinderopvang ondersteunt ouders in hun zoektocht naar een geschikte opvangplaats.
- ⇒ Mechelen ondersteunt activeringstrajecten in combinatie met aangepaste kinderopvang via het Europees interreg project PACE (zie p. 58)

12.3 Ouderenzorg

12.3.1 Residentiële ouderenzorg

Aantal plaatsen in woonzorgcentra (de vroegere rusthuizen) en in assistentiewoningen (voorheen serviceflats genoemd).

In een leefbare en duurzame stad sluit het aanbod aan residentiële ouderenzorg zoveel mogelijk aan op de behoefte. Hoe minder plaatsen er zijn, hoe groter de discrepantie tussen het aanbod en de behoefte.

Bron: Stadsmonitor 2014 en Agentschap zorg & gezondheid

Mechelen telt 14.4 plaatsen per 100 75-plussers in 2014.

Men vindt meer residenties voor ouderenzorg in de stadsrand dan in de stad.

Op 1 september 2015 waren er 798 erkende plaatsen in WZC. Het programmatiecijfer van Mechelen is 1.103. Met het huidige aanbod voldoen we niet aan dit cijfer. Maar er staan nog 172 plaatsen op de beslissing- erkenningskalender en er zijn nog 98 plaatsen gepland. Met deze cijfers erbij hebben we een tekort van 35 plaatsen.

De Mechelaars zijn vergeleken met de andere centrumsteden het minst tevreden over het aanbod aan zorgvoorzieningen voor ouderen in de buurt (48%). 30% daarvan is bovendien eerder of helemaal ontevreden.

12.4 Betaalbaarheid van zorg en opvang

Aandeel (%) van de inwoners dat gezondheidsuitgaven niet op tijd kan betalen.

Betaalbaarheid van zorg en opvang, aandeel dat niet tijdig kon betalen, in 2011 en 2014, in %.

	2011	2014	BI ondergrens (1)	BI bovengrens (1)
Antwerpen	8,5	9,0	7,8	10,4
Gent	7,4	7,1	5,4	9,3
Aalst	5,9	5,3	4,1	6,7
Brugge	5,7	5,1	4,0	6,4
Genk	7,3	8,5	7,3	9,8
Hasselt	4,2	4,1	2,8	6,2
Kortrijk	6,1	5,1	3,5	7,4
Leuven	4,0	5,2	4,3	6,2
Mechelen	6,4	6,9	5,0	9,5
Oostende	8,2	7,3	5,2	10,1
Roeselare	5,7	5,9	4,0	8,6
Sint-Niklaas	6,0	5,5	3,8	8,0
Turnhout	7,9	8,8	7,3	10,6
Totaal 13 steden	7,0	7,1	6,5	7,7

(1) BI= betrouwbaarheidsinterval 2014: als de percentages van twee steden binnen elkaars betrouwbaarheidsinterval vallen, is er een grote kans dat het verschil wordt veroorzaakt door toeval en er geen significant verschil is (zie leeswijzer).

Bron: survey Stadsmonitor.

Bron: Stadsmonitor 2014

6.9% van de Mechelaars geeft aan het voorbije jaar problemen te hebben gehad om gezondheidsuitgaven tijdig te betalen. Dit aantal ligt onder het gemiddelde van de centrumsteden. De stijging in Mechelen is wel hoger dan de stijging in de centrumsteden.

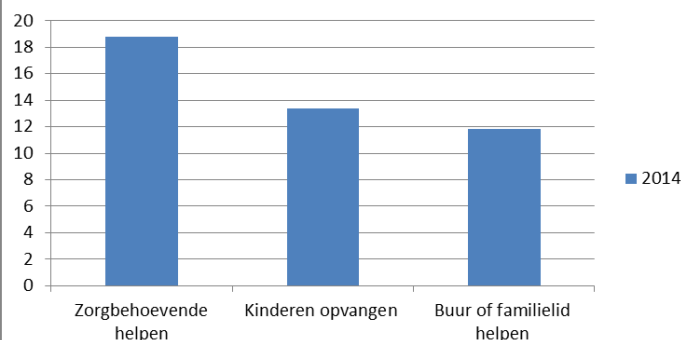
Er is een groot verschil naar gezondheidstoestand. Mensen met een slechte gezondheid hebben dubbel zoveel betalingsproblemen voor gezondheidsuitgaven dan gezonde mensen.

12.5 Mantelzorg

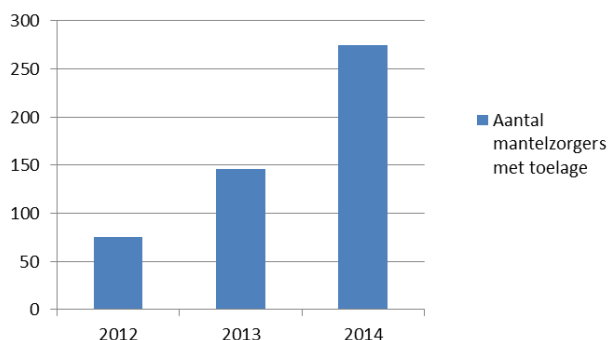
Aandeel (%) van de inwoners dat mantelzorg biedt.

De mate waarin mensen voor elkaar zorgen zegt veel over de sociale cohesie en de kwaliteit van het zorgsysteem. In een leefbare en duurzame stad is het zorgsysteem aangepast aan de diversiteit van doelgroepen, grijpt het zo weinig mogelijk in, sluit het zoveel mogelijk aan op de vertrouwde leefomgeving en krijgen mantelzorgers voldoende actieve ondersteuning.

Mantelzorg in 2014 in %

Aantal mantelzorgers met toelage

Bron: Stadsmonitor 2014 en jaarverslag 2014 Sociaal Huis p.59

- 18.8% van de inwoners zorgen wekelijks of dagelijks voor een zorgbehoevend
- 13.4% vangt wekelijks of dagelijks een kind op
- 11.8% helpt wekelijks of dagelijks een buur of familielid

Meer bekendheid bij de Mechelaar rond de gemeentelijke mantelzorgtoelage en bijkomende projecten ter ondersteuning van mantelzorgers bracht een fikse stijging van het aantal aanvragen van een mantelzorgtoelage teweeg.

12.6 Lokale dienstencentra

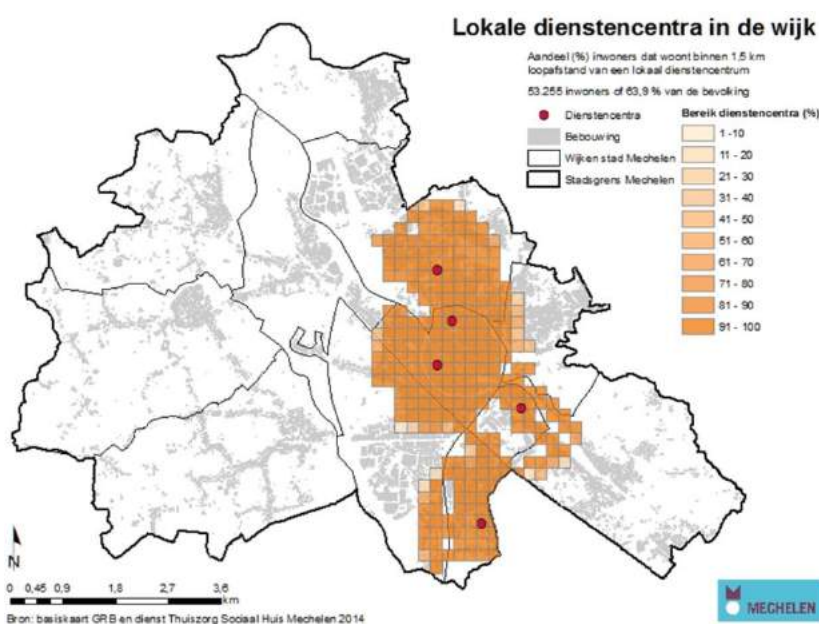
Steeds meer Mechelaars vinden de weg naar de lokale dienstencentra. De gemiddelde leeftijd van de bezoekers blijft circuleren rond de 73 jaar. Het zijn dus vooral de oudere Mechelaars die in het lokale dienstencentra binnenstappen. Daarnaast blijkt dat vrijwilligerswerk in een lokaal dienstencentrum een aantrekkelijke tijdsinvestering is, want jaarlijks groeit het vrijwilligersteam.

	Geregistreeerde klanten	Gem. leeftijd van de klant	Vrijwilligers	Totaal aantal klantenacties
Den Abeel				
2015	623	73	44	32.946
2014	517	75	42	33.424
2013	476	74	39	32.725
Den Diegem				
2015	512	69	28	24.354
2014	675	72	22	27.695
2013	645	76	16	27.733
De Schijf				

OMGEVINGSANALYSE

2015	362	75	36	21.214
2014	331	76	33	21.164
2013	328	74	32	18.777
De Rooster				
2015	397	66	22	13.284
2014	358	64	22	14.476
2013	395	65	19	16.369
De Smis				
2015	357	60	28	12.263
2014	252	77	25	10.258
2013	309	76	18	11.303

Bron: Jaarverslag Sociaal Huis 2015

64 % van de inwoners van Mechelen woont op minder dan 1.500m loopafstand van een lokaal dienstencentra.

12.7 Aangepaste woningen voor senioren

Het Sociaal Huis biedt 396 aangepaste woningen voor senioren aan. 138 van deze woningen zijn erkend als groep van assistentiewoningen of als sociale assistentiewoningen. De overige 258 woningen worden gehuurd door ouderen (60+) met een zorgbehoefte die het ook financieel wat moeilijker hebben.

Onderstaande tabel toont een duidelijk stijgende trend in de vraag naar woongelegenheden voor senioren.

	2015	2014	2013	2012	2011
Aantal kandidaten op de wachtlijst voor een seniorenwoning	175	169	167	148	136

Bron: Jaarverslag Sociaal Huis 2015

13. Sociale principes

In een leefbare en duurzame stad leven de burgers ondanks hun onderlinge verschillen met elkaar samen en wordt het burgerschap gedeeld. Een belangrijke voorwaarde daarbij is dat er op een open en positieve manier omgegaan wordt met diversiteit.

Naast diversiteit is ook armoede een factor waar zeker rekening mee gehouden moet worden. Armoede wordt vaak gelijkgesteld met het hebben van een ontoereikend inkomen. Dit is uiteraard een belangrijk aspect van armoede, maar het gaat om meer. Armoede is ook een verhaal van het gebrek aan kansen. De term kansarmoede is een duurzame toestand waarbij mensen onvoldoende kansen hebben om toegang te hebben tot meerdere gebieden van het individuele en collectieve bestaan. Als stad moet je hiermee rekening houden en proberen toch kansen te creëren voor deze burgers. Vooral bij kinderen moet hier extra aandacht naar gaan.

Als er binnen de stad een sterk sociaal weefsel en een persoonlijk netwerk is kan dit resulteren in een positieve invloed op het vertrouwen van de mensen in de medemens en in de samenleving in het algemeen. Dit kan je als stad dus alleen maar aanmoedigen en een manier om dit te doen is vrijwilligerswerk aanmoedigen en ondersteunen maar ook het openstellen van lokale dienstencentra in de wijk. Hierdoor kan de verbondenheid tussen de burgers alleen maar toenemen.

13.1 Houding tegenover diversiteit

Aandeel (%) van de inwoners dat positief staat tegenover diversiteit.

Houding tegenover diversiteit, in 2011 en 2014, in %.

	2011	2014	BI ondergrens (2)	BI bovengrens (2)
Antwerpen	46,0*	52,1	50,1	54,2
Gent	47,2*	55,0	51,5	58,5
Aalst	29,9	32,8	30,5	35,3
Brugge	43,6	43,3	40,8	45,8
Genk	51,3*	54,7	52,6	56,8
Hasselt	43,7	44,3	40,3	48,4
Kortrijk	33,3*	41,3	37,3	45,4
Leuven	56,1*	63,3	61,3	65,2
Mechelen	42,1*	49,9	45,7	54,1
Oostende	34,1	36,1	32,1	40,2
Roeselare	34,4	33,2	29,2	37,4
Sint-Niklaas	33,8	36,9	32,9	41,2
Turnhout	39,3	39,8	37,4	42,3
Totaal 13 steden	43,4*	48,2	47,2	49,2

(1) * wijst op een significant verschil tussen 2014 en 2011 en dit onder controle van geslacht, leeftijd en opleiding (zie leeswijzer).

(2) BI= betrouwbaarheidsinterval 2014: als de percentages van twee steden binnen elkaars betrouwbaarheidsinterval vallen, is er een grote kans dat het verschil wordt veroorzaakt door toeval en er geen significant verschil is (zie leeswijzer).

Bron: survey Stadsmonitor.

Bron: Stadsmonitor 2014

In Mechelen is sprake van een significante toename t.o.v. 2011 van het aandeel inwoners met een positieve houding tegenover diversiteit.

13.2 Sociale integratie en vrijwilligerswerk

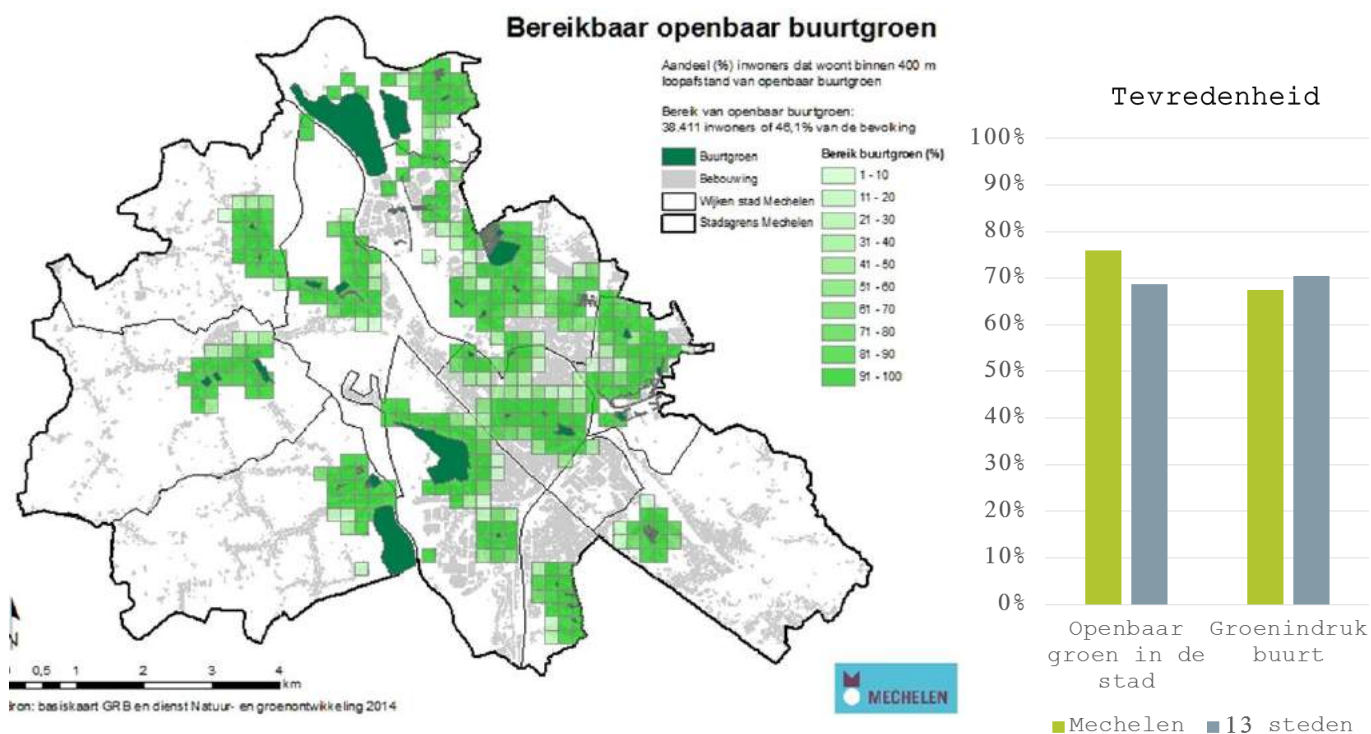
58.2% van de Mechelaars sprak zich in 2014 positief uit over sociale integratie in de buurt. In 2011 was dit cijfer ongeveer hetzelfde.

In 2014 was 14% van de bevolking actief binnen het vrijwilligerswerk. Dit is een van de hoogste scores binnen de centrumsteden. De Mechelaar is dus bereid om onbaatzuchtig anderen te helpen.

14. Natuur en milieu

14.1 Bereikbaar openbaar buurtgroen

Buurtgroen is belangrijk voor een gezonde woon- en leefomgeving: het draagt bij aan de kwaliteit van de woon- en leefomgeving, het is een belangrijke voorziening voor de uitrusting van de buurt, het bevordert de verwevenheid van functies in de buurt en het kan ook recreatief gebruikt worden en ruimte bieden voor sport en spel in de buurt.

Bron: H. Schelfaut & H. Lahousse, voorstelling stadsmonitor 2014

46% van de inwoners van Mechelen woont binnen 400 m loopafstand van openbaar buurtgroen. In het algemeen zijn de burgers tevreden over dit buurtgroen.

Actie

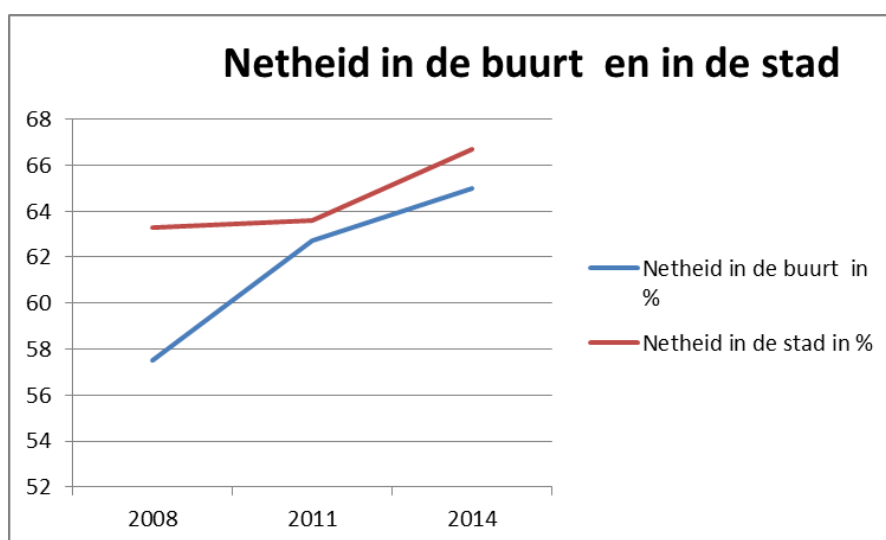
- ⇒ Mechelen maakt de beheerplannen voor de heraanleg van parken op en implementeert ze conform de principes van harmonisch park- en groenbeheer.
- ⇒ Mechelen bouwt een netwerk uit van nieuwe stadsparken en kleinere groene plaatsen in en rond de stad, onder meer door het ontpitten van binnengebieden tot groene longen. Mechelen legt nieuwe stadstuinen, parken en groenzones aan conform de principes harmonisch park- en groenbeheer.

- ⇒ In 2016 werd er al heel wat extra groen gerealiseerd en ook in 2017 wordt hier verder op ingezet. Vb.: Sint Mettetuin, Rik Wouterstuin, Caputsteenpark, Tinelpark

14.2 Indruk van netheid in de stad en in de buurt

De indruk die bewoners hebben over de netheid van hun stad en buurt bepaalt mee hoe ze de kwaliteit van hun woonomgeving inschatten. Bovendien blijken fysieke verwaarlozing en verloederding van de infrastructuur vaak een bron te vormen van onveiligheidsrisico's en onveiligheidsgevoelens. In een leefbare en duurzame stad komt de milieudienstverlening tegemoet aan de behoeften van stadsbewoners- en gebruikers op dit vlak.

In 2014 was 65% van de Mechelaars tevreden over de netheid in de buurt en 66,7% over de netheid in de stad. Dit is een significante stijging ten opzichte van 2008.

Bron: Stadsmonitor 2014

Actie

- ⇒ De Netheidsbarometer werd ontwikkeld en gebruikt als opvolgtool. Binnen deze barometer wordt het behandelen van de meldingen en het aantal meldingen en vaststellingen met betrekking tot het openbaar domein opgevolgd.
- ⇒ Het onderhoud van het openbaar domein is een continu aandachtspunt, dat integraal en wijkgericht wordt aangepakt.
- ⇒ Een digitaliseringstraject beheer openbaar domein werd uitgezet en gaat verder uitgewerkt worden in 2017.
- ⇒ Mechelen past een dynamisch en wijkgericht veegplan toe op het openbaar domein.

14.3 Tevredenheid over huisvuilvoorzieningen

Aandeel (%) van de inwoners dat tevreden is over de huisvuilvoorzieningen in de stad.

De 'milieudienstverlening' in een leefbare en duurzame stad is op het vlak van afvalbeheer en sluikstort, integraal waterbeheer, bodemsanering, luchtzuivering en milieuhinder voldoende uitgebouwd zodat ze tegemoetkomt aan de behoeften van alle stadsinwoners en - gebruikers.

Tevredenheid over huisvuilvoorzieningen, in 2011 en 2014, in %.

	2011	2014	B.I. Ondergrens (2)	B.I. Bovengrens (2)
Antwerpen	75,6	77,4	75,5	79,3
Gent	80,2*	85,9	83,1	88,2
Aalst	75,3*	81,4	79,2	83,4
Brugge	86,2	86,2	84,3	88
Genk	91,0*	78,7	76,8	80,4
Hasselt	91,3*	86,9	83,6	89,5
Kortrijk	84,4*	89,5	86,5	91,9
Leuven	80,7	79,9	78,1	81,5
Mechelen	75,8*	82,9	79,3	86,0
Oostende	81,7	84,8	81,2	87,8
Roeselare	82,9	84,7	81,1	87,7
Sint-Niklaas	72,9	70,7	66,5	74,6
Turnhout	73,9*	78,8	76,5	80,9
Totaal 13 steden	79,6*	81,5	80,6	82,3

(1) * wijst op een significant verschil tussen 2014 en 2011 en dit onder controle van geslacht, leeftijd en opleiding (zie leeswijzer).

(2) BI= betrouwbaarheidsinterval 2014: als de percentages van twee steden binnen elkaars betrouwbaarheidsinterval vallen, is er een grote kans dat het verschil wordt veroorzaakt door toeval en er geen significant verschil is (zie leeswijzer).

Bron: survey Stadsmonitor.

Bron: stadsmonitor 2014

De tevredenheid over de huisvuilvoorzieningen is sterk toegenomen de voorbije jaren. In 2011 scoorde Mechelen (75.8%) nog lager dan het gemiddelde van de centrumsteden (79.6%). In 2014 scoorde Mechelen (82.9%) beter dan het gemiddelde (81.5%).

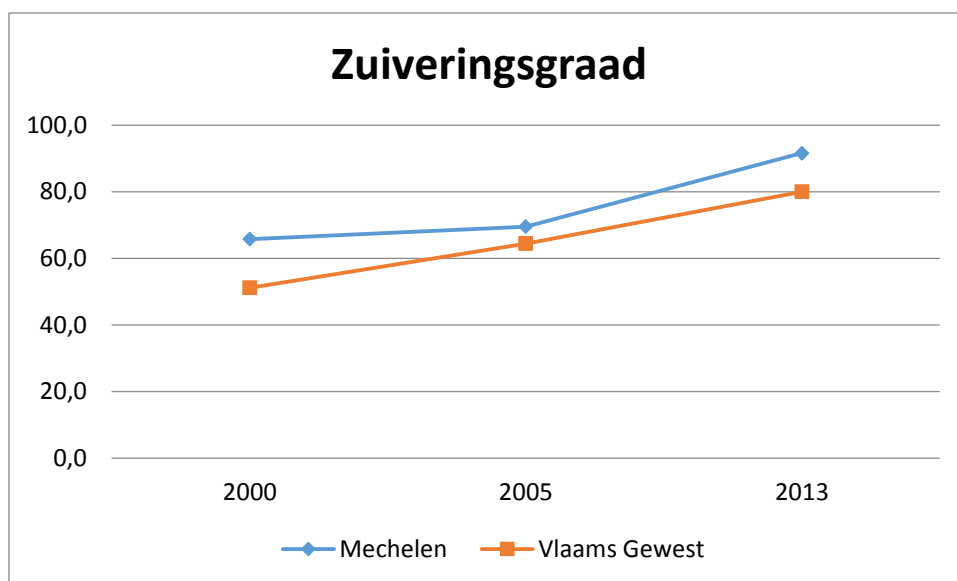
Actie

- ⇒ Mechelen ondersteunt sensibiliserende acties betreffende duurzaam beheer van materialenkringlopen en afvalstoffen.
- ⇒ Mechelen verleent projectsubsidies voor afvalpreventie.

14.4 Waterzuivering

De milieukwaliteit in de stedelijke omgeving komt tegemoet aan de behoeften van alle levende wezens. Zij heeft geen negatieve invloed op de gezondheid van de bewoners. Deze indicator geeft een indicatie van de mate waarin de milieukwaliteit in de stad verhoogt.

De huidige zuiveringsgraad betreft het aantal op de riolering aangesloten inwoners dat gezuiverd wordt op een rioolwaterzuiveringsinstallatie (RWZI) ten opzichte van het totaal aantal inwoners voor de gemeente volgens de authentieke referentiedata uit het CRAB en de rijksregister-stratentabel van de Vlaamse Milieumaatschappij (VMM).

Bron: Stadsmonitor 2014

De zuiveringsgraad is van 65,8% in 2000 gestegen naar 91,6% in 2013. Dit is veel hoger dan het gemiddelde van het Vlaamse Gewest waar de zuiveringsgraad in 2013 80 % bedroeg.

14.5 Bodembezetting naar functie

Aandeel (%) van de bebouwde en onbebouwde oppervlakte naar functie in de stad

Bebouwde oppervlakte naar functie, in 2003-2004, 2008-2009 en 2013-2014, in %.

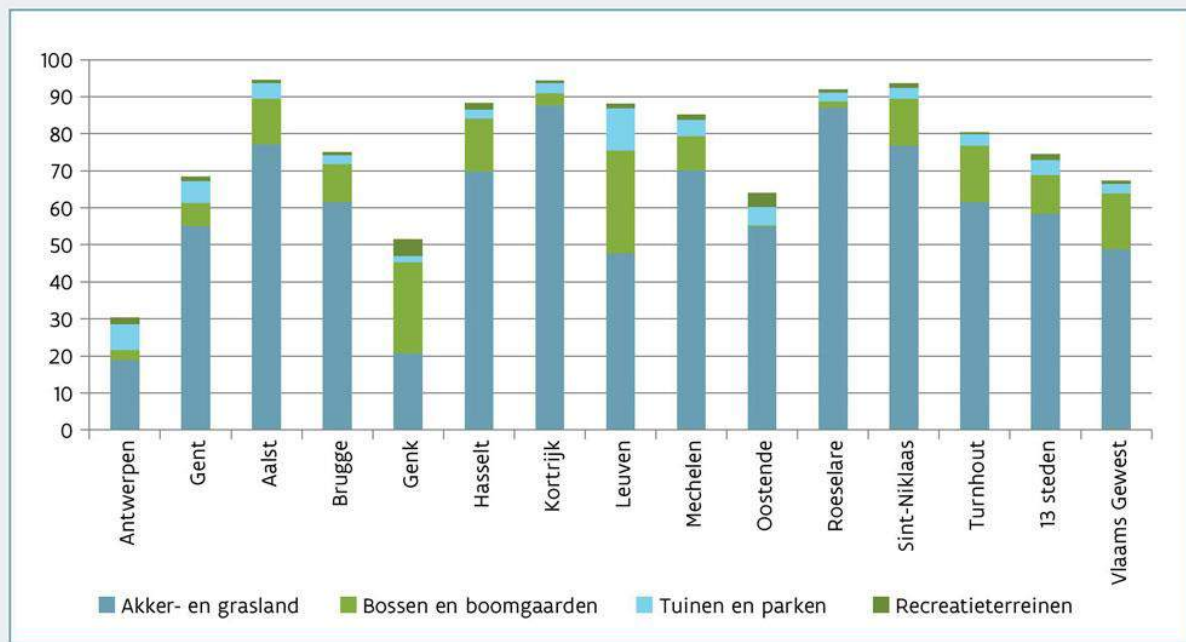
	Woonfunctie			Economische functie			Welzijn en recreatieve functie		
	2003-2004	2008-2009	2013-2014	2003-2004	2008-2009	2013-2014	2003-2004	2008-2009	2013-2014
Antwerpen	49,7	51,0	52,2	34,5	33,2	31,2	10,6	10,7	10,6
Gent	55,4	55,5	56,5	31,7	31,8	30,9	9,7	9,6	9,7
Aalst	72,7	73,4	74,2	19,7	19,1	18,6	6,1	6,1	6,2
Brugge	63,6	62,8	63,2	20,8	22,3	22,4	10,1	9,7	9,5
Genk	50,6	51,7	52,4	34,2	32,9	33,2	13,0	13,2	12,3
Hasselt	71,4	71,4	72,3	17,4	17,0	16,7	9,1	8,8	8,9
Kortrijk	67,6	67,7	68,3	21,7	21,4	20,6	8,9	9,1	9,3
Leuven	63,7	64,6	66,5	16,4	15,6	14,9	14,7	15,1	14,5
Mechelen	60,4	61,2	62,4	29,6	28,2	27,0	7,2	7,7	7,4
Oostende	53,1	51,1	51,2	29,5	31,3	32,7	10,3	10,9	9,5
Roeselare	66,0	65,8	65,6	25,5	25,5	25,9	6,0	6,4	6,2
Sint-Niklaas	70,1	71,0	71,5	21,0	20,2	19,6	7,0	7,0	7,0
Turnhout	54,7	56,0	57,4	29,1	28,4	27,2	13,4	12,9	12,7
Totaal 13 steden	60,1	60,6	61,5	26,7	26,2	25,6	9,7	9,8	9,6
Vlaams Gewest	73,6	74,1	74,7	16,6	16,3	16,0	7,1	6,8	6,7

Bron: Kadaster, bewerking SVR.

Bron: Stadsmonitor 2014

Doorheen de jaren is het aandeel voor woonfunctie lichtjes toegenomen tot 62,4% in 2013-2014. Deze toename zorgt voor een kleine daling van de oppervlakte voor economische en welzijn en recreatieve functie.

Onbebouwde oppervlakte naar functie, in 2013-2014, in %.

Bron: Kadaster, bewerking SVR.

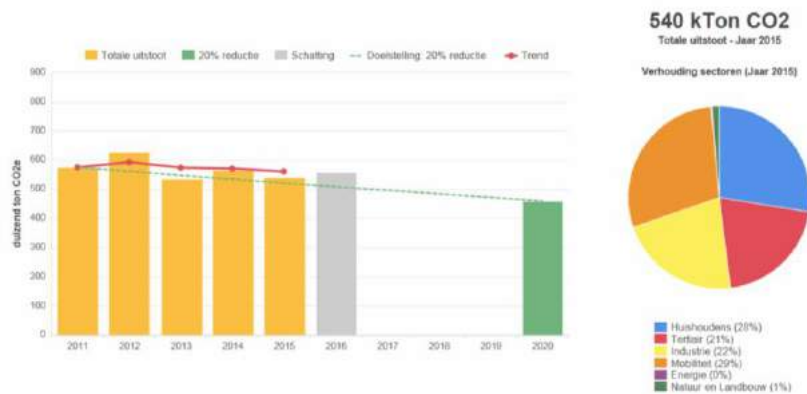
Bron: Stadsmonitor 2014

Van de onbebouwde oppervlakte in Mechelen bestaat het grootste deel (ongeveer 70%) uit akker- en grasland.

14.6 Evolutie CO2-uitstoot per jaar

CO2 uitstoot stad Mechelen per jaar

(duizend ton CO2e per jaar)

Bron: Mechelen Klimaat Neutraal

Mechelen heeft zich als doel gesteld om tegen 2020 de uitstoot van CO2 te reduceren met 20%. Bovenstaande grafiek geeft een overzicht van de jaarlijkse uitstoot en de doelstelling. Uit het taartdiagramm blijkt dat de meeste uitstoot afkomstig is van huishoudens en mobiliteit.

Actie

- ⇒ Mechelen geeft EVA Mechelen een toelage ter promotie van Donderdag Veggiedag en om burgers te sensibiliseren om vegetarisch te eten.

- ⇒ Mechelen ondersteunt Mechelen Klimaatstad om burgers te sensibiliseren om CO2 neutraal te leven en te produceren.
- ⇒ Mechelen heeft een beheersovereenkomst met Energiepunt Mechelen en geeft hiervoor een werkingstoelage in het kader van de Vlaamse Energielening.
- ⇒ Mechelen komt haar engagement na in de ondertekening van de Convenant of Mayors.
- ⇒ Mechelen stimuleert energierenovatie van particuliere woningen via het project See2Do.

15. Burgerschap en overheid

Klantgerichte dienstverlening is een thema dat transversaal door de meeste andere thema's loopt. Maximale klantgerichtheid vertrekt vanuit het principe dat het de klant zelf is die moet kunnen kiezen via welk kanaal hij zijn dienstverlening wenst te ontvangen. Verder inzetten op digitalisering en tegelijkertijd de andere kanalen/middelen behouden, zal eveneens bijdragen tot het dichten van de digitale kloof die er nog steeds is.

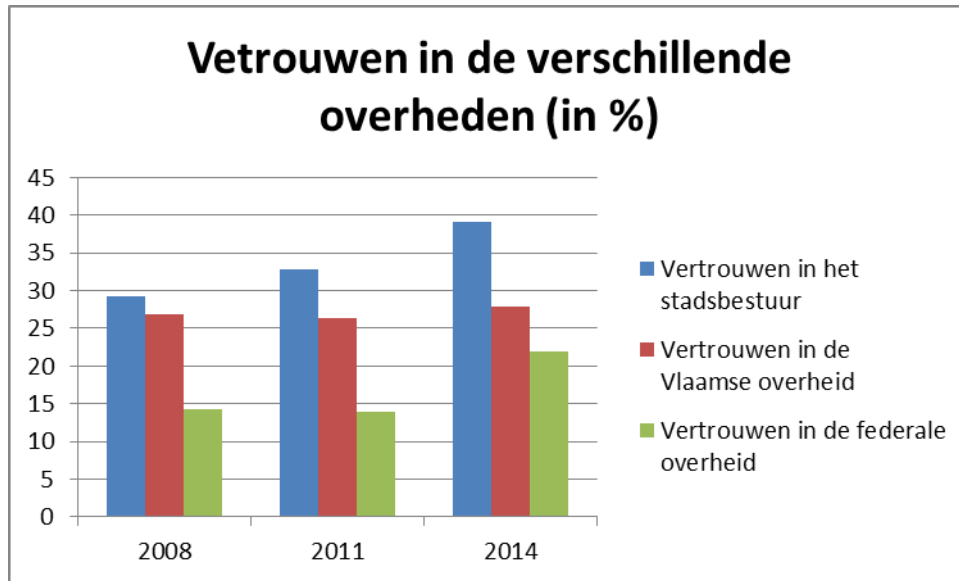
Doelstelling van deze legislatuur is dat minimaal 80 % van onze administratieve diensten ook digitaal worden aangeboden naast de reeds bestaande kanalen. In een klantgerichte organisatie moeten de ICT-architectuur en de werkprocessen vertrekken vanuit een geïntegreerde aanpak, met een data-infrastructuur en middelen om de technische voorwaarden te realiseren die dit multikanaal denken kan realiseren.

Mechelen zet ook de logische stap door zijn organisatie volledig klantgericht te kantelen en zijn frontoffices zoals loketten, telefonisch onthaal, digitale loketten, enz. niet meer aan te sturen vanuit een product-georiënteerde organisatie, maar wel vanuit een gecentraliseerde en klantgerichte aansturing. Telefonisch onthaal wordt gecentraliseerd, de werking van de diverse winkels van de stad worden op elkaar afgestemd en moeten aan minimumvoorwaarden voor dienstverlening beantwoorden. Informatie, zowel digitaal als in print, moet niet vanuit de dienst, dan wel vanuit een klantenperspectief starten en clustering van informatie moet de basis zijn.

Als meest nabije bestuursniveau moet de stad fungeren als portaal voor alle overheid gerelateerde info (één loket principe). Naast de klassieke kanalen gericht naar alle burgers (broadcasting) moet de stad inzetten op kanalen die de voor elke burger relevante info brengen (narrowcasting): de website moet personaliseerbaar zijn en Mechelen moet zijn direct marketing databeheer beginnen uitwerken om gerichte communicatie naar burgers mogelijk te maken.

Niet alleen klantgerichtheid is belangrijk. Als bestuur moet je ook een aantal trappen van de participatieladder bewandelen. Het is niet mogelijk elke burger over alles dat er in de stad gebeurt te informeren. Maar soms moet je naast informeren ook consulteren of laten participeren.

15.1 Vertrouwen in het stadsbestuur vergeleken met het vertrouwen in de Vlaamse en Federale overheid

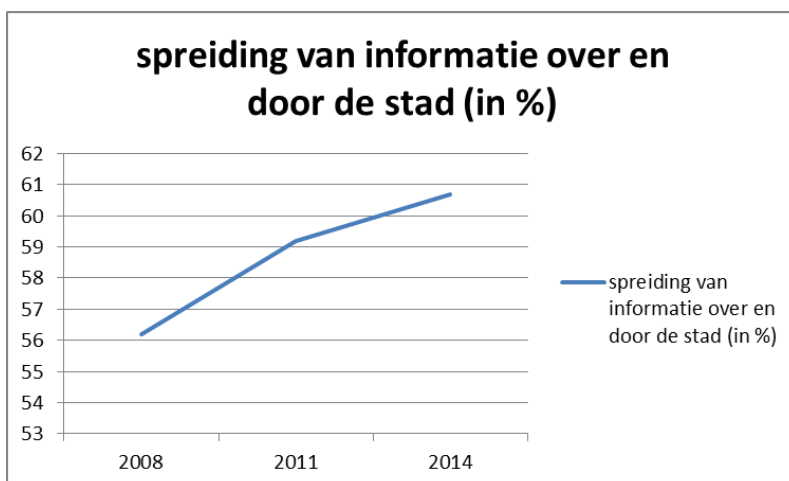
Bron: Stadsmonitor 2014

Het vertrouwen in het stadsbestuur gaat sinds 2008 alleen maar in stijgende lijn. Vergeleken met de verschillende overheden heeft de burger toch het meeste vertrouwen in zijn eigen stadsbestuur.

15.2 Spreiding van informatie over en door de stad

Aandeel (%) van de inwoners dat zich voldoende geïnformeerd voelt over de activiteiten, de dienstverlening, de initiatieven en de beslissingen in en door de stad.

In een leefbare en duurzame stad zijn burgers en maatschappelijke actoren goed geïnformeerd over wat er in de stad gebeurt, wat mogelijk is, welke plannen er leven en welke beslissingen (onder meer door het stadsbestuur) er worden genomen. Goede informatie vergroot de mogelijkheden van bewoners om deel te nemen aan het maatschappelijk leven. Geïnformeerd zijn wordt aanzien als een eerste trede van de participatieladder.

De tevredenheid over de verspreiding van informatie door de stad is de voorbije jaren alsmaar toegenomen.

Naast de algemene tevredenheid over de informatie kan je dit ook nog opdelen in 4 subcategorieën van informatie.

- 77.6% is tevreden over de informatie over activiteiten
- 65.2% is tevreden over de informatie over voorzieningen

- 77.2% is tevreden over de informatie over plannen
- 44.8% is tevreden over de informatie over beslissingen

Bron: Stadsmonitor 2014

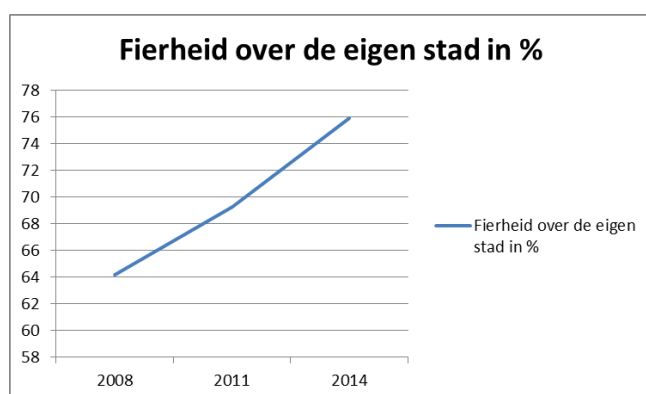
15.3 Consultatie van bewoners door het stadsbestuur

In 2008 vond 32,7% van de inwoners dat het stadsbestuur hen voldoende consulteert. In 2014 was dit getal gestegen tot 37,3%. Dit geeft weer dat de inzet van het bestuur hierop loont.

15.4 Fierheid over de eigen stad

Aandeel (%) van de bevolking, dat fier is op zijn stad.

Fierheid over de stad wijst op een positieve kijk op de culturele identiteit en de uitstraling van de stad. Die identiteit en uitstraling verder ontwikkelen maakt het voor inwoners gemakkelijker om zich verbonden te voelen met de stad. Stadsgebruikers zullen zich aangetrokken voelen tot de culturele rijkdom van de stad. Bovendien is een fiere Mechelaar een perfecte toeristisch ambassadeur.

Bron: Stadsmonitor 2014

Mechelen boekt een forse winst (11.7%) in vergelijking met 2008.

15.5 Werking van het Huis van de Mechelaar

Mechelen profileert zich als een slimme stad. Dit wil zeggen dat de verschillende technologische mogelijkheden slim ingezet worden. Niet alleen om problemen op te lossen, maar waar mogelijk ook om de samenleving te faciliteren en te stimuleren.

Een van deze nieuwe toepassingen is de vernieuwde werking van het Huis van de Mechelaar. Sinds maart 2015 worden de burgers geholpen via een afspraak die men op voorhand via de telefoon of het internet gemaakt heeft. Dit zorgt voor een veel efficiëntere werking en afhandeling.

Een andere tool om de efficiëntie te verbeteren is het meten van verschillende indicatoren. Door deze op regelmatige basis te evalueren worden problemen eerder gedetecteerd en kan er sneller ingegrepen worden indien nodig.

OMGEVINGSANALYSE

De onderstaande cijfers zijn een aantal indicatoren die de vernieuwde werking van het Huis van de Mechelaar weergeven. (Update 20/10/2016)

Totaal # bezoekers sinds start
nieuwe werking:

186.247

Totaal # afspraken afgehandeld
sinds start:

118.003

Huidige digitale wachttijd als je
afspraak maakt:

5 werkdagen

(voor bouwdienst en
vreemdelingenzaken)

2 werkdagen

(bevolking en burgerlijke stand)

Gemiddelde wachttijd aan loket
met afspraak in sept. 2016

-1,20 min.

(getal is negatief doordat burgers
geholpen werden voor het uur
waarop ze een afspraak hadden)

% burgers die zelf
internetafspraak maakt

50%

Totaal aantal bezoekers in
september

10.834